

Κλούκ! κλούκ! κλούκ! κλούκ! (Με συγχωρείτε κύριε, φωνάζω τὰ μικρά μου, διότι ἀπεμακρύνθησαν και ἀνησυχοῦ.)

Σὺς ἐσωκλείω τὴν φωτογραφίαν μου, ἀλλὰ συγχρόνως και τῶν παιδιῶν μου. Τάγαπῶ τόσο πολὺ ὥστε και μέσα εἰς τὴν « Διάπλασιν » θέλω νὰ εἶμεθα μαζί, νὰ τὰ ἔχω σιμά μου, νὰ μὴν τἀποχωρισθῶ!

Ἡ φίλη σας

Κυρά Σκαλίστρα

Ἐπι πιστὸν ἀντίγραφον

ΑΙΜΥΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

Υ. Γ. Ἦταν συννεφιά όταν ἐφωτογραφήθηκα με τὰ παιδιά μου μόνον και δὲν ἐβγήκε καλά ἡ φωτογρα-

φία, γι' αὐτὸ σὰς στέλλω αὐτὴ τὴν μεγάλη πού ἐπέτυχε λαμπρά· εἶμαι μαζί με τὰ παιδάκια μου, με τὰ συγγενολόγι μου· ἤλθαν και δύο χελιδονάκια και ἔκτισαν τὴν φωλιὰ τους 'ς ἓνα τοῖχο τῆς αὐλῆς μας και τὸ ἓνα εὐρέθηκε κάτω ἀπὸ τὴν φωλιὰ και ἐφωτογραφήθηκε και αὐτό· ἀλλὰ ἄχ! αὐτὸς ὁ κύρ Πετεινός, ὁ κύρ Κοκκινোসκούφης! Τὴ στιγμὴ πού με ἐφωτογραφοῦσε ὁ φωτογράφος ὠρμησε ἀπὸ μιὰ θυρίδα μέσα 'ς τὴν κἀμαρὰ μου με τὴν συνειθισμένη τὴν αὐθάδεια, και ἔτσι ἐχώθηκε και ἡ μούρη του εἰς τὴν φωτογραφία. Ἀλλὰ τὴν ἔπαθε και τώρα μένει αὐτοῦ ἐπάνω ὁ μισὸς ἀπ' ἔξω και ὁ μισὸς μέσα ἀπὸ τὴν θυρίδα ὡς νὰ σὰς λέγῃ μόνος του « Εἶμαι ἀδιάκριτος! »

Ἡ αὐτὴ

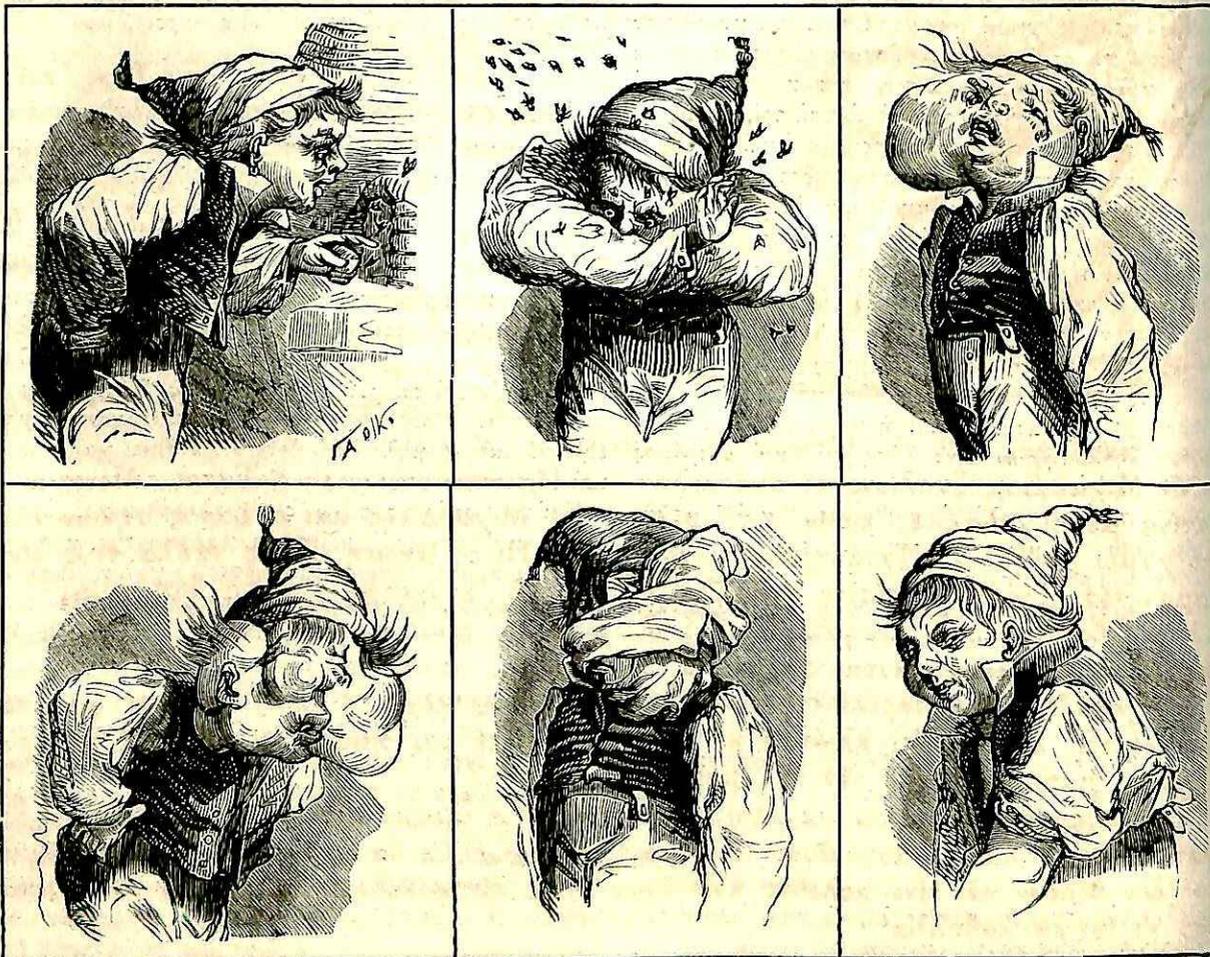
Ἐπι πιστὸν ἀντίγραφον

Ο ΑΥΤΟΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΑΤΩΘΙ Θ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

(Τοὺς ὅρους τοῦ Διαγωνισμοῦ ἴδε ἐν σελ. 61)

Η ΚΑΒΑΛΛΑ

Ἡ Κατίνα, ὁ Τάσος, και ὁ Μιχαλάκης, εἰσῆκαν ἓνα τρόπον με τὸν ὁποῖον νὰ πᾶνε καβάλλα και οἱ τρεῖς τους μαζί ἐπάνω 'ς τὸ ἴδιο ἄλογο.

Ἡ Κατίνα ἀνέβηκε 'ς τὴν σέλα τοῦ ἄλογου· ὁ Τάσος ἀγκάλιασε με τὰ δύο του χέρια τὸν λαιμὸ τοῦ Φτεροπόδη, ἔτσι τὸ λένε τὸ ἄλογο.

Ὁ Μιχαλάκης ἐκρεμάσθηκε 'ς τὴν οὐρά του, και εἶνε κατευχαριστημένος.

— Δρόμο, Φτεροπόδη! δρόμο!

Τῶβαλαν διὰ τὸ σπῆτι τοῦ θεῖου των Σίμου, και τρέχουν, και βιάζονται νὰ φθάσουν, διότι εἰς τὸ σπῆτι τοῦ θεῖου των Σίμου διασκεδάζουν πολὺ εὐμορφα.

Εἶν' ἐκεῖ ἓνας μεγάλος κῆπος και ἔχει μέσα εἰδῶν εἰδῶν λουλούδια, πού μοσχοβολοῦν πολὺ, πολὺ· και ἔχει και δένδρα μεγάλα πού κάνουν ὠραῖον ἴσκιο και ὠραία ὄροσια κάτω ἀπὸ τὰ πράσινά τους κλαδιά.

Ὁ θεῖός των Σίμος ἔχει και ἓνα γαϊδαρέλο, μὰ ἀληθινὸ γαϊδαρέλο, πού ξέρει νὰ γκαρίζῃ και νὰ κουνᾷ ταυτιά του μονάχος του. Τοὺς καβαλᾷ λοιπὸν ἐπάνω 'ς αὐτὸν ὁ θεῖός των και γυρνοῦν μέσα 'ς τὸν κῆπον· ὦχ! πόσο διασκεδάζουν 'ς τὸν κῆπον τοῦ θεῖου των Σίμου!

Τί καλά! ὕστερα ἀπὸ 'λίγο θᾶνε 'κεῖ.

— Δρόμο, Φτεροπόδη, δρόμο!

Τρέχουν... τρέχουν... νά! κοντεύουν! ὁ θεῖός των θάρθη πάλιν νὰ ὑποδεχθῇ τὰ τρία τἀνεψιά του, θὰ τὰ χαυδεύσῃ, θὰ τὰ φιλήσῃ, γιατί τάγαπᾷ πολὺ· ἀκόμα 'λιγάκι κ' ἐφθασαν.

— Δρόμο, Φτεροπόδη! δρόμο!

Τί; τί τρέχει;

Ἄ! ἡ οὐρά τοῦ Φτεροπόδη, 'ξερριζώ-

θηκε, 'ξεκόλλησε ἀπὸ τὸν Φτεροπόδη κ' ἔμεινε 'ς τὰ χέρια τοῦ Μιχαλάκη.

Ὁ Μιχαλάκης ξαπλώνεται ἀνάσκελα· τὸ ἴδιο παθαίνει και ὁ Τάσος. Μονάχα ἡ Κατίνα μένει καβάλλα 'πάνω 'ς τὴν σέλλα. Ὁ Μιχαλάκης και ὁ Τάσος σηκώνονται ἀπὸ χάμω με γέλια. Παρατηροῦν τριγύρω τους. Πῶς; ἀκόμη εἰς τὴν σάλλα τους εἶνε, ἔκαμαν τόση τρεχάλα, τέτοια καβάλλα και δὲν τὸ κούνησαν ἀπὸ τὴν θέσι τους;

Και βέβαια αὐτὸ τὸ ἄλογάκι τους, ὁ Φτεροπόδης, αὐτὴ τὴν χάρι ἔχει· νὰ τρέχῃ νὰ τρέχῃ, και νὰ μὲν πάντα 'ς τὴν ἴδια θέσι.

Δὲν 'μοιάζει τὸ γαϊδαρέλο τοῦ θεῖου Σίμου· ἐκεῖνος τρέχει 'ς τἀλήθεια, και ἄμα τὸν παραπειράξῃ και κανεῖς, κλωτσᾷ κι' ὄλα... ποτέ του ὅμως δὲν κλωτσᾷ τὰ τρία ἀδέλφια, γιατί ποτέ τους δὲν τὸν παραπειράζουν.

Ὁ Φτεροπόδης δὲν ξέρει νὰ κλωτσᾷ κανένα· εἶνε ἡμερος σάν ἀρνάκι· γι' αὐτὸ τὸν ἀγαποῦν τόσο· και γι' αὐτὸ ἀφοῦ τοὺς 'χόρτασε καβάλλα θὰ τοῦ κολλήσουν τὴν οὐράν του· δὲν θέλουν νὰ εἶνε κολοβός και ἄσχημος ὁ Φτεροπόδης τους, ἀφοῦ τοὺς πᾶει τόσο περίφημα καβάλλα!

ΑΝΟΙΞΙΣ ΚΑΙ ΠΑΣΧΑΛΙΑ

Ὁ Ἀπρίλιος γάνη·
Παίζει πάπια ἔς τὰ νερά·
Χλόη πράσινη βλαστάνει·
Ὅλα εἶνε ἀνθηρά.

Οὔτε ψύχρα, οὔτε ζέστη·
Ἔτους ὥρα ποθητή·
Καὶ μ' αὐτὴν «Χριστὸς ἀνέστη»
Καὶ μεγάλη εὐροτή.

Κόψατε λουλούδια νέα,
Δότε, λάβετε φιλιά·
Τί ὀνόματα ὠραῖα:
Ἄνοιξις καὶ Πασχαλιά.

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΑ

ΑΠΡΙΛΗΣ

Ἀπρίλης ἦλθε μυρισμένος,
Ἄγρια γιούλια ἔστὸ βουνό,
Ὁ κάμπος ὅλος ἀνθισμένος
Παίρνει ὄροσιά ἀπ' τὸν οὐρανό.

Τὸ κάθε ἓνα χορταράκι
Μὲ καταπράσινη στολή,
Σὰν μουρμουρίζῃ τ' ἀγεράκι
Θαρρεῖς ἔστὸ ταῖρι τοῦ ἡμιλεῖ.

Καὶ ξανανήνει ὄλ' ἡ φύσις
Ἐστὴν ἀνοιξί της τὴ χρυσοῦ,
Τόσῳ πού μόλις ἀτενίσῃς
Νέα ζωὴ παίρνεις καὶ σύ.

Η ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

Ἐνα θεότρελο πουλάκι
Μὲ τὴ γλυκειά του τὴ λαλιά
Σὲ μυγαλιάς χλωρὸ κλαδάκι
Ἐπῆγε κ' ἐκτίσε φωλιά.

Καὶ γιὰ θερμὴ εὐγνωμοσύνη
Ἐστὸ δένδρο τὸ εὐεργετικὸ
Ἐμέρα καὶ νύκτα πάντα χύνει
Κελάδημα γλυκὸ-γλυκὸ.

Η ΘΕΙΑ ΔΙΚΗ

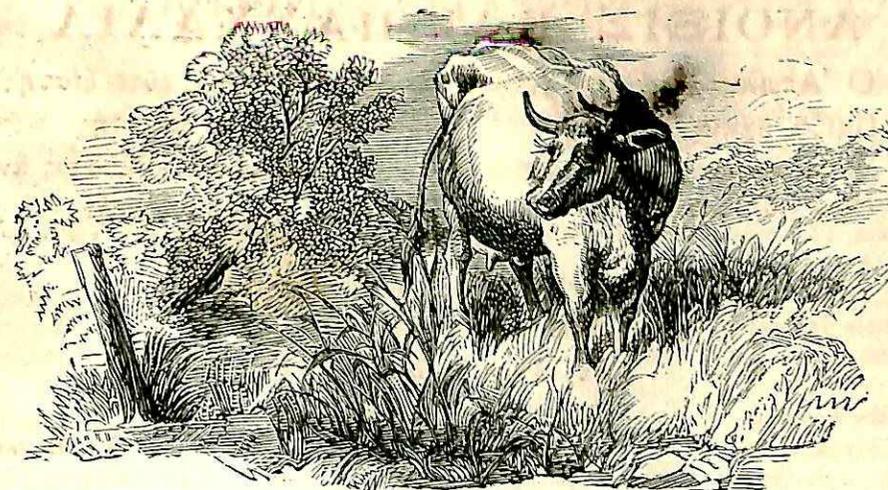
Μικρούλα κόρη ἡ Διλή,
Ποῦ γέλια γύρω της σκορπίζει,
Τρέχει ἔστὸν κῆπο σὰν τρελλή
Κ' ἓνα τριαντάφυλλο θερίζει.

Τὸ ρόδο γέρνει μαραμένο
Ἐστὸ χέρι της τὸ ἀπαλὸ
Καὶ ξεψυχάει τὸ καυμένο
Δίχως λαλιά δειλὸ-δειλὸ.

Μὰ ἐνῷ τὸ ρόδο της κρατάει
Ἐνα ἀγκαθάκι μυστικά
Τὸ δακτυλάκι της τομιπάει
Καὶ τὴν πονεῖ σπαρακτικά.

Εἶδ' ὁ Θεὸς ἀπὸ ἕψηλά
Πῶς ἐν ἀθῷ λουλουδάκι
Δυὸ χέρια ἄσπλαχνα, τρελλά
Τὸ ἔποτισαν πικρὸ φαρμάκι,
Κ' ἡ θεία δίκη ἡ καλή
Ἐστεῖλ' αὐτὸ τὸ ἀγκαθάκι
Νὰ τιμωρήσῃ τὴ Διλή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΔΕΜΗΣ

ΠΩΣ Ο ΧΩΡΙΚΟΣ ΗΓΟΡΑΣΕ ΜΙΑΝ ΑΓΕΛΑΔΑ ΜΕ ΔΥΟ ΚΟΡΝΙΘΑΣ

— Ἀλλοίμονο! καὶ αἱ δύο κόταις μου ἐφόρησαν, ἐφώναξεν ἡ γρηῃ Μιχαλαίνα, ἡ μάμμη τοῦ Μιχαλάκη· τί θ' ἀπογείνω τόρα; δὲν θὰ τρωῦμε πλεῖα αὐγά!

— Θὰ τρωῦμε ψωμί καὶ γάλα, εἶπεν ὁ μικρὸς Μιχαλάκης· ἐμένα μ' ἀρέσει τὸ ψωμί καὶ τὸ γάλα.

— Ναι, ἀλλὰ ταῦτ' εἶνε καλλίτερα εἶπεν ἡ γρηῃ Μιχαλαίνα. Καὶ ἐφόρεσε τὸ κυριακάτικόν της φόρεμα διὰ νὰ υπάγῃ ἐν ζευγάρῳ κάλτσαις τὰς ὁποίας ἐπλεξε διὰ τὴν δημαρχίαν. Ὁ Μιχαλάκης ἐκάθησεν εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας.

Εἷς χωρικός ἐπέρασε· ὠδήγει δὲ ἐν κάρρον τὸ ὁποῖον ἦτο φορτωμένον μὲ κλωθία γεμάτα ὄρνιθες.

— Ἐχεις ἄλλο γάλα νὰ μοῦ δώσῃς νὰ πῶ, παιδί μου; ἠρώτησε τὸν Μιχαλάκη.

— Γάλα; ἔχομε, στάσου νὰ σοῦ φέρω. Καὶ τοῦ ἔφερε μίαν γαβάθην γεμάτην.

Ἀφοῦ τὴν ἀδειασε ὅλην ὁ χωρικός τὸν ἠρώτησε:

— Τί θέλεις νὰ σοῦ δώσω; θέλεις μίαν πεντάρα;

— Ἡ γαιγιά μου θέλει δύο κόταις, γιατί αἱ δίκαι της ἐφόρησαν, εἶπεν ὁ Μιχαλάκης· καλλίτερα νὰ μοῦδινες δύο κόταις παρὰ μιά πεντάρα.

— Καλά, εἶπεν ὁ χωρικός θὰ σοῦ δώσω δύο κόταις· ἀλλὰ αἱ κόταις κάνουν πολλὰς πεντάρας· σὺ τί θὰ μοῦ δώσῃς;

— Νά, τὴν Κοκκίνω μας, τὴν ἀγελάδα μας, πού βόσκει ἐκεῖ πέρα εἰς τὸ λιβάδι. Θὰ λυπηθῶ πολὺ ἂν φύγῃ, γιατί τρώγει μέσα εἰς τὸ χέρι μου, καὶ τὴν ἀγαπῶ πολὺ· μὰ ἡ γαιγιά μου ἀγαπᾷ περισσότερο ταῦτ' παρὰ τὸ γάλα.

Ὁ ξένος παρετήρησε μὲ βλέμμα συμπαθητικὸν τὸν Μιχαλάκη καὶ ἤρχισε νὰ γελά· ἔπειτα κατεβί-

βασεν ἀπὸ τὸ κάρρον τοῦ ἐν κλωθίον, μέσῃ εἰς τὸ ὁποῖον ἦσαν δύο ὠραῖαι ἀλεκτορίδες.

— Δόσε μου τὸ χέρι σου, μικρὸ μου, ἡ συμφωνία μας ἔγεινε, μοῦ δίδεις τὴν ἀγελάδα σου καὶ σοῦ δίδω ταῖς κόταις μου.

Ὁ Μιχαλάκης ἔδωκε τὸ χέρι του, ἔπειτα ἐπλησίασε τὴν ἀγελάδα, τὴν ἐθώπευσε καὶ τῆς εἶπε:

— Ἐτὸ καλὸ, Κοκκίνω μου, ἔς τὸ καλὸ, ἐγὼ σ' ἀγαπῶσα περισσότερο ἀπὸ ὅλα ταῦτ' τοῦ κόσμου.

Ὁ χωρικός ἀνέστη πάλιν εἰς τὸ κάρρον τοῦ.

— Τί! δὲν θὰ τὴν πάρῃς μαζί σου τὴν Κοκκίνω; τὸν ἠρώτησεν ὁ Μιχαλάκης.

— Ὁχι, θὰ ξαναγυρίσω, νὰ τὴν πάρω, ὅταν θὰ τὴν χρειασθῶ. Καὶ ἀνεχώρησε.

Μετ' ὀλίγον ἡ γρηῃ Μιχαλαίνα ἐπέστρεψε:

— Κύτταξε, γαιγιά, κύτταξε, ἐφώναξεν ὁ Μιχαλάκης· ἓνας ἄνθρωπος μοῦδωκε αὐταῖς ταῖς ὠραῖαις κόταις καὶ ἔπῃρε τὴν ἀγελάδα μας.

— Τί λές; ἐφώναξεν ἡ γρηῃ Μιχαλαίνα, πόσον πολὺ τρομάξασα ὥστε ὀλίγον ἔλειψε νὰ μείνῃ εἰς τὸν τόπον· ἀλλ' ἠσύχασεν ἀμέσως ὅταν εἶδε τὴν Κοκκίνω νὰ βόσκη εἰς τὸ λιβάδι.

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θὰ ἔλθῃ νὰ τὴν πάρῃ ὅταν θὰ τοῦ χρειασθῇ, ἐπρόσθεσεν ὁ Μιχαλάκης.

Ἄλλ' ὁ χωρικός δὲν ἐπέστρεψε ποτέ.

Ἐπέρασε πολὺς καιρὸς ἕως ὅτου νὰ ἐγνοήσῃ ὁ Μιχαλάκης ὅτι τὰς δύο ἀλεκτορίδας τοῦ τὰς ἐχάρισεν ὁ χωρικός, διότι παρετήρησεν ὅτι τόσο πολὺ ἠγάπα τὴν μάμμη του, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ στερηθῇ καὶ τὴν ἀγαπητὴν του Κοκκίνω, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ μὲ ταῖς δύο κόταις τὴν γραιὴν μάμμη του.

**

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΟΥ ΠΟΥΛΙΟΥ

Πολλάκις ήκουσα παιδιά να λέγουν με καύχημα:

— Έγώ πηγαίνω 'ς τὸ κυνήγι!

Καὶ ἄλλα:

— Έγώ 'σκότωσα τόσα πουλιά!

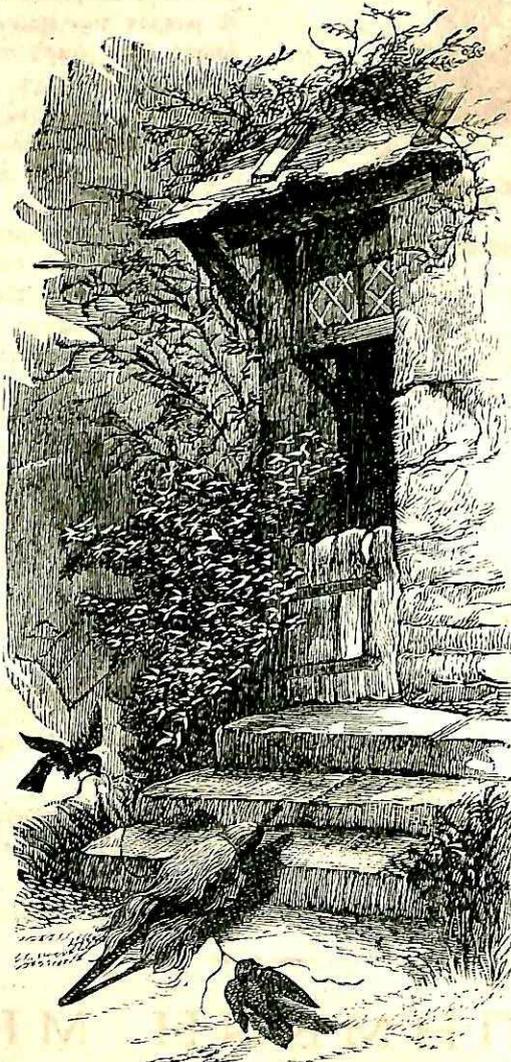
Καὶ εἶνε πολλὰ παιδιά αὐτοῦ τοῦ εἶδους· ἀλλὰ πόσα εἶνε ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δὲν σκοτόνουν τὰ πουλιά, ἀλλὰ τὰ γλυτόνουν ἀπὸ τὸν κίνδυνον, τὰ σώζουν ἀπὸ τὸν θάνατον;

Γνωρίζετε σεις κανὲν τοιοῦτο καλὸν παιδί; ἐγὼ γνωρίζω τὸν Δημητράκη. Τί λαμπρὸ παιδί! Πόσα πουλιά ἔχει γλυτώσει! Ἄν ὑπῆρχον καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπως εἰς ὅλα τὰ πολιτισμένα μέρη, ἔταιρεῖται πρὸς προστασίαν τῶν ζώων, ὁ Δημητράκης θὰ εἶχε λάβει περισσότερα ἀπὸ δέκα βραβεῖα.

Θέλετε νὰ σᾶς εἰπῶ πῶς μίαν ἡμέραν ἔσωσε ἓνα πουλάκι; Θέλετε, ἢ ὄχι; Δὲν ἀκούω κανένα νὰ λέγῃ ὄχι· ὅλοι σιωπᾶτε· λοιπὸν θέλετε.

«Μίαν ἡμέραν ὁ Δημητράκης ἐκάθητο εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἐμελέτα· κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρον ἦτο ὁ κήπος· ἀντίκρου δέ, εἰς τὸ πλάγι τοῦ κήπου των ἦτο τὸ σπητάκι τοῦ Μπαρπανικόλα, τοῦ κηπουροῦ, ἓνα μικρὸ σπητάκι περιτριγυρισμένο ἀπὸ πρασινάδας καὶ ἀπὸ ἄνθη μιᾶς μικρᾶς μηλέας.

Ὁ Δημητράκης ἀφοῦ ἐμελέτησεν ἀρκετὴν ὥραν ἤθελῃ νὰ ξεκουρασθῇ ὀλίγον· ἀφῆκε τὸ βιβλίον του καὶ παρετήρει ἀπὸ τὸ παράθυρον πῶς τὰ φύλλα τῶν δένδρων ἐσειόντο ἀπὸ τὸν ἀέρα καὶ ἔκαμον φρούφρου· κατὰ τύχην τὸ βλέμμα του ἐπῆγε καὶ εἰς τὸ σπητάκι τοῦ Μπαρπανικόλα· ἡ Μπαρπανικόλαινα εἶχε λησμονήσει τὸ ἀδράκτι της ἐπάνω 'ς τὰ πέτρινα σκαλιά, καὶ δύο πουλιά, δύο καλογιάννοι, ἐτραβοῦσαν μὲ τὸ ράμφος των ὁ ἓνας ἀπ' ἐδῶ ὁ ἄλλος ἀπ' ἐκεῖ νὰ κόψουν ὀλίγη κλωστή.

Τὸ ΣΠΗΤΑΚΙ ΤΟΥ ΜΠΑΡΠΑΝΙΚΟΛΑ

— Θὰ εἶνε αὐτοὶ ποὺ ἔχουν ἐδῶ κοντὰ 'ς τὴ στέγη μας, τὴν φωλιά τους, εἶπεν ὁ Δημητράκης· θὰ τὸ θέλουν τὸ βαμβάκι γιὰ νὰ στρώσουν τὴν φωλιτσα τους γιὰ τὰ παιδάκια τους· τὰ καυμένα! οὔτε νὰ πετάξουν δὲν μποροῦν ἀκόμα.

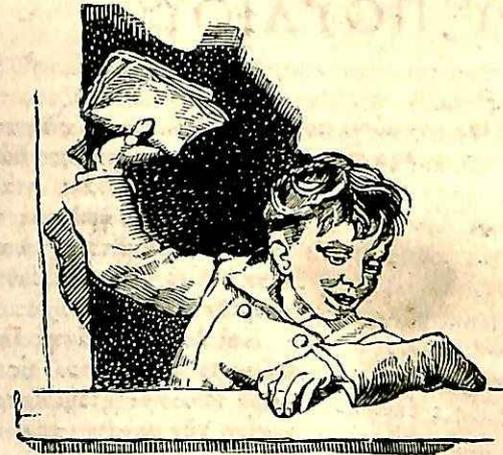
Καὶ ὁ Δημητράκης ἔλαβε πάλιν τὸ βιβλίον του εἰς τὴν χεῖρά του, καὶ ἠτοιμάζετο ν' ἀρχίσῃ τὴν μελέτην του, ὅτε, ρίψας ἐν βλέμμα εἰς τὸν κήπον, παρατηρεῖ τὸν Τρομάραν, τὸν γάτον ὁ ὁποῖος ἦτο ἀληθινὴ τρομάρα διὰ τοὺς ποντικούς καὶ τὰ πουλάκια, νὰ προχωρῇ σιγά, σιγά, σκυφτά, ὡς νὰ ἔστηνε καρτέρι, ὡς νὰ ἤθελε νὰ ὀρμήσῃ ἐπάνω εἰς κάτι τι.

Τί ἦταν αὐτὸ τὸ κάτι τι; Ὁ Δημητράκης μὲ περιεργίαν ἀλλὰ καὶ μὲ ἀνησυχίαν συγχρόνως ἔσκυψε καὶ ἀμέσως ἐξέβαλε φωνὴν τρόμου καὶ ἀγανακτήσεως.

Τὸ κάτι τι ἦταν ἓνα πουλάκι, ἓνα παιδάκι τῶν καλογιάννων ἐκεῖνων οἱ ὁποῖοι ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐφρόντιζον δι' αὐτὸ καὶ διὰ τὰλλα νὰ τὰ στρώσουν μαλακὴν φωλιάν. Εἶχε πέσει τὸ κακόμοιρο ἀπὸ τὴν φωλιάν του καὶ ἐκίνησε μὲν πῖπτον ὀλίγον τὰς μικρὰς του πτέρυγας καὶ δὲν ἐσκοτώθη ὅταν ἔφθασε κάτω, ἀλλὰ δὲν εἰμπόρει νὰ πετάξῃ, δὲν εἰμπόρει νὰ φύγῃ.

Καὶ ὁ τρομερὸς γάτος, ὁ Τρομάρας, ἐπλησίαζε περισσότερον.

Ὁ Δημητράκης δὲν εἶχε καιρὸν· ἀκόμη ὀλίγον ἂν ἐβράδυνε, θὰ τὸ κατεβρόχιζε τὸ πουλάκι ὁ πεινασμένος γάτος. Παρατηρεῖ τριγύρω του, ζητεῖ, δὲν εὕρισκει τίποτε νὰ πετάξῃ εἰς τὸν γάτον, νὰ τὸν φοβήσῃ· βλέπει τὸ βιβλίον του καὶ βλέπει καὶ τὸν γάτον νὰ πλησιάζῃ ὀλονέν... πρέπει μὲ κάθε τρόπον νὰ τὸ σώσῃ τὸ πουλάκι, καὶ σημαδεύει τὸν Τρομάραν μὲ τὸ βιβλίον καὶ τοῦ καταιδάζει μία κατακέ-

«ΣΗΜΑΔΕΥΕΙ ΤΟΝ ΤΡΟΜΑΡΑ ΜΕ Τὸ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ»

φλα, ἡ ποὺ αὐτὴν τὴν φορὴν ἔγεινε Ἰτρομάρας διὰ λοχριασμόν του ἀπὸ τὴν πολλὴν Ἰτρομάρα του· ἐλησμόνησε καὶ πουλάκι καὶ πείνην καὶ φεύγει δίχως νὰ γυρίσῃ νὰ ἰδῇ πίσω του.

«ΚΑΙ Ὁ ΤΡΟΜΕΡΟΣ ΓΑΤΟΣ, Ὁ ΤΡΟΜΑΡΑΣ, ΕΠΗΣΙΑΖΕ»

Η ΛΥΠΗΜΕΝΗ ΜΗΤΕΡΑ

Τὸ σπῆτι ἦταν γεμάτο θρήνους, αἱ καρδιαὶ ἦσαν γεμάταις λύπῃ· τὸ μικρότερο παιδί, ἐν ἀγοράκι τεσσάρων χρόνων, ἡ χαρὰ, ἡ ἐλπίδα τῶν γονέων τοῦ, εἶχε πεθάνει· ἔμεναν ἀκόμη δύο κορίτσια, δύο εὐμορφα καὶ καλὰ κορίτσια· ἀλλὰ τὸ παιδί ποὺ χάνει κανεὶς τὸ λυπάται πειδὸ πολὺ, καὶ μάλιστα σὰν εἶνε τέτοιο παιδί, μονάκριβο ἀγόρι.

Τί σκληρὸ βάσανο! αἱ ἀδελφαὶ του ἐλυπούντανε, ὅπως λυποῦνται ἔλαις αἱ πονετικαὶς καρδιαὶ· ἡ λύπη τῶν γονέων τους ταῖς ἔκαμε νὰ λυποῦνται πειδὸ πολὺ· ὁ πατέρας τὸ εἶχε πάρει κατάκαρδα· ἀλλὰ

Τὸ πουλάκι ἐσώθη· ὁ Δημητράκης καταβαίνει εἰς τὸν κήπον, τὸ λαμβάνει καὶ τὸ πηγαίνει εἰς τὴν μητέρα του· ἡ μήτηρ του διατάσσει τὸν ὑπηρετὴν των νὰ στήσῃ τὴν σκάλαν εἰς τὸν τοῖχον καὶ νὰ βάλῃ τὸ πουλάκι εἰς τὴν φωλιάν του.

Ὅταν μετ' ὀλίγον ἐπιστρέψουν οἱ καλογιάννοι μὲ τὸ λινάρι των, κελαδοῦν χαρούμενα, ὡς νὰ τοῖς εἶπε τὸ μικρὸν των ποῖον κίνδυνον διέτρεξε καὶ πῶς τὸ ἔσωσε ἓνα μικρὸ παιδάκι. Τὸ κελάδημά των φαίνεται ὡς νὰ ἔλεγε εἰς τὸν Δημητράκην— Εὐχαριστῶ, καλὸ παιδί, εὐχαριστῶ.

Τὸ βιβλίον ἐχάλασεν ὀλίγον· ἀλλὰ τί πειράζει; ἡ μήτηρ του θὰ τοῦ ἀγοράσῃ ἐν καινούργιον, δεμένον πολὺ καλλίτερα.»

Αὐτὴν τὴν ἱστορίαν ἤθελα νὰ σᾶς εἰπῶ:

Ἄλλα παιδιά λοιπὸν εἰμποροῦν νὰ λέγουν:

— Ἐσκότωσα τόσα πουλιά!

Ὁ Δημητράκης ὅμως εἰμπορεῖ νὰ λέγῃ:

— Ἐγλύτωσα τόσα πουλιά!

Καὶ εἶνε ὠραιότερον, μοῦ φαίνεται, τὸ δεύτερον παρὰ τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὁ Δημητράκης δὲν τὸ λέγει οὐδ' αὐτὸ, διότι εἶνε μετριόφρων καὶ δὲν καυχᾶται δι' ὅ,τι καλὸν κάμνει, ἐνῶ ἄλλοι καυχῶνται, ὡς βλέπετε, διὰ τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον κάμνουν.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

νεκρό, όταν ένοιωσε ότι το έχασε το λατρεμένο της αγοράκι, εφώναξε πικρά πικρά μές απ' τὰ φυλλοκάρδια της: «ὁ Θεὸς δὲν τὸ ἔδωκε εἰδῆ ἔδω κάτω ἔς τὴ γῆ ἔχει ἀσπλαγχνούς καὶ ἀπαιτούς ὑπηρέτας, πὺλ κάμνον ὅ,τι τοὺς κατέβη, καὶ δὲν ἀκούνε μὴ μῆτέρη πὺλ παρακαλεῖ.»

Καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴ τὴν λύπη ὁ νοῦς της ἔφυγε ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ ἐγέμισε ἀσχημαῖς ἰδέαις: «ὁ θάνατος εἶνε παντοτεινός», ἐσκέπτετο «ἅμα μὴ φορὰ τὸν ἄνθρωπο τὸν βάλουν μέσα ἔς τὸ χῶμα, γίνεται χῶμα κι' αὐτὸς καὶ χάνεται γιὰ πάντα.» Καὶ ἔς τὴ δυστυχία της δὲν εὗρισκε καμμιά παρηγορία, καὶ ἔπεσε σὲ ἄκρα ἀπελπισία.

Δὲν ἔκλαιε πλειά· δὲν ἐνθυμούντανε πλειά τὰ δύο της κορίτσια πὺλ τὴν ἀγαπούσαν τόσο πολύ· ὁ ἄνδρας της μὲ ἀναφυλλητὰ ἔκλαιε σιμὰ της· οὔτε τὸν ἄκουε οὔτε τὸν ἔβλεπε. Ὅλος ὁ λογισμὸς της ἦταν ἔς τὸ πεθαμένο της παιδί· ἐνθυμούντανε τὴν εὐμορφιά του, ἠαρροῦσε πὺλ ἄκουε τὴν γλυκειά του τὴ μιλιὰ, τὰ χαριτωμένα παιδιακίσια λογάκια του.

Ἦλθε ἡ ἡμέρα πὺλ θὲ νὰ τὸ θάψουν. Ἡ μῆτέρα κατακουρασμένη ἀπὸ ταῖς ἀγρυπνίαις, καὶ τὴν λύπη ἀποκοιμήθηκε κατὰ τὸ πρωί. Γρήγορα ἐσήκωσαν τὸ νεκροκρεββάτι ἀπὸ σιμὰ της, καὶ τὸ πῆγαν ἔς τὴν περὶ παράμερη κάμαρα διὰ νὰ μὴν ἀκούσῃ τοὺς κτύπους πὺλ θὰ ἔκλαμαν ὅταν κάρφοναν τὸ νεκροκρεββάτο. (*)

Ὅταν ἔϋπνησε, ἐζήτησε νὰ ἰδῆ μὴ φορὰ ἀκόμα τὸ παιδί της.

—Τὴν ἔκλεισαν τὴν κάσα, ἀποκρίθηκε ὁ πατέρας· ἔπρεπε νὰ τὴν κλείσουν.

—Ἀφοῦ ὁ Θεὸς φάνηκε ἔς ἐμὲ τόσο σκληρός, οἱ ἄνθρωποι θὰ φανοῦν ὀλιγώτερο; εἶπε καὶ τὴν ἐπῆραν τὰ κλάμματα καὶ τὴν ἀναφυλλητὰ.

Τὸ νεκροκρεββάτο τὸ πῆγαν ἔς τὸ νεκροταφεῖο· ἡ μῆτέρα ἔμεινε ἔς τὸ σπῆτι μαζί μὲ τὰ δύο της κορίτσια. Τὰ βλέμματά της ἔπεφταν ἐπάνω τους, ἀλλὰ δὲν τὰ ἔβλεπε. Ἦταν σαστισμένη ἀπὸ τὴν λύπη της, δὲν τὴν ἔμελε γιὰ τίποτε, ἐζούσε χωρὶς νὰ τὸ νοιώθῃ. Τὸ μυαλό της ἔτρεχε ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἀνήσυχο, σὰν βάρκα ἔρημη πὺλ τὴν δέρονουν τὰ κύματα καὶ τὴν πᾶνε πὺλ ἐδῶ καὶ πὺλ ἐκεῖ. Ἔτσι πέρασε τὴν ἡμέρα πὺλ τῶθαψαν τὸ παιδί της· ταῖς ἄλλαις ἡμέραις ἦταν τὸ ἴδιο λυπημένη καὶ καταπικραμένη. Τὰ κορίτσια της, ὁ ἄνδρας της μὲ δακρυσιμένα μάτια, μὲ φουσκωμένη καρδιά ἀπ' τὴ λύπη, τὴν ἐκύτταζαν κι' ἐπροσπαθοῦσαν νὰ τῆς εἰποῦν μερικὰ παρηγορητικὰ λόγια. Ἀλλὰ κι' ἂν τοὺς ἄκουε, τί θὰ τῆς

(*) Θὰ ἐκάρφοναν τὸ νεκροκρεββάτο, διότι οἱ δυτικοὶ καὶ οἱ προτεστάνται τοὺς πεθαμένους τοὺς κηδεύουν μέσα σὲ οὐκασιμένο, καρφωμένο νεκροκρεββάτο, καὶ ὄχι σὲ ἀνοικτὸ ὅπως ἡμεῖς. [Σημείωσις τοῦ Μεταφραστοῦ]

ἔλεγε; Δὲν ἦσαν καὶ αὐτοὶ βαθεῖα, ἀπαρηγόρητα λυπημένοι;

Ὁ ὕπνος μονάχα εἰμποροῦσε νὰ τῆς δώσῃ λίγη ἡσυχία, ἀλλὰ δὲν ἐκοιμώτανε. Ἐπὶ τέλους ἔπεισαν νὰ πλῆγιάσῃ· ἔσπλωθήκε κι' ἔμεινε ἀκίνητη δίχως μιλιὰ. Μίαν νύκτα ὁ ἄνδρας της, ἀφοῦ ἄκουσε τὴν ἀναπνοὴν της, ἐνόμισε πὺλ ἀποκοιμήθηκε· ἐχαρίστησε τὸν Θεὸ πὺλ τῆς ἔστειλε τὸν ὕπνο, καὶ πῆγε νὰ πλῆγιάσῃ κι' αὐτός· ἅμα ἔπεσε ἔς τὴν κλίνη του τὸν ἐπῆρε ὁ ὕπνος καὶ ἐκοιμήθηκε βαθεῖα, καὶ ἔσχασε μερικαῖς ὥραις τὴν λύπη του.

Δὲν ἔνοιωσε ὅτι ἡ γυναῖκά του ἐσηκώθηκε καὶ ἐνδύθηκε βιαστικά· εὐγῆκε κρυφὰ ἔξω ἀπ' τὸ σπῆτι καὶ ἐτράβηξε ἐκεῖ πὺλ ἔτρεχε ὁ νοῦς της μὲρα νύκτα, δηλαδὴ εἰς τὸ μνήμα πὺλ σκέπαζε τὸ παιδί της. Ἐπέρασε τὸν κῆπον, εὐγῆκε ἔς τὰ χωράφια, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἀπὸ ἕνα μονοπάτι ἐπῆγε ἔς τὸ νεκροταφεῖο. Ψυχὴ δὲν ἀπάντησε εἰς τὸν δρόμο, ἀλλὰ καὶ ὅποιον καὶ ἂν ἀπαντοῦσε δὲν θὰ τὸν ἔβλεπε. Τὰ μάτια της μόνον ἕνα μέρος παρατηροῦσαν, τὰ δένδρα τοῦ νεκροταφείου πὺλ ἦταν ἐμπρὸς της.

Ἦταν ὡραία ξάστερη νύκτα· ὁ ἀέρας ἐφυσούσε σιγανά. Ἡ μῆτέρα ἐμπῆκε μές ἔς τὸ νεκροταφεῖο, καὶ ἐτράβηξε ἴσια εἰς τὸ μέρος πὺλ ἔξευρε πὺλ ἦταν ὁ τάφος· ὁ τάφος ἦταν σὲ μὴ τούφα λουλουδιῶν πὺλ ἐμοσχοβολοῦσαν. Ἐπεσε ἔς τὰ γόνατα καὶ ἔσκυψε τὸ κεφάλι ἔως χάμω ἔς τὸν τάφον, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τρυπήσῃ μὲ τὰ βλέμματά της τὸ χῶμα γιὰ νὰ ἰδῆ τὸ παιδάκι της. Καὶ πραγματικῶς τὸ ἔβλεπε, μὲ τὸν νοῦ της, πὺλ ἔχαμογελοῦσε σὰν ἀγγελοῦδι, πὺλ τὴν ἐκύτταζε μ' ἐκεῖνα τὰ μάτια του πὺλ ἦταν γλυκὰ καὶ ἐφραστικά καὶ τότε ἀκόμη πὺλ ἦταν πεθαμένο· ἔβλεπε πὺλ τοῦ ἔπιανε τὸ χεράκι του, μὰ πὺλ δὲν εἰμποροῦσε πλειά νὰ σηκωθῇ. Ὅπως ἦσαν σιμὰ ἔς τὸ προσκέφαλό του, ἔτσι ἦταν καὶ τότε πᾶνω ἔς τὸν τάφο του. Μονάχα ἐδῶ ἄφινε νὰ τρέχουν τὰ δάκρυά της, ἐνῶ τότε τὰ κρατοῦσε μὲ ἡρωϊκὸ ἀγῶνα, γιὰ νὰ μὴ τὰ ἰδῆ τὸ ἄρρωστό της παιδί καὶ λυπηθῇ. «Θέλεις νὰ κατεβῆς κάτω κ' ἐκεῖ σιμὰ ἔς τὸ παιδί σου;» Ἔτσι τῆς εἶπε μὴ σιγανὴ φωνή, σιγανὴ ἀλλὰ καθαρά πὺλ ἔφθασε ἔως τὸ βάθος τῆς καρδιάς της. Ἐτινάχθηκε ἐπάνω καὶ εἶδε ἕνα ἄνθρωπον τυλιγμένον μέσα ἔς ἕνα μεγάλο μανδύα, μὲ τὴν κουκούλα σηκωμένη εἰς τὸ κεφάλι· τὸ πρόσωπόν του ἦταν σοβαρό, ἀλλ' ὅποιος τὸν ἔβλεπε αἰσθάνονταν ἐμπιστοσύνη.

—Νὰ κατεβῶ σιμὰ ἔς τὸ παιδί μου! ἐφώναξε μὲ παρακαλεστικὴ φωνή. «ὦ! ὅποιος καὶ ἂν εἶσαι, ἂν μ'πορῆς νὰ μὲ πᾶς ἐκεῖ πὺλ εἶνε, θάρθω μαζί σου, παντοῦ!»

—Σκέψου καλά, ἀποκρίθηκε ὁ ἄνθρωπος, εἶμαι ὁ θάνατος. Θέλεις νάλθῃς μαζί μου;

Διὰ ν' ἀποκριθῇ γρηγορώτερα, εἶπε ναί! κουνῶν-

τας τὸ κεφάλι της. Τῆς φάνηκε πὺλ τὸ χῶμα ἐχάμῃλωσε κάτω ἀπὸ τὰ πόδια της· ὁ μαῦρος ἄνθρωπος τὴν ἐσκέπασε μὲ τὸν μανδύα του· εὐρέθηκε μέσα σὲ σκοτάδι βαθύ. Ἐμπῆκε μέσα εἰς τὸ χῶμα πὺλ βαθεῖα παρ' ὅσον μ'πῆγεται τὸ τσαπὶ τοῦ νεκροθάπτου.

Ὁ μανδύας ἔπεσε· εὐρέθη σὲ μὴ μεγάλη αἴθουσα. Μέσα ἔς αὐτὴν ἦταν λιγάκι φῶς ἀνακατεμένο μὲ σκοτάδι σὰν ὅταν σουρουπόνη τὸ βράδυ. Ἐξαφνα ἔνοιωσε ἔς τὴν ἀγκαλιά της, κοντὰ ἔς τὴν καρδιά της, τὸ λατρεμένο της παιδί πὺλ τῆς χαμογελοῦσε καὶ εἶχε μὴ διαφορετικὴ, καινούργια εὐμορφάδα.

Ἐρρηξε μὴ φωνὴ γεμάτη χαρά, μὰ δὲν ἀκούσθηκε κάτω ἀπὸ τοὺς θόλους ἐκείνους, ὅπου ἀντηχοῦσε μὴ οὐράνια μουσικὴ καὶ φαίνονταν πότε νὰ ἔρχεται σιμὰ καὶ πότε νὰ πηγαίνῃ μακρὰ. Ποτέ της δὲν εἶχε ἀκούσει τέτοια γλυκεῖα μουσικὴ. Ἐπαρηγοροῦσε κάθε λύπη. Ἐδγαίνε ἀπὸ πίσω ἀπὸ ἕνα μεγάλο καὶ χονδρὸ παραπέτασμα πὺλ ἐχώριζε τὴν αἴθουσα ἀπὸ τὸ ἀτελείωτο διάστημα.

—Ἀγαπητὴ μου μῆτέρα! εἶπε τὸ παιδί. Ἦταν ἡ ἀγαπημένη φωνὴ τοῦ υἱοῦ της. Τὸν ἐκατάφαγε μὲ τὰ φιλιὰ της, τρελλὴ ἀπὸ χαρά!

Τὸ παιδί ἔδειξε τὸ παραπέτασμα καὶ εἶπε: «Ἐκεῖ κάτω, πίσω ἀπὸ αὐτοῦ εἶνε πολὺ ὡραία, μὰ διαφορετικὰ ὡραία παρ' ὅπως εἰς τὴν γῆν. Νά, μῆτέρα, τοὺς βλέπεις, τοὺς μικροὺς συντρόφους μου; ὦ! τί καλὰ πὺλ εἶμεθα ἐδῶ!»

Παρητήρησεν, ἀλλὰ δὲν εἶδε παρὰ μόνον νύκτα βαθεῖα· ἔβλεπε μὲ τὰ μάτια τοῦ κόσμου τούτου.

—Τώρα ξέρω καὶ πετῶ ἔς τὸν ἀέρα, εἶπε τὸ παιδί, καὶ πετῶ εἰς τὸν Πανάγαθον Θεόν, μαζί μὲ τὰλλα μικρὰ παιδιὰ, τοὺς συντρόφους μου. Θέλεις νὰ πάγω νὰ τοὺς εὐρω; Μὰ σὺ κλαῖεις, βλέπω. Ἀφσέ με νὰ πάγω πάλι μαζί τους. Ὑστερ' ἀπὸ λίγο θάρθῃς νὰ μ' εὐρῃς γιὰ πάντα.

—Μεῖνε, ἄχ! μεῖνε! ἐφώναζεν αὐτὴ, μὴ φορὰ ἀκόμα νὰ σὲ σφίξω ἔς τὴν ἀγκαλιά μου.

Καὶ τῶσφιξε ἔς τὴν καρδιά της καὶ τὸ ἀγκάλιασε μὲ ὄλην τὴν δύναμὶ της.

Ἀλλὰ ἔξαφνα ἀπὸ πᾶνω ἀπὸ τὸ θόλο, ἀκούσθηκε τὸ ὄνομά της, πὺλ τὸ ἐφώναζε μὴ φωνὴ μὲ δάκρυα. «Ἀκοῦς,» εἶπε τὸ παιδί, «ὁ πατέρας σὲ φωνάζει.»

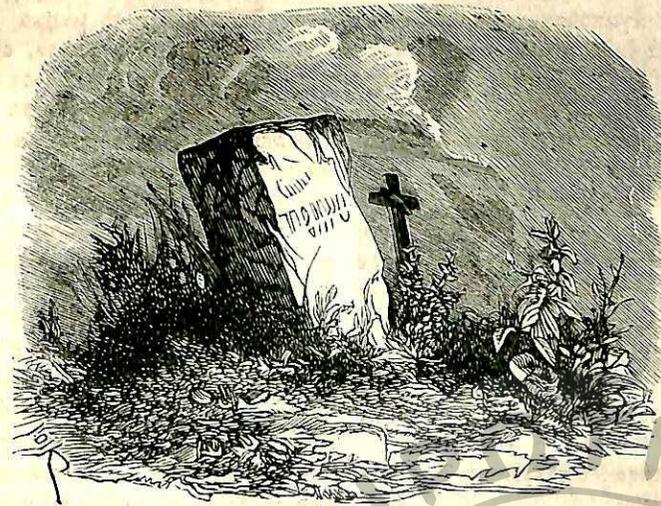
Ὑστερα ἀπὸ λίγαις στιγμαῖς ἄλλαις φωναῖς παραπονεταῖς ἀκούσθηκαν, ἀνακατεμέναις μὲ ἀναφυλλητὰ πὺλ πικρῶν πὺλ ἔκλαιαν. «Αἱ ἀδελφαῖς μου κλαῖουν, εἶπε τὸ μικρόν. Μῆτέρα, ταῖς ἐλησμονήσες καὶ κλαῖουν;» Πρῶτὴ φορὰ τότε ἐνθυμήθη τί τῆς ἔμεινε· ἐλυπήθηκε παραπολύ. Ἐσήκωσε τὰ μάτια ἔς τὸν ὄλο καὶ εἶδεν ἕνα πλῆθος ἀέρια πλάσματα νὰ φτερουγιάζουν πρὸς τὸ παραπέτασμα, πίσω ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐγίνονταν ἄφαντα. Τῆς φάνηκε πὺλ ἐγνώρισε μὴ ἔς αὐτὰ πολλὰ πρόσωπα πὺλ εἶδε ἔς τὴν γῆν. Ὁ ἄνδρας της, αἱ κόραις της θὰ περνοῦσαν ἀρὰ γε ἀπὸ μπρὸς της καὶ θὰ πῆγαιναν γιὰ πάντα εἰς τὸν κόσμον τῆς αἰωνιότητος; Ὅχι! αἱ φωναῖς, οἱ στε-

ναγμοὶ ἤρχοντο πέρα ἀπὸ τὸν θόλο. «Μῆτέρα, ἄκουσε, αἱ καμπάναις τοῦ οὐρανοῦ σημαίνουν,» εἶπε τὸ παιδί. «Νὰ ὁ ἥλιος ἐβῆκε!» Καὶ ἡ μῆτέρα αἰσθάνθηκε πὺλ ἐθαμβώθηκαν τὰ μάτια της ἀπὸ μὴν λάμψιν ὑπερφυσικὴ. Ὅταν ἀνοιξε πάλιν τὰ μάτια της, τὸ παιδί εἶχε γίνῃ ἄφαντον· τῆς φάνηκε πὺλ τὴν ἐσήκωσαν εἰς τὸν ἀέρα. Ἦταν κρῦο· ἐσήκωσε τὸ κεφάλι της καὶ εὐρέθηκε μέσα ἔς

τὸν νεκροταφεῖο, πᾶνω ἔς τὸν τάφον. Εἶχεν ἰδεῖ ὄνειρο. Ὁ Θεὸς ἐφώτισε τὸν νοῦν της, ἔδωκε θάρρος ἔς τὴν καρδιά της. Ἐγονάτισε καὶ προσευχήθηκε: «Θεέ μου, συγχώρα με πὺλ θέλα νὰ κρατήσω ἐδῶ κάτω ἔς τὴν γῆν μὴ ψυχὴ οὐράνια, καὶ ἐλησμονήσα τὸ χρέος μου ἔς ἐκείνους πὺλ ἡ καλωσύνη σου ἀφῆκε σιμὰ μου».

Ἡ καρδιά της εἶχε παρηγορηθῇ. Ὁ ἥλιος εἶχε βῆ, τὰ πουλάκια ἐκελαδοῦσαν, αἱ καμπάναις τῶν ἐκκλησιῶν ἐσήμαιναν τὴν λειτουργία. Τῆς φάνηκε πὺλ ἔπαυσε ἡ ταραχὴ τῆς καρδιάς της. Ἐθύρισε γρήγορα ἔς τὸ σπῆτι της· ὁ ἄνδρας της ἐκοιμώτανε ἀκόμη· τὸν ἐφίλησε ἔς τὸ μέτωπον· ἐξύπνησε· καὶ τότε αὐτὴ φάνηκε πὺλ γενναῖα κ' ἔδωκε θάρρος εἰς τοὺς ἄλλους μὲ τὰ λόγια τῆς παρηγορίας. «Ἡ τύχη μας εἶνε ἔς τὰ χεῖρα τοῦ Θεοῦ,» ἔλεγε. «Ἀς γείνη τὸ θέλημά του.» Καὶ ἐφίλοῦσε τὸν ἄνδρα της, ἐφίλοῦσε ταῖς κόραις της πὺλ τὴν ἐκύτταζαν μὲ χαρὰ, ἀλλὰ καὶ μὲ ἐκπλήξιν γιὰ τὴν ἀλλαγὴ της. «Τὸ θάρρος μου, εἶπε, ἔρχεται ἀπὸ τὸν Θεόν, μὴ τῶσφιλε μὲ τὸ παιδί μου πὺλ κοιμάται μέσα ἔς τὸν τάφο.»

(Κατὰ τὸν Ἄνδερσεν) ΑΙΜΥΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΣΚΟΤΟΣ

Ἡ μητέρα εἶχε ἀνάψει τὴν λάμπη, ὅτι εἶχε σκοτεινιάσει πλέον. Εἰς τὸ τραπέζι ἐκάθητο ὁ Ἐπαμεινώνδας, ὁ ὁποῖος εἶνε πάντοτε ζωηρὸς καὶ γελαστός καὶ δὲν τρομάζει ἀπὸ τίποτε· πλησίον δ' ἐκά-

Καταβαίνει εἰς τὸν κήπον· ἀλλὰ μόλις ἔκαμε δύο τρία βήματα βλέπει μιὰ μεγάλη νυκτερίδα νὰ πετᾷ τριγύρω του καὶ τότε χάνεται εἰς τὸ σκότος, πότε ἔξαφνα ἔρχεται καὶ τοῦ ἐγγίζει τὸ πρόσωπον μὲ τὴν φτερούγα της.

« ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΝΥΚΤΕΡΙΔΑ »

« ΚΟΥΚΟΥ, ΛΟΥ! ΚΟΥΚΟΥ, ΛΟΥ! »

θητο ὁ ἐξάδελφός του Φώτης, ὁ ὁποῖος εἶνε δειλὸς καὶ τρομάζει ἀπὸ ὅλα.

— Ἐπαμεινώνδα, λέγει ἡ μητέρα του, ἀφῆκα τὸ μανδύλι μου κάτω ἔς τὸν κήπον, ἐπάνω εἰς τὸ κάθισμα πού ἐκαθήμην· ἔξυρεις, κοντὰ ἔς τὴ μηλίτσα... Πήγαινε νὰ μοῦ τὸ φέρης, παιδί μου. Νὰ μοῦ φέρης καὶ τὴ δακτυλήθρα μου, εἶνε κοντὰ ἔς τὸ μανδύλι.

— Ναί, μητέρα, πηγαίνω ἀμέσως.

Ἡ μητέρα τοῦ Ἐπαμεινώνδα ἐμβήκεν εἰς τὸ πλαγινὸν δωμάτιον, ἐνῶ δ' Ἐπαμεινώνδας ἔρριψεν εἰς μιάν ἄκραν τὸ τόπι του.

— Θὰ πᾶς; τῷ λέγει σιγανὰ ὁ Φώτης.

— Ναί.

— Δὲν φοβάσαι;

— Ὅχι.

— Ἄ! ἐγὼ ποτέ μου δὲν θὰ πῆγαινα. Εἰς τὸν κήπον... τὴν νύκτα...

— Τί πράγμα θὰ φοβούσουν;

— Ἐέρω κ' ἐγώ; Δὲν βλέπεις τί σκοτάδι εἶνε;

— Τὸν ξέρω τὸν δρόμο.

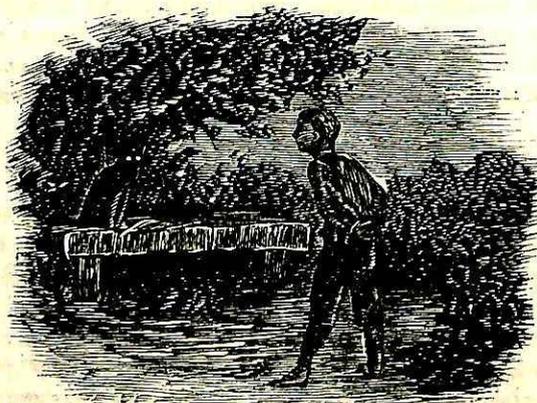
— Ἀκούς πῶς ὁ ἀέρας σφυρίζει μὲς ἔς τὰ κλαδιά;

— Ἄς σφυρίξῃ ὅσο θέλει.

— Καὶ ἴσάν ἰδῆς σὲ καμμιὰ σκοτεινὴ μεριά...

— Κανένα πράγμα... Οὐ!

— Καὶ βέβαια θὰ ἰδῶ κάτι τι, θὰ ἰδῶ τὸ μανδύλι τῆς μητέρας καὶ θὰ τὸ φέρω.

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΓΑΤΑΡΟΣ

Ὁ Ἐπαμεινώνδας χαμογελᾷ καὶ λέγει δυνατὰ.

— Ἀχ! ἂν ἦμουν καμμιὰ πεταλούδα τῆς νυκτός, θὰ τὰ χρειαζόμουν ἀπ' τὴν τρομάρα μου!

Ὀλίγον μακρύτερα, κάτω ἀπὸ τὰ μεγάλα δένδρα τοῦ κήπου ἀκούει ἔξαφνα μιὰ κουκουβάγια νὰ κἀνη — Κούκου, ἄου! κούκου, ἄου!

Ὁ Ἐπαμεινώνδας γελᾷ περισσότερο καὶ φωνάζει:

— Ἄν ἦμουν κανένα σπουργιτάκι δίχως πτερά, πῶς θὰ ἔτρεμα μὲσα ἔς τὴ φωλιά μου!

Τέλος πάντων ὅταν πλησιάσῃ εἰς τὸ κάθισμα, κοντὰ εἰς τὴν μηλίτσα, βλέπει ἐπάνω εἰς τὸ κάθισμα ἕνα μαῦρο γάταρο τοῦ ὁποῖου τὰ μάτια ἔλαμπαν ὡς ἀναμμένα κάρβουνα.

Ὁ Ἐπαμεινώνδας τότε γελᾷ πλέον μὲ ὅλην τὴν καρδιά.

— Δὲν εἶμαι ποντίκι, γὰρ νὰ μὲ φάγῃς, χονδρόγατε.

Καὶ παίρνει τὸ μανδύλιον ἀπὸ τὸ κάθισμα καὶ ἀναχωρεῖ.

— Λάβε, μητέρα, τὸ μανδύλι σου, εἶπε τὸ παιδίον, ἅμα ἐπέστρεψεν εἰς τὸ δωμάτιον.

— Δὲν εἶδες τίποτε; τὸν ἠρώτησεν ὁ Φώτης σιγὰ σιγὰ, δὲν εἶνε τίποτε;

— Ναί! εἶδα μιὰ νυκτερίδα πού μὲ ἄγγιξε μὲ

ταῖς φτερούγαις της, μιὰ κουκουβάγια πού μ' ἔκαμε κούκου, ἄου! κούκου, ἄου! καὶ ἕνα γάτο πού μ' ἐκύταζε μὲ τὰ στρογγυλά του μάτια.

— Καὶ ἡ δακτυλήθρα μου; εἶπεν ἡ μητέρα, πούνε ἡ δακτυλήθρα μου;

— Ἄ! ἀλήθεια! τὴν ἐλησμόνησα. Πού εἶχα τὸν νοῦν μου!

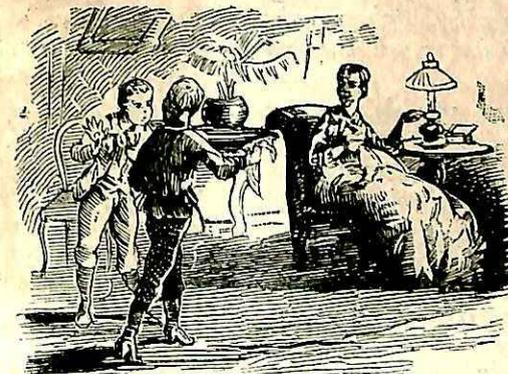
Εἶνε σκότος. Ἡ νυκτερίδα γυρνᾷ ἀκόμη εἰς τὸν

κήπον. Ἡ κουκουβάγια θὰ εἶνε ἀκόμη ἐπάνω εἰς κανένα κλάδον τῶν μεγάλων δένδρων· ὁ μαῦρος γάταρος εἶνε ἀκόμη ἐπάνω εἰς τὸ κάθισμα.

Ἄχ, ἀγαπήτοί μου ἀναγνώσται, τώρα πού ξεύρετε ὅτι ἡ δακτυλήθρα πού ἐλησμόνησεν ὁ Ἐπαμεινώνδας εἶνε πλησίον εἰς τὴν μηλίτσα, ἂν σᾶς ἔλεγε κανεὶς νὰ πάτε νὰ τὴν πάρετε, θὰ ἐφοβεῖσθε; ἢ θὰ ἐπηγαίνετε μὲ ὄλον τὸ θάρρος πού ἀρμόζει εἰς Ἑλληνόπαιδας;

(Παράφρασις)

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ

« ΛΑΒΕ, ΜΗΤΕΡΑ, ΤΟ ΜΑΝΔΥΛΙ ΣΟΥ! »

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙ ΤΗΙ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΕΝ ΣΕΛ. 52 6 ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

Ἐτοιμασθῆτε καὶ πάλιν μικροὶ μου φίλοι! θέσατε εἰς ἐνέργειαν τὴν φαντασίαν σας, ἐπινοήσατε, εὑρετε, συνθέσατε ἕν διήγημα ἐπὶ τῶν ἑξ εἰκόνων τὰς ὁποίας βλέπετε εἰς τὴν σελίδα 52.

Κυριάζατε καλὰ νὰ εἶνε ὅσον τὸ δυνατόν καλλίτερον· βάλετε ὅλα σας τὰ δυνατὰ; ἀλλὰ ἕν μόνον πράγμα νὰ μὴ βάλετε εἰς τὸ διήγημά σας: ξένο χέρι. Ἡ «Διάπλασις» ἐννοεῖ τὰ διηγήματα τῶν Διαγωνισμῶν νὰ τὰ γράφετε μόνοι σας, μὲ τὸν νοῦν σας καὶ μὲ τὸ χέρι σας, ὅπως οἱ περισσότεροι τὰ γράφετε, εἶνε ἀλήθεια· ἔχει δὲ ἀπόφασιν εἰς τὸ ἐξῆς οὔτε κἂν νὰ λογαριάσῃ διόλου ὡς διαγώνισμα, ἀλλὰ νὰ ἀπορίπτῃ ἀμέσως πᾶν διήγημα εἰς τὸ ὁποῖον ὑποπτεύει ξένον χέρι.

Τὰ ἰδικά σας, τὰ καθ' αὐτὸ ἰδικά σας ἔργα ἀγαπῶ ἐγὼ καὶ τὰ χαίρομαι. Νὰ σᾶς ἰδῶ λοιπόν! Ἄσπεται δὲν εἶνε αἱ εἰκόνες, ἀχ; Καὶ τί ὄνομα δὰ ἀσπεῖο θὰ δώσετε εἰς τὸν... ὀλίγο ἔλειψε νὰ εἰπῶ ἐγὼ τὸ ὄνομά του — δίχως ἄλλο θὰ εἶνε ἀσπεῖο. Τώρα, ἂν σᾶς παρακαλέσω, θὰ μοῦ κάμετε καὶ μιαν χάριν; Ναί; Βέβαια ναί! λοιπὸν νὰ μὴ περιορισθῆτε νὰ κάμετε ἀπλὴν περιγραφὴν τῶν εἰκόνων, νὰ μὴ ἀρκεσθῆτε εἰς ὅσα σᾶς εἶπε δ... πάλιν ὀλίγον ἔλειψε νὰ εἰπῶ τὸ ὄνομά του, ἀλλὰ νὰ εἰπῆτε καὶ σεῖς, — μὲ τὸν νοῦν σας — καὶ νὰ τὰ γράψετε καλὰ, καλὰ, ἀπλᾶ, παιδικὰ, Σύμφωνοι; Σύμφωνοι!

Τώρα προσέξατε νὰ σᾶς εἰπῶ ποῖοι εἶνε οἱ ὄροι τοῦ Διαγωνισμοῦ τούτου:

Α'. Τὸ ὄλον διήγημα νὰ μὴ περιέχῃ πλεονασμῶν 800 λέξεων. — Β'. Νὰ φθάσῃ εἰς τὸ Γραφεῖόν μας πρὸ τῆς 16 τοῦ προσεχοῦς Ἰουλίου. — Γ'. Νὰ φέρῃ τίτλον: Ἀπάντησις εἰς τὸν ἑνατὸν διαγωνισμὸν τῆς «Διαπλάσεως».

— Δ'. Ἐπὶ τὸν τίτλον νὰ εἶνε γεγραμμένον τὸ ὄνομα τοῦ διαγωνιζομένου καὶ τὸ ψευδώνυμόν του (ἂν ἔχῃ ψευδώνυμον) καθὼς καὶ ἡ ἡλικία του, διότι: — Ε'. Μόνον οἱ μὴ εἰσελθόντες εἰσέτι εἰς τὸ 16 ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν δύνανται νὰ συμμετάσχωσι τοῦ Διαγωνισμοῦ. — ΣΤ'. Ἐν τῷ φυλλαδίῳ τοῦ προσεχοῦς Ἰουλίου θὰ δημοσιευθῇ τὸ καλλίτερον διήγημα καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ γράψαντος αὐτό, ἂν μᾶς ἀποστείλῃ τὴν φωτογραφίαν του, θὰ τῷ δωρηθῶσι δέ, ὡς βραβεῖον, δύο χρυσόδετοι τόμοι τῆς «Διαπλάσεως» τῶν προηγουμένων ἐτῶν κατ' ἐκλογὴν του. — Εἰς τὸν γράψαντα τὸ διήγημα τὸ ὁποῖον θὰ κριθῇ ἄξιον τοῦ δευτέρου βραβείου θὰ δωρηθῇ εἰς χρυσόδετος τόμος τῆς «Διαπλάσεως» κατ' ἐκλογὴν του. — Δύο ἕτερα διηγήματα, τὰ σχετικῶς καλλίτερα μετὰ τὰ δύο πρῶτα, θὰ ἐπαινεθῶσι. — Θὰ τύχῃσι δ' εὐφύμου μνεῖας ὅσα θὰ κριθῶσιν ἄξια αὐτῆς.

ΤΑΜΕΙΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

Εύγενής πρότασις τοῦ κ. Χρ. Α. Ῥηγοπούλου ἔτυχε θερμῆς ὑποδοχῆς παρ' ὄλων· πολλοὶ μᾶς γράφουν μὲ ἐνθουσιασμόν, μὲ συγκίνησιν διὰ τὴν λαμπρὰν αὐτὴν ἰδέαν· ὅλοι δεικνύουσι προθυμίαν νὰ συνεισφέρουν διὰ τοὺς ἀριστεύοντας πτωχοὺς μαθητὰς καὶ τὰς πτωχὰς μαθητρίδας· μερικοὶ μάλιστα καὶ ἔπεμψαν τὰς συνεισφοράς των.

Ἡ φιλόανθρωπος αὐτὴ διαγωγή τῶν ἀναγνωστῶν μας εἶνε ἡ μεγαλειτέρα ἠθικὴ ἀμοιβή καὶ εἰς τὸν διευθύνοντα καὶ εἰς τοὺς γράφοντάς τὴν «Διάπλασιν». Τόσον καλαί, τόσον εὐαίσθητοι εἶνε αἱ καρ-

ΔΙΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

1. Ἰδρύεται ἀπὸ σήμερον ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων» Ταμεῖον ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ἐπιμελῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν.

2. Πόροι τοῦ Ταμεῖου εἶνε αἱ συνεισφοραὶ τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων», καθὼς καὶ παντὸς ἄλλου ἐπιθυμοῦντος νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν σκοπὸν τοῦ Ταμεῖου.

3. Σκοπὸς τοῦ Ταμεῖου εἶνε ν' ἀπονέμηται ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων» ὡς βραβεῖον ἐπὶ ἐν ἔτος εἰς τοὺς ἀριστεύοντας κατὰ τὰς δημοσίας ἐξετάσεις ἀπόρους μαθητὰς καὶ μαθητρίδας τῶν Δημοτικῶν καὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων τῆς Ἑλευθέρας Ἑλλάδος, τῆς Ἡπείρου, τῆς Μακεδονίας, τῆς Θράκης, τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῶν Νήσων καὶ ὄλων τῶν ἄλλων μερῶν ὅπου ὑπάρχουσιν ἑλληνικαὶ κοινότητες.

4. Ἐλάχιστον ποσὸν συνεισφορᾶς ὀρίζονται λεπτὰ εἴκοσι κατ' ἔτος, διὰ νὰ δύνανται καὶ οἱ πτωχοὶ νὰ συνεισφέρωσιν ὑπὲρ τῶν πτωχοτέρων ἀπὸ αὐτοῦς. Δύναται ὅμως ὅστις ἔχει καὶ θέλει νὰ συνεισφέρῃ καὶ περισσώτερα.

5. Αἱ συνεισφοραὶ γίνονται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων»· ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν δὲ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπευθύνονται: πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων» εἰς Ἀθήνας, δι' ἐπιστολῶν ἐλευθέρων ταχυδρομικῶν τελεῶν.

6. Ὅσοι, ἐκ ζήλου νὰ συντελέσωσιν ἀποτελεσματικώτερον εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ Ταμεῖου τούτου, εὐαρεστηθῶσι νὰ ἀναλάβωσι τὴν εἰσπραξίν συνεισφορῶν καὶ νὰ ἀποστέλλωσιν αὐτὰς ταυτοχρόνως πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων», πρέπει νὰ ἀποστέλλωσιν ἐν ταυτῷ καὶ ἀκριβῆ κατάλογον τῶν

ὀνομάτων τῶν προσεγγιζόντων τὰς συνεισφορὰς, ὡς καὶ τὸ ποσὸν ὃ ἕκαστος συνεισέφερε, διότι: 7. Εἰς ἕκαστον φυλλάδιον τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων» θὰ δημοσιεῖται Δελτίον τῶν συνεισφορῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ σημειοῦνται τὰ ὀνόματα τῶν συνεισφερόντων, καθὼς καὶ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἕκαστος συνεισφέρει.

8. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀποστελλόντων ταυτοχρόνως τὴν συνεισφορὰν πλειόνων τῶν πέντε, θὰ δημοσιεῖονται διὰ κεφαλαίων γραμμάτων πρὸς διάκρισιν. 9. Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων» θὰ φροντίξῃ διὰ τῶν καταλλήλων μέσων νὰ λαμβάνῃ πανταχόθεν, ἐγκαίρως μετὰ τὸ πέρας τῶν δημοσίων ἐξετάσεων, καταλόγους τῶν ἀριστευσάντων ἀπόρων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἐπιτεκνωμένους ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν καὶ ὑπὸ τῶν Ἐφορειῶν τῶν Σχολείων.

10. Τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου γίνεται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων» ἡ ἀρίθμησις τῶν ἀριστευσάντων ἀπόρων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, ὧν τὰ ὀνόματα θὰ περιλαμβάνονται ἐντὸς τῶν μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ληφθησομένων καταλόγων, καὶ ἐὰν μὲν τὸ εἰσπραχθὲν ἐκ τῶν συνεισφορῶν ποσὸν ἐπαρκῆ, θὰ ἀποστέλληται πρὸς ὅλους ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων», ἐὰν δὲ δὲν ἐπαρκῆ, τότε, ἐνώπιον πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, γίνονται κληρωταὶ κατὰ τὴν ὁποῖαν τίθενται ἐντὸς τῆς κληρωτίδος τὰ ὀνόματα ὄλων τῶν ἀριστευσάντων ἀπόρων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, ἐξάγονται δὲ τόσοι λαχνοὶ ὅσοι συνδρομαὶ τῆς «Διαπλάσεως» ἀνάλογουσι πρὸς τὸ ἐκ τῶν συνεισφορῶν εἰσπραχθὲν ποσόν.

11. Τὰ ἀποτελέσματα θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων» τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, συγχρόνως δὲ θὰ δημοσιευθῶσι καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀριστευσάντων ἀπόρων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν πρὸς οὗς ἀπενεμήθη ὡς βραβεῖον τῆς ἐπιμελείας των ἡ «Διάπλασις».

12. Τὸ πρῶτον Δελτίον τῶν συνεισφορῶν θὰ δημοσιευθῆ διὰ τοῦ φυλλαδίου τῆς «Διαπλάσεως» τοῦ προσεχῶς Μαΐου, τὸ δεύτερον διὰ τοῦ φυλλαδίου τοῦ προσεχῶς Ἰουνίου καὶ οὕτω καθεξῆς.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Κωστάκης προσπαθεῖ νὰ σκοτώσῃ μίαν μύϊαν εἰς τὸ παράθυρον.

Ὁ μικρότερός του ἀδελφὸς τὸν βλέπει καὶ παρακαλεῖ τὴν μαμὰ του, νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ νὰ τὴν σκοτώσῃ.

— Γιατί, παιδί μου, τὴν λυπάσαι αἱ;

— Ὡ! ὄχι.

— Μὰ γιατί τότε μὲ περικαλεῖς τόσον νὰ μὴ ἀφήσω τὸν Κωστάκη νὰ τὴν σκοτώσῃ.

— Για νὰ τὴν σκοτώσω ἐγώ!

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

Σημ. Διαπλάσεως. Πολὺ κακὰ σκέπτεσαι, μικρὲ ἀδελφε τοῦ Κωστάκη, καὶ ἂν δὲν ἦσουν τόσον μικρὸς ἤξιζες μιά καλὴν καλὴν ἐπιπληξίν διὰ αὐτὸ ποῦ εἶπες.

☞

Μεταξὺ δύο μικρῶν ψευδολόγων.

— Ἡ μαμὰ μου ἔχει ἕνα τάπητα κεντημένον μὲ ἄνθη, μὰ τόσον ζωηρὰ ποῦ νομίζει κανεὶς πὼς μοσχοβολοῦν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Σχετικῶς πρὸς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Χρ. Α. Ῥηγοπούλου ἔλαβον καὶ πάλιν ἀπὸ τοὺς μικροὺς μου φίλους πολλὰς ἑκατοντάδας ἐπιστολῶν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξεδόθη τὸ προηγούμενον φυλλάδιον μέχρι σήμερον. Καὶ τί περιέργως συμπτωσις! ὡς να ἦσαν ὅλοι συνεννοημένοι, ὡς νὰ ὀμιλοῦν μὲ ἐν στόμα, τελειώνει ἕκαστος τὴν ἐπιστολήν του μὲ τὴν ἴδιαν σχεδὸν φράσιν: «*Ἀνυπομόνως περιμένωμεν, ἀγαπητῆ μας ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, τὸ φυλλάδιον τοῦ Ἀπριλίου, διὰ νὰ ἴδωμεν τὸ σχέδιόν σου πρὸς πραγματοποίησιν τῆς εὐγενοῦς προτάσεως τοῦ κ. Ῥηγοπούλου.*» Ἴδου λοιπόν, μικροὶ μου ἀνυπόμονοι! λάβετε τὸ τόσον ἀνυπομόνως περιμένον φυλλάδιον καὶ ἀναγνώσατε μετὰ πολλῆς προσοχῆς εἰς τὴν σελίδα 62 τὸ σχέδιον πρὸς πραγματοποίησιν τῆς «*Εὐγενοῦς προτάσεως*» ἡ ὁποία ἀπὸ σήμερον θὰ ὀνομάζεται: **ΤΑΜΕΙΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ.**

Εἶδετε εἰς τὴν Σελίδα 52 τὰς εἰκόνας ἐπὶ τῶν ὁποίων σὰς προτείνω νὰ γράψετε διήγημα διὰ τὸν ἔνατον Διαγωνισμόν; Νὰ σὰς ἴδω λοιπόν τί θὰ γράψετε! Προσέξατε καὶ εἰς τοὺς θροῦς τοῦ Διαγωνισμοῦ, διότι εἶνε μερικοὶ οἱ ὁποῖοι δὲν ἦσαν εἰς τοὺς προηγούμενους Διαγωνισμούς. Καὶ προσέτι, ἐπειδὴ μερικοὶ ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν μοὶ παρεπονούντο ὅτι δὲν ἐπρόφθανον εἰς τόσον ὀλίγην προθεσίαν ποῦ ὦριζα νὰ γράψουν καὶ αὐτοί, θὰ ἴδετε ὅτι εἰς τὸν σημερινὸν Διαγωνισμόν ὦρισα μεγαλειτέραν προθεσίαν διὰ νὰ προφθάσουν ὅλοι.

Διὰτὶ ἐν διηγηματάκι εἰς κάθε φύλλον εἶνε μὲ μεγάλα γράμματα; μὲ ἔρωτᾷ ὁ Γέρον Κηπουρός; Ἰδού, φίλε μου, διὰτὶ: Μεταξὺ τῶν φίλων μου εἶνε καὶ μερικοὶ μικροί, πολὺ μικροί· οἱ καυμένοι μόλις εἰςεύρουν νὰ διαβάσουν· ἐσκέφθηκα λοιπόν τὸ νηπιακὸν τοὺς τὸ διηγηματάκι

νὰ τὸ κάνω μὲ μεγαλοῦτσικα γράμματα, διὰ νὰ τὸ διαβάξουν εὐκολώτερα. Αἱ! ἀφοῦ αὐτοὶ εἶνε μικροὶ καὶ δὲν εἰμποροῦν νὰ μεγαλώσουν ἀμέσως, ἄς μεγαλώσω, εἶπα, τὰ γράμματα· καὶ τὰ ἐμεγάλωσα.

Εἰς τὸ ἐξῆς λοιπόν θὰ γράψῃς μὲ δύο ἀριθμοὺς τὴν ἡλικίαν σου, ἀφοῦ εἰσηλθῆς εἰς τὸ δέκατον ἔτος, ἀγαπητέ μου Πετράκη. Σοῦ εὐχομαί νὰ ζήσης τόσο, ποῦ νὰ μπορῆς καὶ μὲ τρεῖς ἀριθμοὺς νὰ τὴν γράψῃς.

Σὲ εὐχαριστῶ, φίλε μου, Μιρὶκ-Νάη, καθὼς καὶ ὅλους τοὺς ἀδελφούς σου διὰ τὴν τόσον ἀγάπην σας. Αἱ περισσώτεροι ἐκ τῶν Πνευματικῶν ἀσκήσεων σου μοὶ ἤρσαν, ἀλλὰ σήμερον δὲν δύναμαι νὰ δημοσιεύσω εἰμὴ μόνον μίαν.

Τὸ Τρυπακάρυδο δὲν μοῦ ἔστειλεν ἀκόμη τὴν φωτογραφίαν του, ἀγαπητέ μου Κορδαλέ, καὶ δι' αὐτὸ δὲν τὴν ἐδημοσίευσά· ὅταν μοῦ τὴν στείλῃ θὰ τὴν δημοσιεύσω. Ἡ Μικρὰ Σεισορρήθρα μοῦ τὴν ἔστειλε καὶ τὴν ἔχω ὅσπερ εἰς τὸν ξυλογράφον διὰ νὰ τὴν ξυλογραφήσῃ μοῦ ἔστειλε μάλιστα καὶ μίαν ὡραίαν ἐπιστολήν μαζί, τὴν ὅποیان θὰ δημοσιεύσω ὅταν θὰ ἐτοιμασθῇ ἡ εἰκὼν τῆς.

Ἡ Ἀπτερος Νίκη, ἐὰν δὲν εἰσηλθῆν εἰς τὸ 16^{ον} ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς, δύναται ἀκόμη νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τοὺς Διαγωνισμούς τῆς «Διαπλάσεως»· διότι μόνον οἱ εἰσελθόντες ἤδη εἰς τὸ 16^{ον} ἔτος ἀποκλείονται.

Ἀφοῦ ἀγάπῃς τὴν μουσικὴν, καλὰ ἔκαμες νὰ λάβῃς ὡς ψευδώνυμον τὸ ὄνομα τοῦ περιφήμου μουσικοδιδασκάλου Μάυερμπερ, ἀγαπητέ μου Μάυερμπερ, ἀλλὰ διὰτὶ μὲ παρακαλεῖς νὰ σὲ ἀγαπῶ, ἀφοῦ ἐγὼ ἀγαπῶ ὅλους μου τοὺς φίλους χωρὶς νὰ μὲ παρακαλέσω.

Λοιπόν, τώρα ποῦ ἤρχισατε νὰ μοῦ γράψετε, θὰ μοῦ γράψετε πολὺ συχνά· δὲν εἶνε ἀληθὲς Ἐλαφρὰ Ἀκατος καὶ Τσίρε τοῦ Πελάγου; Πὼς μοῦ γράφει ἡ Πρωτόπειρος Μέλισσα; Ἔτσι καὶ σεῖς.

'Αγαπητά μου παιδιά, όταν μου στέλλετε πνευματικές ασκήσεις πρὸς δημοσίευσιν, μὴ λησμονεῖτε νὰ σημειώνετε καὶ τὴν λύσιν των· διότι ἐγὼ δὲν ἔχω καιρὸν νὰ καταγλυνωμαί εἰς τὴν εὐρεσιν αὐτῆς· ἔχω τόσας ἀσχολίας! Ἄκουσ καὶ σύ, ἀγαπητῆ μου Ἀγγελικῆ Σαμοῦλη, καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ὅσοι κάμνετε τὸ ἴδιον;

Καὶ ὅταν δὲν βλέπετε δημοσιευμένας τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ τὸ παιδικὸν πνεῦμα ποῦ μοῦ στέλλετε, ἀντὶ νὰ μ' ἐρωτᾶτε διατί δὲν τὰ ἐδημοσίευσα, καλλιτέρον εἶνε νὰ μοῦ στέλλετε ἄλλα· δὲν τὸ ἐννοεῖτε διατί δὲν τὰ ἐδημοσίευσα; ἢ διότι δὲν μοῦ ἤρρασαν, ἢ διότι ἦσαν ἄλλοτε δημοσιευμένα, ἢ διότι δὲν εἶχα θέσιν καὶ τὰ ἐφύ-

λαξα νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά των ἢ ὁποῖα θὰ ἔλθῃ μίαν φορὰν. Τοιαύτας «πνευματικὰς ἀσκήσεις» τὰς ὁποίας ἐσκόπευα νὰ δημοσιεύσω, ὅταν ἤρχετο ἡ σειρά των, εἶχα ἐκλέξει πολλὰς καὶ τὰς εἶχα φυλάξει ἐνδὸς μεγάλου φακέλλου, ὁ ὁποῖος δὲν εἰςέφρω ποῦ παρέπεσον αὐτὴν τὴν στιγμὴν καὶ δὲν τὸν εὐρίσκω διὰ νὰ δημοσιεύσω μερικὰς ὥστε ἐπειδὴ ἤμπορεῖ καὶ νὰ ἐγάρθῃ καὶ νὰ μὴ τὸν εἶρω ποτέ, παρκαλῶ, ὅσοι μοὶ εἶχον στείλει πρὸς δημοσίευσιν πνευματικὰς ἀσκήσεις πρὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου, νὰ τὰ γράψουν πάλιν καὶ νὰ μοὶ τὰς στείλουν ἢ μόνας αὐτάς, ἢ καὶ με ἄλλας μαζί καλλιτέρας. Τὸ ἀκούετε ὅλοι ὅσοι μοὶ εἴχετε στείλει πνευματικὰς ἀσκήσεις;

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

50. Φωνηεντόλιπον. *—σκ'πτ'μ'ν'ς—κ'κ'ς—δ''—τ'ς—δ'κ'ς—τ'—π'θ'σ'τ'ς—π'τ'—δ'ν—σκ'πτ'τ'—ρ θ'ς—δ''—τ'—σ'μ'φ'ρ'ν'τ'—τ'ν—λλ'ν.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀνατελλούσης Σελήνης.

51. Ἑλληποσύμφωνον. α'ό'ε'υ'ε—'η'—'αι'α'α'α'—'αι'—'η'—ο'η'α'—'ιό'ι—α''ο'ε'αι—ε'ε—'ό'ε'οι—'α'ω'.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἑλικωνιάδος Παρθένου.

52. Συλλαβόγριφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε σύμφωνον, τὸ δευτέρον μου διαίρεσις τοῦ χρόνου, τὸ σύνολόν μου ἀπαντᾷ εἰς λιβάδια καὶ εἰς βουνά.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μινύκ-Νάη.

53. Συλλαβόγριφος.

Γράμμα ἔστι τὸ πρῶτόν μου,
Ζῷον τὸ δευτέρον μου
Καὶ κατοικία μοναχῶν
Εἶνε τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μικρᾶς Πεταλούδας.

54. Συλλαβόγριφος.

Νῆσός ἐστι τὸ πρῶτόν μου, σὺ δὲ τὸ δευτέρον μου Ἀάμψις τὸ τρίτον μου ἐστι, πτηνὸν τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἐπ. Κ. Ἐπιφανίου.

55. Συλλαβόγριφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε σύνδεσμος, τὸ δευτέρον μου μία ἐκ τῶν πέντε αἰσθήσεων, τὸ σύνολόν μου εἶνε νῆσος.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Πρωτοπείρου Μελίσσης.

56. Συλλαβόγριφος. Τὸ πρῶτόν μου καίει, τὸ δευτέρον μου εἶνε γράμμα, τὸ τρίτον μου εὐωδιάζει καὶ τὸ σύνολόν μου καταστρέφει.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἑλληνίδος τοῦ Βορρᾶ.

57. Λεξιγριφος.

Ὅταν εἶμαι με κεφάλι
Μέσα στὰ νεκροταφεῖα εἰμπορεῖτε νὰ μ' εὐρήητε
Καὶ χωρὶς κεφάλι πάλι
Ἐπὶ ἐμπορικὰ θὰ εἶμαι καὶ σταλὶ κάλτσαις ποῦ φορεῖτε.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κορκερᾶν.

58. Λεξιγριφος. Ἀκέφαλος εἶμαι τόπος εἰς τὸν ὁποῖον συνέρονται πολλοί, με κεφαλὴν εἶμαι πόλις τῆς Θεσσαλίας.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀνθους τῶν Λειμῶνων.

59. Μετατονισμός.

Εἶμαι πόλις τῆς Εὐρώπης ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσῃς,
Ἄλλὰ ἐν καὶ μόνον μένω ἅμα με ὄξυτονισῆς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀφρηλιανῆς Παρθένου τῆς Β'.

60. Αἶνιγμα.

Γερανοὶ πετοῦσαν κ'εἶ, ποῦσαν κ' ἄλλοι γερανοί·
Ἐνας εἶχε δυὰ ἀπὸ πίσω, κ' ἕνας εἶχε δυὰ ἀπὸ μπρός,
Κ' ἕνας ἄλλος γερανὸς ἕνα πίσω κ' ἕνα μπρός.
— Πόσοι γερανοὶ πετοῦσαν;

Ἐστάλη ὑπὸ Κ. Γ. Ἀνδρουλιδάκη.

61. Ἐρώτησις. Ποῖα ὠραία συμβουλή ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία φθογγόσημα τῆς μουσικῆς καὶ ἀπὸ ἓν δ' ἔνα;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Κίρκης.

62. Λογοπαίγνιον. Τίς ἔχει λόγον, ἀλλὰ ποτέ δὲν ὀμιλεῖ;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πετεινοῦ.

63. Λογοπαίγνιον. Πῶς ὀνομάζεται ἡ πόλις τῆς Ἀσίας ἢ γραφομένη με Κ;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μικροῦ Μάνταρος.

64. Λογοπαίγνιον. Ποῖος εἶνε δυνατὸν νὰ εἶνε μαζί με ἄλλους καὶ ὅμως νὰ εἶνε μόνος;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Σπινθῆρος.

65. Λογοπαίγνιον. Ποῖος ποὺς ἔχει δώδεκα δακτύλους;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐρμυροῦ Ψιττακοῦ.

Διὰ τοὺς μανθάνοντας τὴν γαλλικὴν

66. Question drôlatique.

Si le nombre vingt est celui que préfèrent les ivrognes, quel est celui que préfèrent leurs femmes!

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ

Ἄηδων ἢ Ῥάπτρια 4 — Ἀηδὼν τῆς Ἐρήμου 13. — Ἀθύπτιος Νεῖλος 4. — Ἀνατελλούσα Σελήνη 4 καὶ 9. — Ἀνδρουλιδάκης Κ. Γ. 6. — Ἀνεμώνη 5. — Ἄνθος τῶν Λειμῶνων 17. — Ἀνοιξίς 9. — Ἀποστόλου Σμαράγδα Γ. 6. — Ἀπτερος Νίκη 9. — Ἀρτεμίας Ποσειδῶν 9. — Ἀφρηλιανῆ Παρθένος ἢ Β' 15. — Ἄρρη κανικὸς Λεὼν 12. — Ἀχιλλεὺς 12. — Βλάχος 10. — Βολωνίης Δημ. Φρειδ. 8. — Βοττάρος Ὀνώριος 14. — Βουρνάζος Κωνστ. Χ. 13. — Γαιοσειστὴς Ἀπόλλων Γ. — Ἐλαφρὰ Ἄκατος 12. — Ἑλικωνιάς Παρθένος 13. — Ἑλληνίς τοῦ Βορρᾶ 10. — Ἐπιφανίου Ἐπιφ. Κ. 9. — Ἐρρίκος ΙΑ' 5 καὶ 2. — Ἐρωδὸς ὁ Σποδοειδῆς 9. — Ζάλλης Παντελῆς Γ. 10. — Ζορερὰ Νύξ 13. — Ζώης Λεωνίδας Χ. 13. — Ἡλιακοπούλου Παναγιώτα 2. — Θεοχάρης Ἐλευθ. καὶ Σταύρου 12. — Ἰουλιος Καίσαρ 6. — Καγκάδης Ἰωάννα 13. — Κάρολος ΙΒ' ὁ Σουηδός 19. — Καρόπουλος Γ. 1. — Κασάνδρα 3. — Κέν-Φό. 13. — Κίρκη 20. — Κολιβάτος Ἐλιζα 2. — Κορνὴ Ἀγγελικῆ Γ. 8 καὶ 19. — Κοραῖς 15. — Κοσμοπολίτης 15. — Κοτσιλήρης 10. — Κουμάντος Κ. Γ. 4. — Κτενὰ Ὀλγα 8. — Κυπριακὸς Ἀστὴρ 1. — Λαγουρὸς Πίπτος 12. — Λαζαρίδης Ἀλέξανδρος Ν. 3. — Λεῖριον 5. — Λουδοβίκος ΙΒ' 2. — Μαραγκόπουλος Νικόλαος Β. 5. — Μάτιν-δερ 2. — Μαυροδούμιον 5. — Μαυρουδίνης Ἀλέξανδρος 7. — Μεγάλη Χῆνα 5. — Μέγας Πετεινός 6. — Μελαγχρονοῦ Ἰωάννης Κ. 9. — Μελέας Παῦλος 10. — Μηλολόγη ἢ Β' 5. — Μικρὰ Περιστερά 17. — Μικρὰ Πεταλούδα 9. — Μικρὸς Διαβολάκος 12. — Μικρὸς Φιλόσοφος 2 καὶ 4. — Μυριακόπουλος Ἰωάν. Δ. 8. — Ὀρτενσία 9. — Παπακωνσταντίνου Κωνσταντίνος 9. — Πάσσαρη Ἀλεξάνδρα Ν. 8. — Περάκης Π. Γ. 9. — Περι-Πιν-Πι 5. — Περιστερὰ τῶν Χελιδονίων Νήσων 5. — Πιπίτκα 1. — Πρωτοπείρος Μελίσσα 12. — Σακολέβας Εὔ. Σ. 7. — Σαμουῆλ Ἀγγελικῆ 13. — Σαργιάννης Γ. Γ. 3. — Σεμιτέκολος ὁ Γλυκοκράτης 3. — Στακτοπέπλη 2. — Στρατηγάκη Ἰωάννα Μ. Π. 6. — Τζανῆ Μαρίκα 17. — Τίσιος τοῦ Πελάγου 12. — Τσιρούλη Θεοδ. Νικ. καὶ Πέτρος 17. — Χρηστοδούλου Ἀγλαΐα Ἀπ. 1. — Χρῆσιμος Ε. Ε. 5. — Χρυσοστέφανος Ἀπόλλων 14. — Χρυσοχοῖδης Δῆμος Θ. 11. [Τὰ ὀνόματα τῶν λυτῶν, ὅν αὐτοὶ ἐλήφθησαν μετὰ τὴν 20 Ἀπριλίου, δὲ δημοσιευθῶσιν εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος.]

Ὁ διδάσκαλος ἀνοίγει τὸ βιβλίον του καὶ ἡ κυρὰ Χῆνα τεντόνει τὸν λαιμόν της. (Ἰδε σελ. 70)

ΜΕΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑΣ ΜΗΝΑΣ

Α'

Ποῖος ἀγαπᾷ τὰ ταξείδια;
Ὅποιος τ' ἀγαπᾷ ἄς ἔλθῃ μαζί μου. Θὰ κάμῃ ἐν ταξείδι, ἀλλὰ χωρὶς νὰ φορτώσῃ τὰ μπαούλα του εἰς τὴν βράχιν κανενὸς μανιάτου, χωρὶς νὰ καταβῇ ἕως εἰς τὴν προκουμαίαν τοῦ Πειραιῶς, χωρὶς νὰ ἔμβῃ εἰς βάρκαν, χωρὶς νὰ ἐπιβιβασθῇ εἰς τὸ ἀτμόπλοιον ἐν μέσω τρομερᾶς συγχύσεως φωνῶν ἐπιβατῶν, λεμβούχων, ὁσμῆς πίσεως καὶ σχοινίων, χωρὶς, ἀκουμβημένος εἰς τὸ παραπέτον, νὰ κινή τὸ λευκὸν του μανδύλιον καὶ νὰ βλέπῃ ἐν ἄλλο ἀπ' ἔξω μακρὰν . . . ὀλονὲν μακρύτερα . . . κινούμενον μετὰ συγκινήσεως ὡς νὰ τοῦ φωνάζῃ: «ὦρα καλὴ! Κατεῦδιον! Καλὴν ἐντάμωσιν!», χωρὶς νὰ περιπατῇ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος μελαγχολικός, ἐνῶ τὸ ἀτμόπλοιον ἀφίγει καπνὸν ὀπίσω του καὶ σχίζει ἀφρισμένα τὰ κύματα.

ὦ! ὄχι! ὁποῖος ἔλθῃ νὰ ταξιδεύσῃ μαζί μου, δὲν θὰ κάμῃ τίποτε ἀπὸ αὐτά, θὰ ταξιδεύσῃ δίχως νὰ κινήθῃ ἀπὸ τὴν θέσιν του. Ἄλλὰ με μίαν συμφωνίαν: Ἀφοῦ κάμνω τόσας εὐκολίας εἰς τὸν μικρὸν συνταξιδιώτην μου, νὰ μοῦ κάμῃ καὶ αὐτὸς μίαν χάριν. Νὰ φαντασθῇ ὅτι δὲν εἶμεθα εἰς τὸν Μάϊον,

ΕΤΟΣ Ε'.

τὸν μῆνα τῶν κερασίων, ἀλλ' εἰς τὸν Αὐγούστον, τὸν μῆνα τῶν σταφυλιῶν καὶ τῶν διακοπῶν.

Τί λέγεις, μικρὲ μου φίλε; Σύμφωνος; Δὸς μου τὸ χέρι σου λοιπόν, καί: ὦρα μας καλὴ!

Β'

Ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Θράκην. Τὸ βλέπεις ἐκεῖνο τὸ μικρὸ χωριὸν, ποῦ φαίνεται ὡς ἂν σκαρφαλωμένο ἐπάνω εἰς τὸν λόφον; ἂν ἐπιγυῖναμεν με τὰ πόδια μας, καὶ ὄχι με τὴν φαντασίαν μας, θ' ἀνεβαίναμεν ἐκεῖνον ἐκεῖ τὸν πλατὺν δρόμον, ποῦ εἶνε κάτασπρος ἀπὸ τὴν σκόνιν, ἀλλ' ἡμεῖς εἰμποροῦμεν, νὰ περάσωμεν καὶ μέσα ἀπὸ τ' ἀμπέλια χωρὶς νὰ μᾶς συλλάβῃ κανεὶς ἀγροφύλαξ.

Ἐἰςέυρεις ποῖον εἶνε τὸ πέτρινον ἐκεῖνο κτίριον, τὸ μεγαλειότερον ἀπὸ ὅλα, ποῦ ἀσπρίζει ἀβεστωμένον; εἶνε ἡ ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ, καὶ μέσα εἰς τὸν περίβολον, πλησίον τῆς μουριᾶς, ποῦ ἐξαπλῶνει τὸ μεσημέρι δροσερὰν σιάν, εἶνε τὸ σχολεῖον τοῦ χωριοῦ. Ἰδοὺ ἐφθάσαμεν τὰ σπήτια, μικρὰ χαμόσπητα, εἶνε σκόρπια, τὸ ἕνα ἐδῶ, τὸ ἄλλο ἐκεῖ· κῦττα εἰς ὅλα τὰ παράθυρα, ἐπάνω εἰς μικρὰ σανίδια, πρασινίζει μέσα εἰς τὰς γάστρας ὁ βασιλικὸς πετεινοί, κότες, πουλάκια, τρέχουν εἰς τοὺς δρόμους καὶ σκαλίζουν

μέ το ράμφος των το χῶμα· παρέχει εἰς κάτι νερά τσαλαβουτουῦν πάπιας· ἀπὸ κάποιο μανδρὶ καμωμένον μὲ πριναρί ἀκούεται τὸ γούρτσ! γούρτσ! ἐνὸς χείρου· ἀπὸ τὴν θυρίδα μιᾶς φάτιγης κύπτει τὴν σοβαράν του κεφαλὴν καὶ περᾶ τὸ ρύγγος του ἐν βῶδι ζωηρός, ἐλεύθερος εἰς ἀνοικτὴν μάνδραν κυλίσεται καὶ ἀγγαρίζει εἰς ἕνος. Τὸ χωριὸ εἶνε ἡσυχον, πολὺ ἡσυχον· μόνον μερικαὶ γυναῖκες σκουπίζουν τὸν ἐμπρὸς τῆς θύρας των δρόμον. Εἶνε Κυριακὴ πρωτὶ καὶ ὅλοι εἶνε εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Γ'

Ντάγκα-ντούγκ! ντάγκα-ντούγκ! ντάγκα-ντούγκ!
ντάγκα-ντούγκ!

Τὸ σημαντικόν σημαίνει· εὐχῆκαν τὰ ἅγια· ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγη ὥραν ἐτελείωσεν ἡ λειτουργία· ἀπόλυσεν ἡ ἐκκλησία. Οἱ κάτοικοι, ἀφοῦ ἀσπάζονται μὲ εὐλόγια τὴν εἰκόνα καὶ κάμνουν τὸν σταυρὸν των, βγαίνουν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν καὶ φοροῦν τὸ φέσι των. Ἄλλα δὲν πηγαίνουν εἰς τὸ σπῆτί των, ἢ εἰς τὸ καφενεῖον, ὅπως τὰς ἄλλας Κυριακάς. Αἱ δύο θύραι τοῦ σχολείου εἶνε ἀνοικταὶ ὡς νὰ τοῖς λέγουν: Ὅριστε, ἐμβάτε! Καὶ ἐμβαίνουν ὅλοι. Μερικοὶ κάθηνται εἰς τὰ τελευταῖα θρανία, μερικοὶ εἰς ψάθινα σκαμνιά τὰ ὅποια ἔφεραν ἀπὸ ἓν μαγαζεῖον· ἓνας θέλει νὰ κάμη τσιγάρον, ἀλλὰ ἓνας ἄλλος τοῦ δεικνύει μὲ τὸ δάκτυλόν του, γραμμένον εἰς τὸν τοῖχον ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸ σχολεῖον τὸ κάπνισμα, καὶ βάλλει ὀργήγορα τὴν καπνοσακούλάν του εἰς τὸν κόρπον του. Ὅλοι φοροῦν σαλβάρι πάνινον, ἀντερὶ, ζωνάρι μάλινον, φέσι, κουντούραις· ὅλοι εἶνε ἀπλοῖκοι καὶ καλοὶ ἄνθρωποι καὶ οἱ βόζοι ποὺ ἔχουν εἰς τὰς ἐργατικὰς των χεῖρας δεικνύουν πόσον τιμῶς καὶ μὲ πόσον κόπον καὶ μὲ πόσον ἰδρωτὰ κερδίζουν τὸ φωμὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδιῶν των, καὶ ὅτι διὰ νὰ τὸ κατορθώσουν τοῦτο καὶ σκάπτουν, καὶ σπείρουν, καὶ θερίζουν, καὶ ἀλωνίζουν, καὶ κλαδεύουν, καὶ τρυγοῦν.

Δ'

Ἄλλὰ τί θέλουν ὅλοι ἐκεῖνοι εἰς τὸ σχολεῖον Κυριακὴν ἡμέραν; Διατί ἦλθαν καὶ οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι; — διότι τὸ σχολεῖον τοῦ χωριοῦ, ὡς αἱ κατὰλήξεις τῶν δικαταλήκτων ἐπιθέτων, χρησιμεύει καὶ διὰ τὰ δύο γένη: καὶ διὰ τὸ ἀρσενικὸν καὶ διὰ τὸ θηλυκὸν — διατί ἦλθαν καὶ οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι μὲ τὰ ἑορτερά των βαμβακερὰ φορέματα καὶ ἐκάθησαν εἰς τὰ ἐμπρόσθια θρανία;

Διότι τοὺς ἐπροσκάλεσεν ὁ διδάσκαλος καὶ τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς. Ἔχει νὰ τοὺς εἴπῃ κάτι τι. Ἄς καθίσωμεν καὶ ἡμεῖς, μικρὸ μου συνταξιδιώτα, εἰς κανὲν θρανίον, δίχως κανεὶς νὰ μᾶς ἰδῇ, νὰ ἰδοῦμεν τί θὰ συμβῇ.

Οἱ μικροὶ καὶ αἱ μικραὶ συνομιλοῦν, θορυβοῦν, εἶνε ἀνήσυχοι, διότι βλέπουν ὅτι ὁ διδάσκαλος δὲν εἶνε ἐκεῖ. Οἱ μεγάλοι παρατηροῦν τὸ σχολεῖον, θυμοῦνται τὰ παιδικὰ των χρόνια ὅταν ἦσαν καὶ αὐτοὶ τόσα δὲ ζαζάρια σὰν ἐκεῖνα ἐκεῖ ἐμπρὸς, ποὺ δὲ εἴμποροῦν νὰ ἡσυχάσουν.

— Μπάρμπα-Στάθη, λέγει ἓνας, στρέφω τὰ βλέμματά του καὶ ἐξετάζω μὲ προσοχὴν καὶ τοὺς τέσσαρας τοίχους τοῦ σχολείου, ἂν δὲν μᾶς τὰ χαλάσει ἐφέτος καμμιά βροχὴ τὰ σταφύλια καὶ τρυγήσωμε σλίγο μὲ καλὸ, νὰ κάμωμε κάτι τι γιὰ τὸ σχολεῖον.

— Καλὰ λές, Νταῆ Θωμαῆ, κάτι νὰ κάμωμε.

Σούτ! σούτ! ἂς παύσουν αἱ συνομιλίαι! ἐμῆξες, ὁ διδάσκαλος μὲ τοὺς παπάδες.

Ε'

Οἱ μαθηταὶ σηκόνονται· οἱ μεγάλοι προσκόνονται τοὺς παπάδες· κατόπιν ἀπὸ τὸν διδάσκαλον ἔρχεται μὲ καμάρι ἓνας μαθητὴς κρατῶν μικρὸν δέμα εἰς τὰς χεῖράς του. Τί νὰ εἶνε; δι' αὐτὸ τοὺς ἐπρόσκάλεσε; ἐκεῖ μέσα εἶνε τὸ κρυφόν; καὶ ὅλοι οἱ ὀφθαλμοὶ καρφόνονται εἰς ἐκεῖνο τὸ δεματάκι, ὡς νὰ προσπαθοῦν νὰ τρυπήσουν μὲ τὸ βλέμμα των τὸ χαρτί καὶ νὰ ἰδοῦν τί περιέχει.

Ὁ διδάσκαλος — νέος ἕως εἴκοσι πέντε ἐτῶν — ἀναθαίνει εἰς τὴν ἔδραν, παίρνει καὶ τὸ δεματάκι πλησίον του καὶ λέγει:

Σ'

« Σᾶς ἐπροσκάλεσα σήμερον νὰ ἔλθετε ἐδῶ, διότι ἔχω νὰ σᾶς δεῖξω κάτι τι τὸ ὅποιον θὰ σᾶς εὐχαρίστησῃ. Ἐνα μῆνα κ' ἐδῶ πρὶν νὰ γείνουν αἱ ἐξετάσεις ἔλαβα ἓνα γράμμα ἀπὸ τὰς Ἀθήνας καὶ μὲ ἔλεγε νὰ γράψω τὰ ὀνόματα τῶν πτωχῶν παιδιῶν ποὺ ἐπῆραν ἄριστα εἰς τὰς ἐξετάσεις, διὰ νὰ τοῦ στείλουν κάτι βιβλία· ἐγὼ ἔγραψα τὰ ὀνόματα καὶ τὰ τριῶν παιδιῶν ποὺ ἐπῆραν ἄριστα, διότι καὶ τὰ τρία ἦσαν πτωχὰ, ὅπως καὶ ὅλα τοῦ χωριοῦ μας· ὁ κὺ δῆμαρχος θὰ τὸ θυμᾶται· ἔβαλε τὴν ὑπογραφήν του εἰς τὸ γράμμα ποὺ ἔστειλα· ἐγὼ τὸ εἶχα πειὰ λησμονήσει, ἀλλὰ γθὲς τὸ ἀπομεσήμερον παίρνω αὐτὸ γράμμα (ἔδειξε ἓν διπλωμένον χαρτίον) μαζί μὲ αὐτὸ δεματάκι· εἶνε τὰ βιβλία ποὺ στέλλουν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας διὰ τὰ παιδιὰ ποὺ ἐπῆραν ἄριστα. »

Ζ'

Ψιθυρισμοὶ ὑπεδέχθησαν τοὺς λόγους αὐτοῦς τοῦ διδασκάλου· ὅλοι αἱ κεφαλαὶ ἐστράφησαν πρὸς τὸν εὐτυχημένον παιδιὰ· αὐτὰ δὲ ἐγυρνοῦσαν ἀπ' ἐδῶ ἐκεῖ ἐγυρνοῦσαν ἀπ' ἐκεῖ, ὡς νὰ μὴ τὰ ἀφῆνε νὰ ἡσυχάσουν ἢ πολλὴν χαρὰ των:

Ὁ διδάσκαλος ἐξηκολούθησε.

« Καὶ μὴ νομίσητε ὅτι τὰ βιβλία αὐτὰ εἶνε ἀπὸ τὸ

συνειθισμέναις φυλλάδασι· εἶνε ἡ « Διάπλασις τῶν Παιδῶν »! Καὶ ξεύρετε τί εἶνε ἡ « Διάπλασις τῶν Παιδῶν »; μιὰ ἐφημερίδα γιὰ παιδιὰ ποὺ τὴν διαβάζουν καὶ οἱ γέροι. Χιλιάδες παιδιὰ εἶνε συνηθισμέναι εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ποὺ εἶνε Ἕλληνες. Ἐνας εἶπε μίαν ἡμέραν. « — Καὶ τὰ πτωχόπουλα δὲν εἶνε κρῖμα νὰ μὴν ἔχουν κι' αὐτὰ « Διάπλασις »; τάχα ὅσα παιδιὰ ἔχουν δὲν εἴμποροῦν νὰ δίδουν κάτι τι γιὰ νὰ στέλλουν καὶ σὲ μερικὰ πτωχὰ τὴν « Διάπλασις »; — Ναί! εἶπαν ὅλα τὰ καλὰ παιδιὰ μὲ μὴ σωνή, καὶ ἄρχισαν νὰ στέλλουν τὸ καθένα ὅ,τι ἤθελε. Καὶ ἐμαζεύθησαν κάμποσα, καὶ στέλλουν καὶ εἰς τὰ πτωχὰ, τὰ ἐπιμελῆ πτωχὰ, τὴν « Διάπλασις » ὡς βραβεῖον τῆς ἐπιμελείας των. »

Η'

Οἱ δύο ἐκ τῶν τριῶν ἀριστευσάντων ἔγειναν κκατόκκοι· ὁ εἰς περιέστρεψε τοὺς ἐξύπνους ὀφθαλμούς του ζητῶν νὰ διακρίνῃ τὴν μορφήν τοῦ εὐτυχοῦς πατρός του ὅστις ἦτο ἐκεῖ κάπου. Μερικοὶ νέοι, οἱ ὅποιοι ἐκάθητο μαζί μὲ τοὺς ἄλλους ἤθελαν νὰ πλησιάσουν, νὰ ψηλαφήσουν μὲ τὰς χεῖράς των, νὰ φιλήσουν τὰ πράγματα αὐτὰ ποὺ ἤρχοντο ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, ἀπὸ τὸν ἅγιον αὐτὸν τόπον ὅπου κυματίζει ἡ ἑλληνικὴ σημαία...

Θ'

« Ἄς ἔλθουν λοιπὸν ὅσοι ἐπῆραν ἄριστα νὰ πάρουν τὸ βραβεῖον τῆς ἐπιμελείας των », εἶπεν ὁ διδάσκαλος. Καὶ ἐφώνησε:

« Ἰωάννης Λεόντης!

Μαρία Στρατούλια!

Σταῦρος Σαρῆ! »

Πρῶτος ἐσηκώθη ὁ Ἰωάννης Λεόντης· ἦτο δέκα ἐτῶν μόλις, παχουλός, ζωηρός, καλοκαμωμένος· ἐπλησίασε μὲ θάρρος, ἀλλ' ὅταν ἐπῆρεν εἰς τὰς χεῖράς του τὰ 8 φυλλάδια τῆς « Διαπλάσεως » ἐνοιώσε τὴν καρδιά του νὰ κάμνη δυνατὰ τίχ-τάχ, κ' ἐκοκκίνισε περισσότερο ἀπὸ τὰ κόκκινα ἐξώφυλλα.

Ἡ Μαρία Στρατούλια, ἐννέα ἐτῶν κόρη, ἐπλησίασε δειλὰ, βλέπουσα τὴν ποδιάν της μὲ τοὺς σκυμμένους της ὀφθαλμούς, καὶ ἀπὸ τὴν ἐντροπήν της οὔτε ἐνόησε καλὰ καλὰ τί τῆς ἔδωκαν.

Τελευταῖος ἐπλησίασε — δὲν πταίει αὐτὸς ποὺ ἦλθε τελευταῖος, ἀλλὰ τὸ ὄνομά του ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ Σ. — ὁ Σταῦρος Σαρῆς, ὀκτώ ἐτῶν αὐτὸς ἦτο ζωηρότατος, μαυριδερός, μὲ συμπαθητικὸν πρόσωπον, μὲ ἀστράπτοντας ὀφθαλμούς· ἐπροχώρησεν ἀτάραχος, καὶ ἀφοῦ τοῦ ἔδωκεν ὁ διδάσκαλος τὰ φυλλάδια ἠνοιξεν ἓν, εἶδε μίαν εἰκόνα, ἔπειτα τὸ ἔκλεισε, καὶ ἠρώτησε μὲ ὄλην του τὴν ἀπάθειαν:

— Εἶνε ἰδικὰ μου αὐτὰ;

— Ναί, θὰ σοῦ ἔλθουν καὶ ἄλλα τέσσαρα ἀκόμη ἕως τὸν Δεκέμβριον.

— Μπορῶ νὰ τὰ κάμω ὅ,τι θέλω;

— Ἀφοῦ εἶνε ἰδικὰ σου!

— Ἐγὼ θὰ τὰ χαρίσω τοῦ Γεωργάκη!

Ι'

— Διατί;

Ἦθελε νὰ εἴπῃ ὁ διδάσκαλος, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφρασε· λυγμοὶ ἠκούσθησαν ἔξω ἀπὸ ἓν θρανίον. Ὅλοι ἐγύρισαν καὶ εἶδαν ὅτι ἐκλειεν ὁ Γεώργιος Σαρῆς, ὁ ἐξαδελφός του Σταύρου, ὁ φίλος του ὁ ἀγαπητός. Ἦτο πολὺ ἐπιμελῆς μαθητὴς ὁ Γεώργιος, ἀλλ' ἔμεινε δύο μῆνας εἰς τὸ κρεβάτι, καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἐπῆρεν ἄριστα· ὅταν ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις εἰς τὸ σπῆτί των, ὄλην τὴν ἡμέραν ἐκλειεν ἀπαρηγόρητα· καὶ τώρα ἅμα εἶδεν ὅτι οἱ ἄλλοι ἐπῆραν βραβεῖον, καὶ μάλιστα τέτοιο βραβεῖον, ἀπὸ τὰς Ἀθῆνας, ἐλυπήθη κατάκαρδα, κατάκαρδα· δὲν ἐλυπήθη διότι ἐπῆραν οἱ ἄλλοι, — δὲν ἦτο φθονερός, — ἀλλὰ διότι δὲν ἐπῆρε καὶ αὐτός· καὶ ὅταν ἤκουσε νὰ ἐκφωνῆ ὁ διδάσκαλος τὰ τρία ὀνόματα δὲν εἴμπορεσε νὰ κρατηθῇ, ἐκρυψε τὴν κεφαλὴν του καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ ὁ Σταῦρος ποὺ ἐκάθητο πλησίον του τὸν εἶδε καὶ ἀπεφάσισε σὰν ἐξαδελφός, σὰν φίλος ἀληθινός, νὰ τὸ στερηθῇ αὐτὸς τὸ βραβεῖόν του — ἐνῶ τί καμάρι, καὶ ποῖαν χαρὰν εἶχε ποὺ τὸ ἔλαβε! — καὶ νὰ τὸ προσφέρῃ εἰς τὸν Γεώργιον διὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃ, νὰ τὸν κάμῃ νὰ μὴ λυπητὰι πλέον. Τὴν θυσίαν ταύτην ἅμα ἤκουσεν ὁ Γεώργιος δὲν εἴμπορεσε νὰ κρατηθῇ πλέον καὶ ἐξέσπασε δυνατὰ εἰς λυγμούς.

ΙΑ'

Ὁ διδάσκαλος ἐνόησεν ἀμέσως τί συνέβαινε· ἐθώπευσε τὴν κεφαλὴν τοῦ Σταύρου καὶ τοῦ εἶπε:

— Εἶσαι καλὸ παιδί!

Εἰς δὲ τὸν Γεώργιον εἶπε:

— Μὴν κλαῖς, παιδί μου, εἶσαι ἐπιμελῆς καὶ σύ, καὶ ἂν δὲν ἀρρωστούσες, θὰ τὸ ἔπαιρνες τοῦ χρόνου!

Ἐπειτα δὲ στραφεὶς πρὸς τοὺς μεγάλους, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ πατὴρ τοῦ Γεωργίου.

— Εἶνε πολὺ φιλότιμο παιδί, πολὺ καλὸς μαθητὴς· εἶνε ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ παιδιὰ ποὺ δείχνουν πῶς θὰ γείνουν πολὺ καλοὶ ἄνθρωποι μίαν ἡμέραν. Μεγαλύτερον ἔπαινον δὲν ἔξυρω δι' ἓνα παιδί.

Μετ' ὀλίγον ὁ Σταῦρος ἦλθε καὶ ἐκάθησε πλησίον του καὶ τὸν ἐπαρηγόρησεν. Ἀμέσως ἤρχισε φιλονεικία μεταξὺ των· ὁ Σταῦρος ἤθελε νὰ τοῦ τὰ προσφέρῃ τὰ φυλλάδια, ὁ Γεώργιος δὲν ἤθελε νὰ τὰ δεχθῇ.

— Πάρε τα, εἶνε ἰδικὰ σου, ὅλοι τὰκουσαν πῶς εἶνε πειὰ ἰδικὰ σου.

— Ὅχι, ὄχι δὲν τὰ παίρνω· γιὰτί νὰ σοῦ τὰ στε-

ρήσω ἐγώ; και νὰ τὰ πάρω, πάλι δὲν θὰ εἶνε δικά μου γιατί δὲν εἶνε βραβεῖόν μου, δὲν εἶνε γιὰ τὸ ἄριστά μου.

Αὐτὴ εἶνε ἡ μόνη φιλονεικία ποὺ ἔκαμαν εἰς τὴν ζωὴν των, φιλονεικία δεικνύουσα ὅχι πόσον ὁ ἕνας ἐμίσει τὸν ἄλλον, ἀλλὰ πόσον τὸν ἠγάπα· ἐπὶ τέλους ὅμως τὰ ἐσυμβίβασαν καὶ ἀπεφάσισαν ὁ ἕνας νὰ τὰ παίρῃ εἰς τὸ σπῆτί του τὴν μίαν ἐβδομάδα καὶ ὁ ἄλλος τὴν ἄλλην.

Τὰ 24 φυλλάδια τῶν τριῶν ἀριστευσάντων ἐπέ-
ρασαν ἀπὸ χεῖρα εἰς χεῖρα· ὅλοι οἱ μεγάλοι τὰ ἤνοιξαν· ἔβλεπαν τὰς εἰκόνας, ἔλεγον τὴν γνώ-
μην των· ἐθαύμαζαν, ἀποροῦσαν, ἐκινουσαν τὴν
κεφαλὴν των· «ὡς τόσο δὲ τί κάμνουν ἔκει κάτω
ἔς τὰς Ἀθήνας!» ἔπειτα ἐπήνεσαν τὰ τρία ἐπιμελῆ
παιδιὰ καὶ ἀνεχώρησαν σκεπτικοὶ καὶ σοβαροί.

Οἱ ἄλλοι μαθηταί, ἐνῶ ἐσηκόνοντο ἀπὸ τὸ θρα-
νίον των νὰ φύγουν ἦσαν λυπημένοι καὶ ἐντροπι-
σμένοι καὶ ἔλεγον μὲ τὸν νοῦν των:

— Ἀχ! γιατί νὰ μὴν πάρω κ' ἐγὼ ἄριστα! τοῦ
χρόνου κ' ἐγὼ θὰ εἶμαι ἐπιμελής καὶ θὰ πάρω
ἄριστα, καὶ θὰ πάρω τὴν «Διάπλασιν»!

IB'

Εἰς μίαν στιγμὴν ὅλο τὸ χωριὸ τὸ εἶχε μάθει·
καὶ ὅταν οἱ βραβευθέντες ἐπερνοῦσαν ἀπὸ τὸν δρόμον
κρατοῦντες τὰ τριανταφυλλία των φυλλάδια, συνο-
δεύόμενοι καὶ ἀπὸ τοὺς πιστοὺς φίλους των — διότι
οἱ πιστοὶ φίλοι φαίνονται ὅχι μόνον εἰς τὴν δυστυχίαν,
ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν εὐτυχίαν τῶν φίλων των—ἀπὸ τὰ
χαμηλὰ παράθυρα τῶν οἰκιῶν ἔκυπτον κεφαλαὶ γυ-
ναικῶν καὶ παιδιῶν καὶ ἔβλεπον τὰ τρία καλά, εὐτυ-
χισμένα, παιδιὰ τοῦ χωριοῦ.

IC'

Οἱ γέροι τοῦ χωριοῦ ἅμα ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὸ
σχολεῖον, ἐπῆγαν καὶ ἐκάθησαν ἔξω ἀπὸ τὸ καφε-
νεῖον, ποὺ εἶνε εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωριοῦ, κάτω
ἀπὸ τὸν ὑψηλὸν πλάτανον ποὺ κινεῖ τὰ φύλλα του
ὅσον ὀλίγος ἀέρας καὶ ἂν φυσᾷ, πλησίον εἰς τὴν βρῦσι
ποὺ τρέχει ἡμέρα νύκτα.

— Ποῖς νὰ τῷλεγε πὼς καὶ ἔς τὰς Ἀθήνας
λογαριάζουν πὼς ζοῦμε κ' ἡμεῖς! εἶπεν ἕνας.

— Οἱ ἑλεύθεροι θυμοῦνται τοὺς... (τὴν ἄλλην
λέξιν τὴν εἶπε τόσο σιγανὰ ὥστε μόλις τὴν ἤκου-
σαν οἱ πλησιέστεροί του.)

— Γεῖά σας, Ἑλληνόπουλά μου, εἶπε ἕνας γέρων

ὀγδοήκοντα χρόνων, μὲ κατάσπρα μαλλιά, ἔλατε δὲ
κάνετε κάτι, καὶ αὐτὸ ποὺ δὲν εἶδαμεν ἡμεῖς νὰ τὸ
ἰδοῦν τὰ ἐγγόνια μας!...

Ἐπειτα ἤρχισαν νὰ ὀμιλοῦν σιγανώτερα. Καὶ
κάπου κάπου ἔλεγον:

— Αἶ! ὁ Θεὸς εἶνε μεγάλος, ποῖς ξέρει!...

Ὁ ὀγδοήκοντα χρόνων γέρων ἔφερεν εἰς τὸ πρό-
σωπόν του τὸ μανδύλιόν του· ἀλλὰ δὲν εἰμπορῶ
νὰ σᾶς βεβαιώσω τί ἐσκούπισε: τὴν μύτην του, ἢ τὰ
μάτια του!...

ID'

Ὁ μικρὸ μου συνταξειδιῶτα! ἀφοῦ εἶδες εἰς ἐν
μόνον χωρίον ποῖα αἰσθήματα ἀνεκίνησε, πόσα
συγκινήσεις, πόσα καὶ πόσων εἰδῶν δάκρυα ἔκαμε
νὰ χυθοῦν τὸ Ταμεῖον αὐτὸ τὸ ὑπὲρ τῶν ἀπόρων
ἐπιμελῶν μαθητῶν, δὲν σοῦ φαίνεται ὅτι ὁ σκοπὸς του
δὲν εἶνε ἀπλῶς μόνον νὰ δοθοῦν μερικὰ φυλλάδια
τῆς «Διαπλάσεως» εἰς τὰ πτωχόπουλα, διὰ νὰ δια-
βάσουν καὶ αὐτὰ τὰ κακόμοιρα, ἀλλὰ ἀκόμη εὐγε-
νέστερος, ἀκόμη μεγαλειότερος; δὲν σοῦ φαίνεται
μικρὸ μου φίλε, ὅτι τὸ Ταμεῖον αὐτὸ ἐνόησε τοὺς ἐλ-
ληνόπαιδας ὅλων τῶν μερῶν, τῶν πόλεων καὶ τῶν
μικρῶν χωριῶν, τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς ἄλλους...
τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς πλουσίους, ὅτι τοὺς ἐνόησε
ἀναμεταξύ των μὲ τὸν δεσμὸν τῆς εὐεργεσίας καὶ τῆς
εὐγνωμοσύνης; Διότι ὅποιος εὐεργετεῖται, μικρὸ μου
φίλε, εὐεργετεῖται ἀπὸ ὅλους καὶ ὅποιος εὐεργετᾷ
πάλιν εὐεργετᾷ ὅλους, καὶ τὸ πτωχόπουλον δὲν λαμ-
βάνει τὴν «Διάπλασιν» ἀπὸ τοῦτον ἢ ἀπὸ ἐκείνου,
ἀλλ' ἀπὸ ὅλους, ὅπως καὶ ὅποιος συνεισφέρει δὲν
δίδει δι' ἕνα, ἀλλὰ δι' ὅλους.

Ὁ μικρὸ μου, ἀγαπητέ μου συνταξειδιῶτα, δὲν
σοῦ φαίνεται ὅτι μὲ τὸ Ταμεῖον τοῦτο συσφίγγονται εἰς
ἑλληνόπαιδες ποὺ εἶνε εἰς ὅλα τὰ μέρη, καὶ τὰ εὐπορᾶ
παιδιὰ συλλογίζονται κάθε στιγμὴν τὰ πτωχά, καὶ τὰ
ἐλεύθερα συλλογίζονται τὰ ἄλλα... καὶ τὰ πτωχά
καὶ τὰ ἄλλα... συλλογίζονται μὲ συγκίνησιν καὶ ἐλ-
πίδα ὅτι ὑπάρχουν καὶ εὐτυχισμένα παιδιὰ ποὺ τὸ
συλλογίζονται, καὶ ὅτι εἶνε ὅλα πρόθυμα νὰ ἐργα-
σθοῦν μαζί διὰ μίαν εὐγενῆ... καὶ ποῖς εἰξέυρει...
καὶ διὰ μίαν μεγάλην ιδέαν;... Ὁ μικρὸ μου, μικρὸ
μου συνταξειδιῶτα, εἰς τὸ βάθος αὐτῆς τῆς εὐεργεσίας
δὲν βλέπεις καὶ ὀλίγον ἐθνισμὸν καὶ δὲν αἰσθάνεσαι
κτυπᾷ ὡς ἀπὸ διπλοῦν αἰσθημα ἢ καρδιά σου;

ΑΙΜΥΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΤΟ ΔΩΡΟΝ ΤΗΣ ΦΩΤΕΙΝΗΣ

Εἰξεύρετε τί κάμνει ἡ Φωτεινὴ; Ὁχι; Λοιπὸν, θὰ σᾶς τὸ εἰπῶ ἐγώ.

Κεντᾶ κάτι τι διὰ νὰ τὸ κάμη δῶρον τῆς μαμᾶς της ποὺ ἐορτάζει τὸ ὄνομά της. Τὸ
σχέδιον εἶνε ἔς τὸ πλάγι της καὶ κάπου κάπου τὸ κυττάζει.

Καὶ τί εἶν' αὐτὸ ποὺ κεντᾶ; ἕνα μανδύλι· ὦ! τί ὠραῖο σχέδιο, καὶ τί εὐμορφα
ποὺ τὸ κεντᾶ ἡ Φωτεινὴ!

Βλέπετε μὲ πόση προσοχὴ κεντᾶ; Αἶ, βέβαια, ὅταν κανεὶς κάμνει δῶρον, καὶ μάλι-
στα σὲ κάποιον ποὺ ἀγαπᾷ, θέλει νὰ εἶνε ὠραῖο τὸ δῶρόν του διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ.

Καὶ ἡ Φωτεινὴ ξεύρει πολὺ καλὰ ὅτι
ἂν κάμη δῶρον τῆς μαμᾶς της ἕνα κακο-
φτιασμένο ἐργόχειρον, δὲν θὰ εὐχαριστηθῇ
διόλου.

Καὶ ἡ μαμά της θὰ εἰπῇ:

— Ἡ Φωτεινὴ μου διόλου λοιπὸν δὲν
μὲ ἀγαπᾷ καὶ δὲν ἐκοπίασε λιγάκι νὰ μὲ
κάμη νὰ εὐχαριστηθῶ; Κρίμα! θὰ εἶνε
πάντα ὀκνηρά, καθὼς φαίνεται.

Καὶ θὰ λυπηθῇ πολὺ ἡ καυμένη ἡ μα-
μά της.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Φωτεινὴ θὰ λυπηθῇ, ἂν ἐξ
αἰτίας της λυπηθῇ ἡ μαμά της, καὶ δι'
αὐτὸ βάζει ὅλα τὰ δυνατὰ νὰ κάμη ὅπως
πρέπει τὸ ἐργόχειρό της, δίχως κανένα λάθος.

Διότι ἡ Φωτεινὴ θέλει νὰ εἰπῇ ἡ μα-
μά της:

— Κύττα τί καλὸ κορίτσι ποῦνε ἡ Φω-
τεινὴ μου! μοῦ ἔκντησε ἐν λαμπρὸν ἐργό-
χειρον διὰ τὴν ἐορτὴν μου· μοῦ τὸ ἔκαμε ὅσω καλλίτερα εἰμποροῦσε· αὐτὸ θὰ πῆ πὼς
μ' ἀγαπᾷ πολὺ, ἀφοῦ ἔβαλε τόσην προσοχὴν ποὺ τὸ ἔκαμε καλλίτερα ἀπὸ ὅ, τι εἰξευρε.
Εἶμ' εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν Φωτεινὴ μου· θὰ γείνη ὅπως πρέπει ὅταν μεγαλώσῃ.

Κ' ἐπάνω ἔς αὐτὸ τὰ δακτυλάκια τῆς Φωτεινῆς κινοῦνται μὲ περισσοτέραν προθυ-
μίαν. Τὸ σχέδιον εἶνε κάπως δύσκολον δι' αὐτὴν. Τόσω τὸ καλλίτερον! Ἄς κοπιᾷσῃ
καὶ αὐτὴ μίαν φορὰν διὰ τὴν καλὴν της τὴν μητέρα, ποὺ κοπιᾷζει κάθε ἡμέρα τόσον
πολὺ δι' αὐτὴν. Ὅταν θὰ τῆς προσφέρῃ τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο μανδύλακι, ἡ μαμά της θὰ τὸ
πάρῃ μὲ χαρὰν, ἔπειτα θὰ σφίξῃ τὴν Φωτεινὴ ἔς τὴν ἀγκαλιά της καὶ θὰ τὴν φιλήσῃ
πολὺ, μὲ ὅλη της τὴν καρδιά. Καὶ ἡ Φωτεινὴ τότε θὰ εἶνε ἡ πεῖδ εὐτυχισμένη κόρη
τοῦ κόσμου, διότι ἔκαμε κ' εὐχαριστήθη ἡ μαμά της, ποὺ τὴν ἀγαπᾷ τόσον πολὺ!

Καὶ βέβαια! ποῖα μεγαλειότερα εὐτυχία σὲ μιὰ καλὴ, σὲ μιὰ εὐαίσθητη κόρη πα-
ρὰ νὰ εὐχαριστῇ τὴν μαμά της μὲ τὴν καλὴν της διαγωγὴν καὶ μὲ τὴν πολλὴν
της ἀγάπην; Καμμία, καμμία.

Αὐτῆς τῆς ιδέας δὲν εἴσθε καὶ σεῖς, μικραὶ μου φίλαι, ὅπως καὶ ἡ Φωτεινὴ;

Σᾶς ἀκούω ὅλας νὰ μοῦ ἀποκρίνεσθε μὲ τὴν γλυκεῖαν παιδικὴν σας φωνήν: — Ναι,
ναί, αὐτῆς τῆς ιδέας εἴμεθα!

Η ΧΗΝΑ ΠΟΥ ΘΕΛΕ ΝΑ ΓΕΙΝΗ, ΣΟΦΗ

Ήτο μίαν φορά μία χήνα, ή οποία έζούσε πλησίον μιᾶς λίμνης όπου εμπορούσε νά κολυμβᾷ ὅπου εἶχε εὐχαρίστησιν.

Τὸ καθαρόν νερόν της ἐχάιδευε τὸ χιονάτο στῆθος της, καὶ τὰ πορτοκαλιᾶ πόδια της ἐκινουῦντο κάτω ἀπὸ τὸ σῶμά της ὡς κωπία.

Τριγύρω εἰς τὸν βάλλον ἦτο ἓν λιβάδι γεμάτο ἄνθη καὶ ἡ κυρά χήνα εὐχαριστεῖτο νά κάμνη εἰς αὐτὸ κάποτε τὸν περίπατόν της μὲ τὰς ἀδελφάς της καὶ τοὺς ἀδελφούς της.

Ὅλοι ἐνόμιζον ὅτι ἦτο αὐτὴ ἡ πεῖδ εὐτυχημένη χήνα τοῦ κόσμου.

Καὶ ὅμως ὄχι! ἦτο πολὺ δυστυχῆς.

Ήτο καταλυπημένη, διότι εἰς τὸν τόπον ἐκεῖ, ὅταν ἤθελεν νά εἰποῦν διὰ κανένα ὅτι εἶνε κουτός, ἔλεγαν: «Αὐτὸς εἶνε χήνα!» Τὰ περιπαίγματα δὲν εἰμπορεῖ κανεὶς νά τὰ ὑποφέρῃ, εἴτε ἄνθρωπος εἶνε, εἴτε ζῶον. Μίαν ἡμέραν λοιπὸν, ἐνῶ ἡ κυρά χήνα ἔκαμνε τὸ λουτρό της εἰς τὴν λίμνην, μία ἀλώπηξ ἐπέρασε ἀπὸ τὸ λιβάδι ἐπλησίασεν εἰς τὴν ὄχθην καὶ τὴν ἐχαιρέτισε μὲ τὸν πλέον εὐγενικόν της τρόπον.

— Καλὴ ἡμέρα, κυρά Χήνα.

— Καλὴ σου ἡμέρα, κυρά Ἀλεπού.

Μὲ ὅλον τὸ «καλὴ σου ἡμέρα» ποὺ εἶπε εἰς τὴν ἀλώπεκα ἡ κυρά χήνα φοβηθεῖσα μήπως ἡ κυρά ἀλώπηξ πεινᾷ, ἀπεμακρύνθη ὡς φρόνιμη ἀπὸ τὴν ὄχθην.

Ἐκεῖ τίποτε δὲν εἶχε νά φοβηθῆ ἀπὸ αὐτήν, διότι εἶνε τόσο ἀδύνατον εἰς μίαν ἀλώπεκα νά κολυμβήσῃ ὅσον καὶ εἰς ἓνα ψάρι νά πετάξῃ.

Ἡ χήνα λοιπὸν ἐπῆρε θάρρος.

— Κάποια λύπη φαίνεται νά ἔχῃς, κυρά Χήνα, εἶπεν ἡ ἀλώπηξ μὲ τὴν πλέον γλυκεῖαν φωνὴν της. Δὲν εἰμπορῶ ἀρά γε νά σοῦ φανῶ εἰς τίποτε χρήσιμος; Ὅ,τι καὶ ἂν μοῦ εἰπῆς εἶμαι πρόθυμος νά τὸ κάμω δι' ἓνα τόσο ὠραῖον πτηνὸν ὡς ἂν ἐσέ. Εἰπέ μου λοιπὸν τὴν λύπην σου.

— Ἄς εἶνε, κυρά Ἀλεπού, ἀπεκρίθη ἡ κυρά Χήνα ἀφοῦ ἐδίστασε μίαν στιγμὴν ἀφοῦ τὸ θέλεις θά σοῦ εἰπῶ τὸν πόνον μου. Ἡ λύπη μου εἶνε ὅτι τὰς ἀδελφάς μου καὶ ἐμὲ μᾶς νομίζουν κουταῖς καὶ βλάκας. Ἡμᾶς αἱ ὅποια μίαν φοράν τὸν παλαιὸν καιρὸν μὲ τὰς φωνάς μας ἐσώσαμεν τὴν Ῥώμην. Ἄχ! ἂν εἰμποροῦσα νά μάθω κάτι τι, νά διαβάξω, νά γράφω, παραδείγματος χάριν, θά ἤμουν ἡ πλέον εὐτυχημένη χήνα, διότι ποτὲ πλέον δὲν θά μὲ παιριπαίζου.

— Καλὰ λέγεις, ἀπήντησεν ἡ κυρά Ἀλώπηξ, στάσου νά σκεφθῶ μίαν στιγμὴν, νά ἰδοῦμε πῶς εἰμπορῶ νά σοῦ φανῶ χρήσιμος εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Ἡ πονηρὰ συμπεθέρα ἔβαλε τὸ μυτερὸ ρύγχος της μέσα εἰς τὰ δύο κοκκινωπὰ ἐμπρόσθια πόδια της καὶ ἔκαμε τάχα πῶς σκέπτεται.

— Ἄ! εὗρηκα τὸν τρόπον, ἐφώνησεν ὕστερα ἀπὸ μίαν στιγμὴν. Τὰ βάσανά σου ἐτελείωσαν, ἀγαπητὴ μου. Γνωρίζω ἓνα σοφὸν διδάσκαλον, ποὺ κατοικεῖ ἐκεῖ κάτω εἰς τὸ δάσος. Αὐριοῦν τὸ ἑσπέρας, ἂν θέλῃς, θά ἔλθῃ εἰς τὸ λιβάδι, θά σοῦ φέρῃ ἓν Ἀλφαθητάριον καὶ θά σοῦ παραδώσῃ τὸ μάθημά σου.

Ἡ χήνα ἐδέχθη μὲ ὄλην της τὴν εὐχαρίστησιν τὴν πρότασιν ταύτην καὶ δὲν ἐκοιμήθη διόλου τὴν νύκτα, συλλογιζομένη τὸν σοφὸν διδάσκαλον. Εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ Ἀλώπηξ ἐπῆγε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἠγόρασε ἓν ἐπανωφόρι, ἓνα καστόριον καπέλλον, ἓνα ζευγάρι γυαλιᾶ, καὶ ἓνα μαῦρον λαϊμοδέτην. Τὴν ἄλλην ἡμέραν, ἐνδυμένη τὰ φορέματα αὐτὰ καὶ κρατοῦσα ἓν ἀλφαθητάριον κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλην της, ἦλθεν εἰς τὸ λιβάδι, ὅπου ἡ χήνα τὴν ἐπερίμενε μὲ ἀνυπομονησίαν καὶ δίχως τὴν παρκαμικρὰ ἀνησυχίαν.

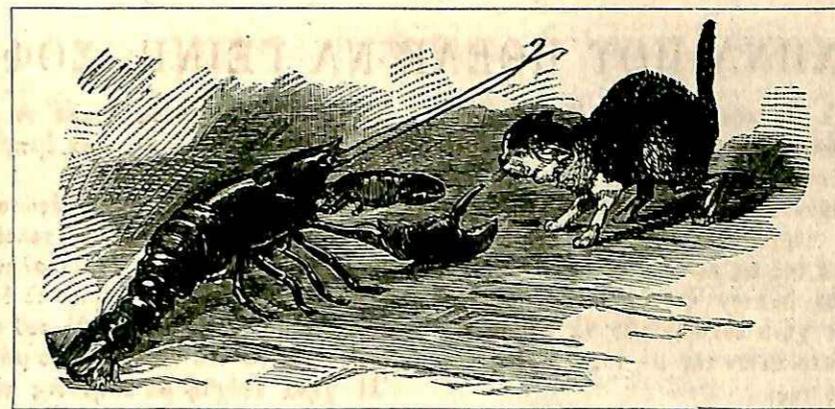
Ἄν παρεθῆρει καλὰ ἐν τούτοις, ἡ κυρά Χήνα θά ἔβλεπε τὴν μακρὰν φουντωτὴν οὐρὰν τῆς Ἀλώπεκος, ἡ ὅποια ἔδραμνε ἔξω ἀπὸ τὸ ἐπανωφόρι καὶ ἐσύρετο κατὰ γῆς καὶ δὲν θά τὴν ἔπερνε διὰ διδάσκαλον. Ἀλλὰ ἤρχιζε νά σιωπεύσῃ ὀλίγον, καὶ ἔπειτα ἡ χήνα εἶχε τὸν νοῦν της τόσο πολὺ εἰς τὸ σχέδιόν της, ὥστε τίποτε ἄλλο δὲν εἰμποροῦσε νά σκεφθῆ, δὲν εἰμπορεῖ ἡ δυστυχῆς νά σκέπτεται ἄλλο πρᾶγματα συγχρόνως.

Ὁ διδάσκαλος ἀνοίγει τὸ βιβλίον του καὶ ἡ κυρά Χήνα τεντῶνει τὸν λαιμόν της, διὰ νά ἰδῆ τί εἶνε μέσα ἀλλ' ὁ διδάσκαλος, ἐνῶ ἀνοίγει τὸ βιβλίον του, ἀνοίγει συγχρόνως καὶ τὸ στόμα του, ὡς νά ἤθελε νά βῆξῃ καὶ ὀρμήσας ἐμπρός μὲ ἐν πῆδημα, ἀρπάξῃ τὴν κεφαλὴν τῆς μαθητρίας του καὶ τὴν καταβροχθίσει. Αἱ ἄλλαι χήνες ποὺ εἶχαν ἔλθει ἀπὸ περὶ ἐργίαν νά ἰδοῦν τὸ μάθημα, φεύγουν καὶ ἀκόμη φεύγουν εἰς τὸ χωριὸν καταφοβισμέναις. Ἡ κυρά Χήνα ἀπέδειξεν ὅτι δὲν εἶχον ἄδικον οἱ ἄνθρωποι ὅταν ἔλεγαν κάθε κουτὸν «χήνα!»

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην αἱ χήνες ἔκαμαν ὄρον, τὸν ὅποιον καὶ τὰ παιδιὰ των ἐφύλαξαν πιστῶς ἕως τώρα· δηλαδὴ ποτὲ οὔτε χήνα οὔτε χηνάκι νά μὴ πάγῃ σὲ διδάσκαλο καὶ νά μὴ σκύψῃ νά ἰδῆ μέσα σὲ Ἀλφαθητάριον. Καὶ ἂν ποτε εἰς τὸ σχολεῖον ἀκούσεται νά ὀμιλοῦν διὰ χήνας, μὴ νομίσῃ ὅτι πρόκειται διὰ καμμίαν πτερωτὴν χήνα, ἀλλ' ἀπλῶς διὰ κανὲν ἀγόρι ἢ κορίτσι κουτὸν καὶ ἀμαθῆ.

[Παράφρασις]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΑΙ ΣΥΓΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΜΟΥΣΤΑΚΑ

Ὁ μικρὸς Μουστάκας τὴν περασμένην νύκτα εἶδε κακὸν ὄνειρον· κατὶ θά πάθω σήμερα, ἔλεγε μόνος του, καὶ ἦταν σὰν μουδιασμένος, εἶχε ζάλην, δὲν εἶχεν ὄρεξιν. Θέλησε νά κάμῃ ἓνα περίπατον ἕως κάτω εἰς τὸ μαγειρεῖον μήπως τοῦ ἀνοίξῃ τὴν ὄρεξιν ἢ μυρωδιὰ τῶν φαγητῶν. Καὶ κατέβη.

Ἀλλὰ τί ἔπαθε ὁ Μουστακάκης; διατί σηκώθηκαν αἱ τρίχες του, σηκώθηκεν ἡ οὐρά του, κόπηκαν τὰ ἥπατά του; Ἐμπρός του βλέπει ἓν ἄγνωστον θηρίον, μίαν καραβίδα.

Χάθηκα, λέγει μὲ τὸν νοῦν του, τί στόματα, τί πόδια, τί καύκαλος, τί οὐρὰ εἶνε αὐτὴ· κύττα 'κεῖ μουστάκια· κ' ὕστερα λὲν ἐμένα Μουστάκα· ὦ! νά... προχωρεῖ νά πιᾶσῃ τὴ μούρη μου μὲ τὰ στό-

μάτα του ποὺ μοιάζουν σὰν τανάλιας, θά μὲ κόψῃ, θά μὲ φάγῃ. Χάθηκα...

Ὁ μικρὸς Μουστάκας ἐνθυμήθη ἔξαφνα ὅτι ἔχει πόδια καὶ αὐτὸς — ἀπὸ τὴν τρομάρα του τὸ εἶχε λησμονήσει — καὶ ἀρκετὰ μάλιστα, καὶ τὸ βίχνει 'ς τὰ τέσσαρα καὶ φεύγει καὶ ἀκόμη φεύγει. Τὸ βράδυ ἡ μικρὰ του κυρία Καλλιόπη τοῦ ἔδωκε ἓνα ἄσπρο πρᾶγμα, ποὺ ἦταν κάπου καὶ κόκκινο, νά φάγῃ. Τὸ ἔφαγε μὲ πολλὴν ὄρεξιν, διότι αἱ συγκινήσεις τοῦ ἠνοιξάν τὴν ὄρεξιν, ἔγεινε δὲ τρελλὸς ἀπὸ τὴν χαρὰν του, ὅταν ἔμαθε ὅτι ἐκεῖνο ἦτο κρέας τοῦ τρομεροῦ θηρίου καὶ ὅτι ἀντὶ νά τὸν φάγῃ ἐκεῖνο, τὸ ἔφαγε αὐτὸς.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΝΑ!

Μικρὰ μου Ἀγλαΐα, μοῦ λέγεις σὲ παρακαλῶ κάτι τι; Διατί κατέπιν ἀπὸ ὄλας σου τὰς ἀπαντήσεις λέγεις πάντοτε νά!

— Γιατί ἔτσι μ' ἀρέσει, νά.

— Πρέπει νά εἶνε κ' ἄλλη αἰτία. Τί θά εἰπῇ αὐτὸ τὸ νά;

— Δὲν ξέρω, νά.

— Καὶ τί σοῦ χρησιμεύει ποὺ τὸ λέγεις!

— Τίποτε νά!

— Ἐνα πρᾶγμα ποὺ δὲν χρησιμεύει τίποτε, ἓνα πρᾶγμα ποὺ δὲν λέγει τίποτε, μοῦ φαίνεται ὄλως διόλου περιττόν, καὶ δὲν ἐννοῶ διατί νά τὸ λέγῃ ἓνα κορίτσι. Ξεύρεις μὲ τὴν δύναμιν ποὺ βάζεις διὰ νά τὸ εἰπῆς αὐτὸ τὸ νά, πῶς θά σὲ κουράξῃ νά τὸ λέγῃς ὄλην τὴν ἡμέραν;

— Δὲν μὲ κουράζει, νά.

— Ἄλλ' εἶσαι βεβαία ὅτι δὲν κουράζει καὶ τοὺς ἄλλους; Καὶ ἔπειτα, νά σοῦ τὸ εἰπῶ, αὐτὸ τὸ νά ἔχει πολὺ μεγαλειτέρην σημασίαν ἀφ' ὅτι φαντάζεσαι. Αὐτὴ ἡ μικρὰ συλλαβὴ νά εἶνε γεμάτη προ-

πέτειαν καὶ ὅταν τὴν λέγῃς, φαίνεσαι, σὰν νά λέγῃς εἰς κάποιον. Ἐλα, ξεφορτώσου με, ἀφῆσέ με ἡσυχῇ, τί σὲ μέλει ἐσένα; αὐτὸ δὲν εἶνε δική σου δουλειά! Καὶ τί λέγουν ὅτι ἔχει ἐκεῖνο τὸ κορίτσι ποὺ λέγει αὐτὰ τὰ πρᾶγματα; Λέγουν ὅτι ἔχει αὐθάθειαν. Λέγουν ὅτι ἔχει καὶ πείσμα. Καὶ τὸ στοματάκι σου τόσο πολὺ ἐσυνοίθισε νά ἐκστομίξῃ τὴν ἀσχημον αὐτὴν συλλαβὴν, ὥστε τὴν λέγεις εἰς ὄλους, καὶ εἰς ἐκείνους ἀκόμη, ποὺ ἔπρεπε νά τοὺς σέβεται πάρα πολὺ. Χθὲς ἀκόμη εἶπες εἰς τὸν πάππον σου, ὅταν σὲ παρεκάλεσε νά τοῦ πάγῃς τὰ ματογυάλια του: «Δὲν ξέρω ποῦνε, νά.» Καλὸ ἦταν αὐτὸ ποὺ ἔκαμες; Κοκκινίζεις βλέπω, Ἀγλαΐα. Αὐτὸ τοῦλάχιστον εἶνε καλόν, διότι φανερόναι ὅτι ἐντρέπεται καὶ ὅτι ἐννοεῖς καὶ μόνη σου ὅτι αὐτὸ τὸ νά εἶνε πολὺ ἀσχημον. Λοιπὸν ὅταν ἓνα κορίτσι ἐννοῇ ὅτι ἓνα πρᾶγμα εἶνε ἀσχημον, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νά τὸ λέγῃ, τί κάμνει;

— Δὲν τὸ λέγει πειά, νά!

Νά τὴν πάλι. Ἀγλαΐα! Ἀγλαΐα, τί ἔπαθες καὶ

τὸ ξαναεἶπες; Τί νὰ σοῦ κάμω τώρα; Νὰ σοῦ κόψω γρήγορα μάλιστα, ἀμέσως, εἰς τὴν στιγμήν, τὴν τὴν γλῶσσάν σου; Δὲν θέλεις; Αὐτὸ ἐννοεῖται ἀλλὰ αὐθάδειάν σου, τὸ πείσμα σου, τὰ ὅποια μολύνουν, ἴσα ἴσα δι' αὐτὸ πρέπει νὰ κόψης μόνη σου, καὶ τὸ ὠραῖό σου, τὸ κόκκινό σου στοματάκι.

Η ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Γελαστή, μικροῦλ', ἀφράτη,
Ἐπετάχθη ἀπ' τὸ κρεβάτι,
Μὲ χυτὰ μαλλιά 'ς τὴν πλάτη,
Καὶ μισοντυμένη,
Στὸ παράθυρο προσμένει
Τὴν πρωτομαγιά τὴ μαριανθισμένη.

Γιατὶ ἔμαθ' ἡ μικροῦλα
Πῶς ἐτόυτη τὴν αὐγοῦλα
Στολισμένη σὰ νυφοῦλα
Θὰ γλυκοπροβάλλη
Μοσχοβολισμένα κάλλη
Ἡ πρωτομαγιά καὶ θὰ φύγη πάλι.

Ὁ κὺρ γάτος 'ς τὸ πλευρό της,
Ἄσπρομούστακος ἱππότης,
Κάθεται ὄλος σοβαρότης,
Καὶ 'μπροστά 'ς τὸ Μάϊ
Τὰ ποντίκια τοῦ ξεγνάει,
Καὶ λιγόνεται κ' εὐωδιαῖς ρουφάει.

Ἀπὸ 'πάνω εἶν' ὡς κάτω
Ἄνθη καὶ κλαδιά γεμάτα,
Δροσοπράσινο, μοσχάτο,
Τὸ παραθυράκι,
Ἐδῶ ρόδο, ἐκεῖ ζαμπάνι,
Κρίνο αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ κελαδεῖ πουλάκι.

Ὅλα σὰν τὴν ἀντικρίζουν
Τὴ φιλοῦν, τὴν τριγυρίζουν,
Καί, θαρρεῖς, τῆς ψιθυρίζουν:
« Ἡ πρωτομαγιά σου
Ποῦ γυρεύει ἡ ματιά σου,
Εἴμεθα ἐμεῖς — κ' ἡ χρυσὴ καρδιά σου. »

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Ο ΚΑΦΕΣ

Ἡ Οὐρανία ἢ Βερνίκη καὶ ἡ Θεανώ, τὰς ὁποίας γνωρίζετε βέβαια ἀπὸ τὸ τεῦχος τοῦ Μαρτίου ὅπου μὲ τόσην ἐπιτυχίαν παρέστησαν τὰς φάσεις τῆς Σελήνης, ἐκάθηντο πλησίον τοῦ γέροντος πάππου των. Ὁ πατὴρ των καὶ ἡ μήτηρ των ἐκάθηντο ὀλίγον παρέκει καὶ συνωμίλουν. Πρὸ ἡμισείας ὥρας εἶχον φάγει καὶ ἡ ὑπερήτρια των Σταυροῦλα ἔφερεν, ἐπάνω εἰς ὠσειδῆ δίσκον, τὸν καφέ. Πρῶτος ἐπῆρεν ὁ πάππος, ἔπειτα οἱ γονεῖς, καὶ ἔπειτα αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἡλικίας των.

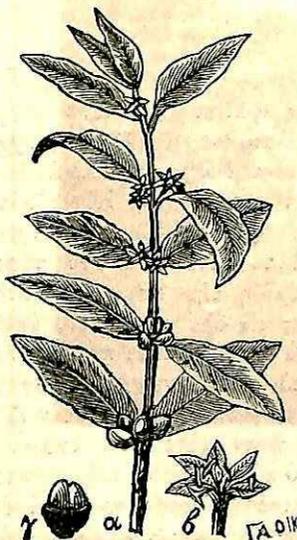
Καὶ πραγματικῶς ἦταν λαμπρὸς ὁ καφές. Ὁ ἀγνός του ἦτο ὄλος εὐωδία, καὶ τί γεῦσιν ποῦ εἶχε! Ἦτο πρώτης ποιότητος καὶ φρεσκοαλεσμένος. Ἐπειτα καὶ αὐτὴ ἡ Σταυροῦλα εἶνε μοναδικὴ εἰς τὸ ψήσιμον τοῦ καφέ. Εἶνε ἱκανὴ ν' ἀφήσῃ καὶ ἡμάς εἰς ὅλα τὰ φιλιτζάνια, καὶ ἂν πρόκηται νὰ ψῆσῃ καφέ δι' ἑκατὸν ἀνθρώπους.
— Ὁ καφές, τοῦ καφέ, τῷ καφέ, τὸν καφέ, ὦ καφέ. Εἶπε μετ' ὀλίγον ἡ Βερνίκη ὡς νὰ ὠμίλει μὲ τὸν ἑαυτὸν της: ἔπειτα δὲ στρέψασα τὰ βλέμματά της πρὸς τὸν πάππον της.
— Παπποῦ, ἡ λέξις καφές δὲν εἶνε ἐλληνικὴ.
— Βέβαια δὲν εἶνε ἐλληνικὴ. Πῶς ἦτο δυνατόν οἱ Ἕλληνες νὰ δώσουν ὄνομα εἰς πρᾶγμα τὸ ὅποιον δὲν ἐγνώριζον, τὸ ὅποιον οὔτε εἶδαν, οὔτε μετεχειρίσθησαν ποτέ των;
— Λοιπὸν δὲν ἔπιαν καφέ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες; ἠρώτησεν ἡ Θεανώ.
— Ὅχι.
— Οἱ καυμένοι! εἶπεν ἡ Θεανώ ὡς νὰ τοὺς ἐλυπεῖτο διότι δὲν ἔπιαν. Μὰ ποτέ τους; οὔτε τὸ πρῶτον ὅταν ἐσηκόνονταν ἀπὸ τὸ κρεβάτι των, οὔτε ὕστερα ἀπὸ τὸ φαγεῖ;

Η ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

— Ποτέ, εἶπε χαμογελῶν ὁ πάππος, ποτέ οἱ οἱ ὅπως εἶπα, οὔτε εἴξευραν κἂν ὅτι ὑπάρχει καφές εἰς τὸν κόσμον, οὔτε ὑπέθετάν ποτε ὅτι μία ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους των θὰ τοὺς λυπῆται δι' αὐτό.
— Διατί δὲν τὸν εἴξευραν τὸν καφέ, αὐτοὶ ποῦ εἴξευραν τόσα πράγματα; ἠρώτησεν ἡ Βερνίκη.

— Διότι τὸ καφέδενδρον, τὸ ὅποιον παράγει τὸν καφέ ὀμοιάζει τῆς Θεανῶς.
— Μοῦ ὀμοιάζει; εἶπε μετ' ἀπορίας ἡ Θεανώ.
— Ναι, διότι φοβεῖται τὸ ψῦχος καὶ ἀγαπᾷ τὴν ζέστην, ὅπως σὺ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐφύτρωνεν οὔτε φυτρώνει εἰς τὴν Ἑλλάδα, μολονότι εἶνε ἀρκετὰ

α) κλάδος καφεδένδρου.
β) Ἄνθος.
γ) Καρπὸς ἀνοικτός καὶ δεικνύων τοὺς δύο σπόρους.

— Τί ὠραῖος καφές! ἐπιθύρῃσεν ἡ Θεανώ ἀρχίσασα νὰ τὸν πίνῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον.

ζεστή ή 'Ελλάς μας, αλλά εις μέρη όπου εἶνε πάρα πολλή ζέστη, ὅπως εις τὴν 'Αβυσσινίαν, τὴν 'Αραβίαν, τὰς 'Αντίλλας.

— Οὔτε εις τὰ ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης λοιπὸν δὲν ἦτο γνωστὸς ὁ καφές; ἠρώτησεν ἡ Οὐρανία.

— Οὔτε εις τὰ ἄλλα μέρη.

— Καὶ ποῖοι τότε τὸν ἔφεραν εἰς τὴν Εὐρώπην;

— Οἱ 'Ολλανδοί, εἶπεν ὁ πάππος· ἀλλά, καθὼς βλέπω, πρέπει νὰ σὰς εἰπῶ τὴν ἱστορίαν τοῦ, διότι καὶ ὁ καφές, ὅπως καὶ πολλὰ μικρότερα ἀπ' αὐτὸν πράγματα, ἔχει ἱστορίαν. 'Αλλὰ πρὶν ἀρχίσω, πηγαινε, Οὐρανία, νὰ φέρῃς τὸ βιβλίον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχει μέσα ὅλο εἰκόνας φυτῶν διὰ νὰ σὰς δείξω καὶ τὸ καφέδενδρον. 'Η Οὐρανία ἔτρεξε μετὰ προθυμίας εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ πάππου τῆς καὶ μετ' ὀλίγου στιγμῆς ἔφερε τὸ βιβλίον.

— Τὸ βλέπομεν ἔπειτα, εἶπεν ὁ πάππος· ἀς ἀρχίσωμεν τὴν ἱστορίαν τώρα. Τὸν καφὲν πρῶτοι ἔφερον εἰς τὴν Εὐρώπην οἱ 'Ολλανδοί. 'Απὸ τὰς 'Ινδίας, ὅπου εἶχαν ἀποικίας, ἔφεραν εἰς τὸ 'Αμστελδάμιο μερικὰς ῥίζας καφέδενδρου διὰ νὰ καλλιεργήσουν καὶ αὐτοῦ τὸν καφέν. 'Αλλὰ ὄχι βέβαια εἰς τὰ χωράφια, ἀλλὰ μέσα εἰς θερμὸ κήπια, δηλαδὴ μέσα εἰς κήπους σκεπασμένους μὲ γυαλιά, εἰς τοὺς ὁποίους κρατοῦν ὅση ζέστη θέλουν μὲ θερμάστρας, μὲ μαγκάλια. Μίαν ἀπ' αὐτὰς τὰς ῥίζας ἔστειλαν εἰς τὸν Βοτανικὸν Κήπον τῶν Παρισίων, ὅπου τὴν ἐκαλλιέρησαν μέσα εἰς θερμὸ κήπιον. 'Αφοῦ ἔγειναν μέσα ἐκεῖ κάμποσα καφέδενδρα, ἔστειλαν τὸν Δεκλιῶ εἰς τὴν Μαρτινίαν μὲ μία φοῦκα σπόρους καφέ καὶ μίαν ῥίζαν φυτευμένην μέσα εἰς μίαν γάστραν.

Ὁ πάππος ἔπαυσε μίαν στιγμὴν, ἐσκουπίσθη μὲ τὸ μανδύλιόν του καὶ ἔπειτα ἐξηκολούθησεν.

— Ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ φιντανάκι τὸ μικρούτσικο, τὸ ὁποῖον εἰμποροῦσε νὰ τὸ ξηράνη ὁ ἥλιος εἰς μίαν στιγμὴν, ἔγεινε αἰτία νὰ εὐτυχήσουν, ν' ἀποκτήσουν καὶ ν' ἀποκοτῶν ἀκόμη ἔως τότε πλούτη ἀμέτρητα ἀπὸ τὸ ἐμπόριον τοῦ καφέ ἡ Μαρτινία καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι 'Αντίλλαι νῆσοι. 'Αλλὰ ποῖαν ἀνησυχίαν, ποῖον μαρτύριον ὑπέφερον ὁ δυστυχῆς Δεκλιῶ ἔως ὅτου νὰ τὸ ὑπάγη εἰς τὴν Μαρτινίαν, καὶ ποῖαν ἀφοσίωσιν ἔδειξεν εἰς τὸ μικρὸν ἀλλὰ πολύτιμον φυτὸν! Τὸ πλοῖον μὲ τὸ ὁποῖον ἐταξείδευσεν ἤρρησε πολὺ εἰς τὸν δρόμον, διότι τὸ εὐρῆκαν ἐναντίοι ἀνεμοὶ, καὶ τὸ γλυκὸ νερὸ ποῦ ἔπιναν ἤρρησε νὰ ὀλιγοστεύη. Ὁ πλοίαρχος ἀπεφάσισε νὰ διδῆ ἀπὸ ὀλίγον μόνον καὶ εἰς τοὺς ναύτας καὶ εἰς τοὺς ἐπιβάτας. Καὶ εἰς τὸν Δεκλιῶ λοιπὸν, ὅπως καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, ἔδιδεν ἀπὸ ἓν ποτήριον τὴν ἡμέραν, δηλαδὴ τὸσον μόνον ὅσον νὰ μὴ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν δίψαν. 'Αλλὰ τὸ δενδράκι ἤθελε συχνὰ ποτίσματα. Πῶς νὰ τὸ ποτίσῃ ἀφοῦ τὸν ἔκαε ἡ δίψα καὶ ἦσαν μετρημένα αἱ σταλαγματιαὶ τοῦ νεροῦ ποῦ τῷ ἔδιδαν; 'Ἐν τούτοις ὁ Δεκλιῶ ἰδὲν

ἐδίστασε· τότε ἐμοιράζετο μὲ αὐτὸ τὸ ποτήρι τοῦ νεροῦ, τότε τοῦ τὸ ἔδιδε ὅλον. 'Ἐπροτίμησε νὰ ὑποφέρῃ τὸ τρομερὸν αὐτὸ βάσανον, ἀλλὰ νὰ ὑπάγη τὸ καφέδενδρον εἰς τὴν Μαρτινίαν εἰς καλὴν κατάστασιν. Καὶ τὸ κατέβησε. Σήμερον ἡ Μαρτινία, ἡ Γουαδελούπα, ὁ 'Άγιος Δομίνκος, καὶ αἱ περισσότεραι τῶν ἄλλων 'Αντιλλῶν εἶνε γεμάται ἀπὸ καφέδενδρα, τῶν ὁποίων ἀρχὴ εἶνε τὸ μικρὸν ἐκεῖνο δενδράκι τοῦ Δεκλιῶ. Τώρα, θέλετε νὰ σὰς δείξω τὸ καφέδενδρον;

Τρία «ναί» ἠκούσθησαν συγχρόνως, δεικνύοντα μὲ τὴν γρηγοράδα των πόσον πολὺ ἐπεθύμουν αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ νὰ ἴδουν τὸ καφέδενδρον.

Ὁ πάππος ἔλαβε τότε τὸ βιβλίον· τὸ ὁποῖον εἶχε ζωγραφημένα μὲ χρώματα τὰ φυτὰ.

— Τὸ καφέδενδρον, εἶπεν, εἶνε ὡσὰν θάμνος καθὼς βλέπετε, καὶ ὁμοιάζει μὲ μικρὰν μηλέαν· τὰ φύλλα του εἶνε φοειτῆ καὶ ὑαλιστερά· τὸ δὲ ἄνθος του ὁμοιάζει μὲ ἄνθος ἰασημοῦ καὶ μοσχολῶ. 'Αφοῦ πέσῃ τὸ ἄνθος μένει ὁ καρπός, ὁ ὁποῖος κατ' ἀρχὰς εἶνε κόκκινος καὶ ἔπειτα γίνεται μαῦρος, καὶ ὁμοιάζει κάπως μὲ κεράσι. Ὁ καρπὸς περιέχει δύο σπόρους σκληροῦς, στρογγύλους ἀπὸ τὸ ἓν μέρος, πλατεῖς ἀπὸ τὸ ἄλλο· ὁ εἶς εἶνε κολλημένος ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἀπὸ τὸ πλατὺ μέρος. Αὐτοὶ οἱ σπόροι εἶνε οἱ κόκκοι τοῦ καφέ, τοὺς ὁποίους ἀφοῦ τοὺς καθουρντίσωμεν εἰς τὴν φωτιὰ καὶ τοὺς ἀλέσωμεν, μᾶς τοὺς φέρει ἔπειτα ἡ Σταυροῦλα· μέσα εἰς τὰ φίλτζάνια ἐπὶ τοῦ δίσκου καὶ τοὺς πίνομεν καὶ ἡ Θεανῶ ψιθυρίζει μὲ θαυμασμὸν: τί ὠραῖος καφές!

— Πόσοι ἄνθρωποι θὰ ἐργάζονται διὰ νὰ πιῶμε ἓνα φίλτζάνι καφέ! εἶπεν ἡ Βερενίκη.

— Βέβαια, πολλοὶ ἄνθρωποι, εἶπεν ὁ πάππος ἀφῆσας τὸ βιβλίον του εἰς τὸ ἀνάκλιτρον. Κατ' ἀρχὰς ἐνῶ ἀκόμη οἱ καρποὶ εἶνε ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον τρέχουν οἱ μαῦροὶ ἀπὸ καφέδενδρον εἰς καφέδενδρον καὶ μαζεύουν τοὺς ὠρίμους καρποὺς μὲ πολλὴν προσοχὴν μὴπως κόψουν καὶ τοὺς ἄωρους ἀκόμη.

'Αφοῦ δὲ μαζεύσουν τὰ κεράσια—κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὀνομάζουν τοὺς καρποὺς τῶν καφέδενδρων—τὰ ρίπτουν μέσα εἰς ἓνα μύλον ὁ ὁποῖος σπᾶνει καὶ ἀφαιρεῖ τὸν φλοιὸν χωρὶς νὰ βλάβῃ τὸ δόλου τοὺς κόκκους· ἔπειτα τοὺς κόκκους τοὺς ἀπλόουν εἰς τὸν ἥλιον. Κάθε ἑσπέρας, διὰ νὰ τοὺς προφυλάξουν ἀπὸ τὴν δροσιά, τοὺς μαζεύουν εἰς ἓνα μεγάλον σωρὸν καὶ τοὺς σκεπάζουν μὲ μεγάλα φύλλα· τὴν ἄλλην ἡμέραν πάλιν τοὺς ἀπλόουν. 'Αφοῦ δὲ ξηρανθῶν ὅσον πρέπει, τοὺς κοσκινίζουν, ρίπτουν τοὺς χαλασμένους κόκκους, θέτουν ὅλους τοὺς καλοὺς εἰς σάκκους καὶ τοὺς στέλλουν μὲ τὰ ἀτμόπλοια εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου.

— Ποῖος ξεῦρει πόσοι ἄνθρωποι ἐδούλευσαν καὶ διὰ τὸν καφέν αὐτὸν ποῦ εἶπαμε! εἶπεν ἡ Οὐρανία!

— 'Απὸ ποῦ νὰ εἶνε ἀρά γε ὁ καφές ποῦ πίνομε; τὸν ῥοφοῦμε δίχως νὰ τὸν ῥωτήσωμε καὶ γιὰ τὴν πατρίδα του, εἶπεν ἡ Βερενίκη!

— Εἶνε ἀπὸ τὴν Γουαδελούπαν! εἶπεν ἡ Θεανῶ κωμικῶς στρέφουσα τὰ χεῖλη τῆς εἰς τὸ ὄνομα αὐτὸ τὸ ὁποῖον τῆς ἐφαίνετο πολὺ ἀστεῖον.

— Ὅχι, ὁ καφές, τὸν ὁποῖον πίνεις, μικρά μου, δὲν εἶνε ἀπὸ τὴν Γουαδελούπαν.

— 'Αλλ' ἀπὸ ποῦ; ἠρώτησεν ἡ Οὐρανία.

— 'Απὸ τὴν 'Αραβίαν.

— Ποῖος σὰς τὸ εἶπε; μὴπως εἶδατε τὸ διαβατήριόν του καὶ ξεῦρετε ἀπὸ ποῦ ἔρχεται;

— Βέβαια· τὸ διαβατήριόν του εἶνε ἡ ποιότης του· καὶ ὁποῖος ξεῦρει ἀπὸ καφέ ἔνοσε, ὅτι ὁ καφές τὸν ὁποῖον πίνομεν εἶνε ὁ καλλίτερος καφές, εἶνε ὁ καφές τὸν ὁποῖον λέγουν μόκα;

— Μόκα! τί θὰ πῆ μόκα;

— Μόκα εἶνε πόλις τῆς 'Αραβίας· ζητήσατέ τὴν εἰς τὸν χάρτην σας καὶ θὰ τὴν εὑρετε εἰς τὸ βᾶθος τῆς 'Αραβίας, εἰς τὴν εἴσοδον τῆς 'Ερυθρᾶς θαλάσσης. 'Ἐν γένει ὅμως μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα ὀνομάζεται ὁ καφές τῶν μεσημβρινῶν ἐπαρχιῶν τῆς 'Αραβίας, τῆς 'Υμενῆς, καὶ τῶν περιχώρων τῆς Μόκας.

— Ὡστε εἶνε καὶ ἀπὸ γένος ὁ καφές μας, ἔχει εὐγενῆ καταγωγὴν· τώρα θὰ τοῦ ἔχω περισσότεραν ὑπόληψιν, εἶπε γελῶσα ἡ Βερενίκη.

— Τὸ γένος δὲν εἶνε τίποτε, εἶπε μὲ σοβαρότητα ὁ πάππος, τὸ πᾶν εἶνε ἡ ἀξία· τί μᾶς μέλει ἡμᾶς ἂν εἶνε ἀπὸ τὴν 'Αραβίαν ἢ ἀπὸ τὰς 'Αντίλλας· ἡμᾶς μᾶς μέλει ἡ ποιότης.

— Σωστά! εἶπεν ἡ Οὐρανία.

— Τώρα θέλετε νὰ σὰς εἰπῶ καὶ ἓνα παραμυθάκι διὰ τὸν καφέ; εἶπεν ὁ πάππος.

— Παραμυθάκι! εἶπεν ἡ Θεανῶ, πλησιάσασα τὴν καθέκλα τῆς πλησιέστερα· διότι ἐνόμιζεν ὅτι ἐπειδὴ ἦτο μικρότερα εἶχε περισσότερον δικαίωμα εἰς τὰ παραμύθια παρὰ αἱ μεγαλύτεραι τῆς ἀδελφαί.

— Δηλαδὴ μίαν παράδοσιν τὴν ὁποῖαν ἔχουν οἱ 'Αράβες διὰ τὸν καφέν. Λέγουν λοιπὸν ὅτι μίαν φορὰν ἓνας εὐσεβῆς δερβίσης, βλέπων ὅτι τὸν ἔπαιρνε ὁ ὕπνος τὴν νύκτα καὶ δὲν εἰμπορεῖ νὰ προσευχηθῇ,

παρεκάλεσε πολὺ τὸν προφήτην τοῦ Μωάμεθ νὰ τὸν γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν ὕπνον, καὶ ὁ Μωάμεθ ἐφανερῶθῃ εἰς τὸ ὄνειρόν του καὶ τοῦ εἶπε νὰ ὑπάγη νὰ εὕρῃ ἓνα βοσκόν. Ὁ βοσκός τοῦ εἶπεν ὅτι αἱ κατσίκαις του ἔμειναν ἐξυπναι ὄλην τὴν νύκτα καὶ ἐπληροῦσαν καὶ ἐτινάζοντο ὡς τρελλαί, ἀφοῦ ἔδοσκον τὸν καρπὸν ἑνὸς μικροῦ δένδρου τὸ ὁποῖον τοῦ ἔδειξεν.

Ὁ δερβίσης ἔκοψε καρπούς τινάς, τοὺς ἔδρασε, καὶ τοὺς ἔπιε. Ὁλην τὴν νύκτα οὔτε ἔχασμῆθη, οὔτε ἐνύσταξεν, ἀλλ' ἐξηκολούθησε νὰ προσεύχηται εἰς τὸν Μωάμεθ. Ὁ δερβίσης τὸ εἶπε καὶ εἰς ἄλλους δερβίσηδες καὶ ὅσοι δὲν ἤθελαν νὰ πίπτῃ βαρὺ τὸ κεφάλι των εἰς τὸ στῆθος των καὶ νὰ βογγαλίζουν, ἀντὶ νὰ προσεύχωνται, ἔπινον καὶ αὐτοί. Ὁλίγον κατ' ὀλίγον ὁ καφές ἔγεινε γνωστὸς καὶ ἤρρησαν νὰ τὸν πίνουν ὅλοι, ὄχι ὅμως διὰ νὰ μένουν ἀγρυπνοὶ ὄλην τὴν νύκτα.

Μὴ πιστεύετε ὅμως, μικραὶ μου, τὸ 'Αραβικὸν αὐτὸ παραμῦθι· ἀπὸ ποῖον καὶ πότε εὐρέθη ὁ καφές δὲν τὸ εἰξεύρομεν. 'Απὸ τὸ παραμῦθι ὅμως τοῦ δερβίση τοῦτο μόνον εἶνε ἀληθές: ὅτι ὁ καφές κρατεῖ ζωηρὸν τὸ πνεῦμα καὶ διώκει τὸν ὕπνον, καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται μὲ τὸ πνεῦμά των καὶ ἀγρυπνοῦν τὴν νύκτα πίνουσι συχνὰ καφέ.

— Κ' ἐγὼ λοιπὸν θὰ πίνω πολὺ καφέ διὰ νὰ ἔχω ζωηρὸν τὸ πνεῦμά μου, εἶπε μὲ τόνον ἡ Θεανῶ.

— Νά τα μας! ἀπεκρίθη γελῶν ὁ πάππος· σὺ εἶσαι ἔξυπνη μόνη σου, μικροῦλά μου, καὶ δὲν ἔχεις ἀνάγκην καφέ νὰ ξυπνήσῃς, ἀφοῦ μάλιστα κοιμᾶσαι μὲ ταῖς κόταις τὸ βράδυ· καὶ ἔπειτα ἡ κατάχρησις τοῦ καφέ βλάπτει πολὺ, καταστρέφει τὸ στομάχι, χαλᾷ φρικτὰ τὴν ὄρεξιν.

Ἡ Θεανῶ ἀκούσασα ὅτι ὁ καφές ἦτο δυνατόν νὰ τῆς χαλάσῃ τὴν ὄρεξιν καὶ νὰ μὴ τρώγῃ πλέον τὰ ὠραία ἐκεῖνα πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀγαποῦσε τόσον, ἀπήτησεν ἀμέσως μετὰ τινος ἀστείας ἀνησυχίας:

— Ὅχι, ὄχι παπποῦ, δὲν θὰ πίνω πολὺ καφέ.

— Μὰ ἂν πίνῃς πολὺ, ἐνῶ ξεῦρεις ὅτι βλάπτει, τότε θὰ πῆ πῶς ὁ καφές ἀντὶ νὰ σοῦ δίνῃ πνεῦμα, θὰ σοῦ δεινῇ ἀνοησίαν, εἶπε γελῶσα ἡ Οὐρανία.

ΦΙΛΗΠΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΕΝ, ΔΥΟ, ΤΡΙΑ...

ΕΜΠΡΟΣ!... ΜΑΡΣ!

ΦΩΦΗ ΚΑΙ ΛΙΛΗ

Α

Ἡ Φώφη, κοριτσάκι ἀγγελικό,
Μὲ κατσαρά κι' ὀλόχρυσά μαλλάκια,
Μὲ στόμα γελαστό γλυκὸ-γλυκὸ,
Μὲ γαλανά, χαρούμενα ματάκια,
Ἐνα μονάχα εἶχε, ἕνα κακό:
Στὰ ζῶα τὰ φτωχὰ καὶ 'στὰ πουλάκια
Δὲν ἦτανε καθόλου εὐσπλαχνικό.

Εἶχε ἀδελφοῦλα εὐσπλαχνη, καλὴ
Ποῦ κλειοῦσε ἀγάπη μέσα 'στὴν καρδιά της
Τὴν ἔμορφη καὶ φρόνιμη Λιλὴ —
Καὶ ἔβλεπε βροχὴ τὰ δάκρυά της
Ὅταν ἡ Φώφη ἄσπλαχνα πολὺ
Ἐτυραννοῦσ' ἐπίτηδες σιμά της
Ἀθῶα πεταλούδα ἢ πουλί.

Κι' ἡ δύο, δύο ἀγγελοῦδια φανερά
Ποῦ χαρωπὴ ἢ γῆ τὰ χαιρετάει,
Κι' ἡ δύο, δύο λουλουδάκια δροσερά
Ῥιγμένα γιὰ ν' ἀνθίσουν πλατὶ-πλατὶ·
Καὶ ὅμως, τί φρικτὴ διαφορά!
Ἡ Φώφη τοὺς πτωχοὺς περιγελάει
Καὶ ἡ Λιλὴ πονεῖ τὴ συμφορὰ.

Β

Μιά 'μέρα ἕνα πουλάκι χαρωπὸ
Ἐπιάστηκε 'στῆς Φώφης τὰ χερράκια,
Καὶ . . . δὲν τολμῶ ἀκόμη νὰ τὸ 'πῶ!
Ἡ Φώφη μὲ φωναίς μὲ παιγνιδάκια
Ἀρχίνησε μ' ἀπάνθρωπο σκοπὸ
Νὰ τοῦ τραβᾷ τ' ἀδύνατα φτεράκια
Καὶ νὰ πηδᾷ μὲ βλέμμ' ἀγριωπὸ.

Σπαράζει ἀπελπισμένο τὸ πουλί
Καὶ δυνατὰ κτυπάει ἡ καρδιά του·
Τοῦ κάκου τῆς φωνάζει ἡ Λιλὴ,
Τοῦ κάκου αὐτὸ τινάζει τὰ φτερά του,
Ἡ Φώφη ἀπ' τὴ χαρὰ της σὰν τρελλὴ
Τὸ σφίγγει γιὰ ν' ἀκούη τὰ κλάμματά του,
Γιατὶ αὐτὸ τῆς ἄρρεσε πολὺ.

Μὲ φόβο γύρω-γύρω τους πετᾷ
Ἡ δύστηχη μητέρα ἀπελπισμένη,
Μὲ πόνο τὸ πουλάκι της ζητᾷ,
Καὶ μὲ φωνὴ ποῦ ἀπ' τὴν καρδιά της βγαίνει
Φωνάζει ὅσφ' ἔμπορεῖ πειθὸ δυνατὰ
Κι' ὅσφ' ἔμπορεῖ σιμότερα πηγαίνει
'Στὸ χέρι ποῦ τὰ σπλάχνα της κρατᾷ.

Ἄ! δὲν κρατιέται πλέον ἡ Λιλὴ,
Τὰ δάκρυα κυλοῦν 'στὰ μάγουλά της,
Θαρρεῖς, ἀπ' τὸ θυμὸ παραμιλεῖ,
Θαρρεῖς ὅτι δὲν εἶνε 'στὰ σωστά της·
'Ορμᾷ καὶ τὸ ἀρπάζει σὰν τρελλὴ,
Τὸ παίρνει μέσ' 'στὰ χέρια τὰ δικά της
Καὶ δίνει 'λευθερίᾳ εἰς τὸ πουλί.

Γ

Περνοῦν ἡμέραις τρέχουν σὰν νερὸ
Καὶ τὸ μικρὸ πουλάκι μεγαλόνει.
'Στὸ δένδρο του πετᾷ τὸ ἀνθηρὸ
Καὶ τὰ μικρὰ φτεράκια του ἀπλόνει.
Καὶ μὲ γλυκὸ κελάδημα ἤχηρὸ
'Λίγη τροφή χαρούμενο μαζώνει
Σιτάρι κι' ἀραβόσιτο ξηρό.

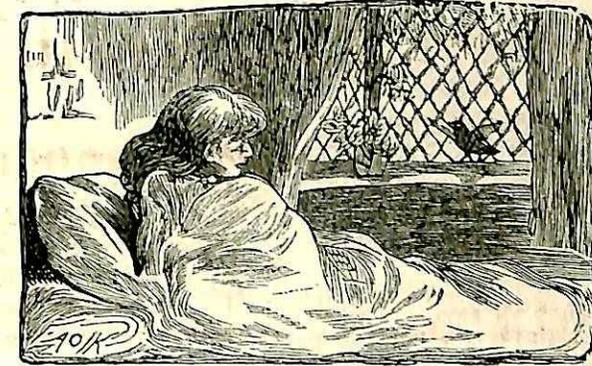
Καὶ κάθε αὐγὴ ποῦ 'παίζαν στὴν αὐλὴ
Ἡ Φώφη κι' ἡ Λιλὴ σὰν ἀδελφάκια,
'Ἀπ' τὸ κλαδί τοῦ δένδρου τὸ πουλί,
Κινῶντας τὰ μικρούλια του φτεράκια
Καὶ βλέποντας τὴν ἀγαθὴ Λιλὴ,
Χίλια γλυκὰ τῆς ψάλλει τραγουδάκια
'Ἀπὸ εὐγνωμοσύνη του πολλή.

Δ

Μιά 'μέρα ἦλθ' ἡ Φώφη μοναχὴ
Καὶ μόνη στὴν αὐλὴ διασκεδάσει·
Μὰ πάντα μὲ μεγάλη προσοχή—
Τῆς εἶπε ἡ μαμὰ νὰ μὴ φωνάζη
Καὶ νὰ μὴ κάνη διόλου ταραχὴ·
Μὲ ἀπορία τὸ πουλί κυττάσει
Καὶ—δὲν ἤξεύρω πῶς—ἀνησυχεῖ.

Ἡ ἄλλ' ἡμέρα ἦταν πειθὸ σκληρὰ,
Δὲν βλέπει τὴ Λιλὴ του τὸ πουλάκι
Καὶ τὸ μαντεύει πλέον καθαρὰ
Πῶς τὸ καλὸ ἐκεῖνο κοριτσάκι
Εἶν' ἄρρωστο βεβαίως 'στὰ γερά,
Γερμένο 'στὸ μικρὸ του κρεββάτακι
Καὶ θὰ πονῆ πολὺ—τί συμφορὰ!

Ἀλυπήθηκε κατάκαρδα, γιατί
Σὲ 'κείνη 'χρεωστοῦσε τὴ ζωὴ του
Καὶ τὸ τραγοῦδι πλέον παραιτεῖ
Καὶ δὲν ἀκοῦς τὴ λιγερὴ φωνὴ του.
'Ἄ! εἶχε δίκη·—πυρετὸς κρατεῖ
Δύο 'μέραις στὸ κρεββάτι τὴ Λιλὴ του.
Κι' ἀδίκως τὸ πουλάκι τὴν ζητεῖ.

Τὴν τρίτη ἡμέρα ἀνοίγει τὰ φτερά
Καὶ τρέχει στὸ μικρὸ παράθυρό της,
Τὴν βλέπει, τὴν γνωρίζει καθαρὰ
Γερμένη 'στὸ λευκὸ προσκέφαλό της·
Καὶ τὸ μικρὸ πουλάκι ὄλω χαρὰ,
Γιὰ νὰ τὴν ἐξυπνήσῃ ἀπ' τὸνειρό της,
'Ἀρχίζει τραγουδάκια ἤχηρὰ.

Τὰ τραγουδάκια ἐκεῖνα τὰ τρελλὰ
'Ἐξύπνησαν τὴν εὐσπλαχνη Λιλὴ του.
Τὸ βλέπει καὶ σιγὰ χαμογελᾷ,
Τὸ 'γνώρισε ἀπ' τὴ γλυκεῖα φωνὴ του.
Γλυκὰ λογάκια τοῦλεγε πολλὰ.
'Ἐθαύμασε τὴν ἀγαθὴ ψυχὴ του
Κι' ἀπ' τὴ χαρὰ της... ἔγεινε καλά!

Ἡ Φώφη σὲ μιὰν ἄκρη σιωπηλὴ
Τὰ μάτια της σκουπίζει δακρυσμένα,
Θυμᾶται τί εἶχε κάνει 'στὸ πουλί,
Θυμᾶται τὰ κακὰ τὰ περασμένα
Καὶ ἔτσι ἀπὸ μέσα της 'μιλεῖ!
«Ὅε ν' ἀγαπῶ τὰ ζῶα τὰ καυμένα,
Γιὰ ν' ἀγαποῦν καὶ μὲ σὰν τὴ Λιλὴ.»

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μαμὰ ἐρωτᾷ 'ς τὸ τραπέζι:

— Ποῖος ἔφαγε τὰ λουκούμια ποῦ εἶχα 'ς τὸ κουτί;
Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐλάμβανεν ἀπάντησιν:
— Γιάγκο, λέγει, στραφεῖσα πρὸς τὸ ὀκταετὸς τέκνον
της, μήπως τὰ ἔφαγες σύ;
'Ο δὲ Γιάγκος μετὰ γερωντικῆς σοβαρότητος:
— Ὁ δὲ μπαμπᾶς μᾶς ἔχει 'πῆ νὰ μὴ 'μιλάμε 'ς τὸ τρα-
πέζι.

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Μουσουργου.

Σημ. « Διαπλάσεως ». Ναί, κύρ Γιάγκο, σᾶς ἔχει 'πεῖ ὁ
μπαμπᾶς νὰ μὴ 'μιλήτε 'στὸ τραπέζι, ἀλλὰ σᾶς ἔχει
πεῖ κ' ἕν ἄλλο, νομίζω: Νὰ μὴ τρώτε κρυφὰ ἀπὸ τὸ κουτί
τὰ λουκούμια.

✽

Προχθὲς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Νίνας εἶχαν γάσει τὰ κλει-
διὰ ἐνὸς κιβωτιοῦ τὸ ὅποιον ἤθελαν ν' ἀνοίξουν.
'Αφοῦ ἔψαξαν καὶ δὲν τὰ ἤυραν, ἠρώτησαν καὶ τὴν Νί-
ναν μήπως τὰ εἶδε:

Καὶ ἡ Νίνα θριαμβευτικῶς:

— Καλέ, μέσα 'ς τὸ σεντουκι θὰ εἶνε!

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Χρυσοστεφάνου Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Φλογερᾶς Ἀκτίνας.

✽

Δύο ψευδολόγοι ἤριζον περὶ τῶν πλεονεκτημάτων τῆς
πατρίδος των.

— Φαντάσου φίλε μου, τί κρῦο κάνει 'ς τὴ δική μου
τὴν πατρίδα, ἔλεγεν ὁ εἷς: τὸν περασμένο χειμῶνα ἀπὸ
τὸ πολὺ κρῦο ἐπάγωνε τὸ νερὸ μέσ' 'ς τὰ δωμάτια.

— Καὶ ὅμως 'ς τὴν πατρίδα μου ἔκανε περισσότερο κρῦο.
Θυμοῦμαι ποῦ μιὰ βραδυὰ ἀφήκα ἀναμμένο τὸ κερὶ 'ς τὸ
δωμάτιό μου καὶ 'κατέθηκα μιὰ στιγμὴ κάτω* ὅταν ἐπέ-
στρεψα τί βλέπω;... τὸ φῶς τοῦ κεριοῦ ἦταν παγωμένο!

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Κορυδαλοῦ.

Σημ. « Διαπλάσεως ». Παναγία μου ψευτῆσις! Ἡθελα
νᾶξευρα, ἂν ὁ ἕνας ψευτῆς ἐπίστευε τὸν ἄλλον.

✽

Ὁ Νιόνιος, τριῶν ἐτῶν μῶλις, ἦτον εἰς τὸ κρεββάτι, διότι
τοῦ ἐπονοῦσε πολὺ ἡ κεφαλὴ του. Ὁ πάππος του ἐπῆγε
νὰ τὸν ἱσῆ καὶ ἐκάθησε πλησίον εἰς τὴν κλίνην του·
ἔπιασε τὸ χεράκι του καὶ ἐξήταζε τὸν σφυγμὸν του.

Ὁ Νιόνιος:

— Παπποῦ, τί μοῦ πιάνεις τὸ χέρι; δὲν μοῦ πονεῖ τὸ
χέρι, τὸ κεφάλι μοῦ πονεῖ. Ἐστᾷλη ὑπὸ Κωνστ. Μιχαήλ.

✽

Ὁ Κωστάκης περιπατεῖ εἰς τὸν κήπὸν των:

— Πρόσεχε νὰ μὴν πέσης μέσα 'ς τὴ χαβοῦζα, Κωστάκη.

Ὁ Κωστάκης μὲ ὄλην του τὴν σοβαρότητα:

— Μὴ φοβεῖσαι, μητέρα, δὲν πέφτω· ἡ χαβοῦζα εἶνε
ἕως 'πάνω γεμάτη νερὸ καὶ δὲν μὲ χωρεῖ νὰ πέσω μέσα.

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Κορυδαλοῦ.

ΤΑΜΕΙΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ *
ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

ΠΡΩΤΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΩΝ **

κατατεθεισών εν τῷ Γραφείῳ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ μέχρι τῆς 18 Μαΐου 1883.

Table with 4 columns: Name, Amount (Φρ.), Amount (Ex.), and Name. Lists donors and their contributions to the fund.

Ἐν ὄλῳ μέχρι τῆς 18 Μαΐου 1883 . . φρ. 193 50

* Ὁ Διοργανισμὸς τοῦ Ταμείου ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου, ἐν σελίδι 62. Ἐξευτυπῶθη δὲ καὶ ἐν ἰδίῳ τεύχει καὶ ἀποστέλλεται ἀντίτυπον αὐτοῦ δωρεάν πρὸς πάντα αἰτοῦντα τοιοῦτον ἐκ τοῦ Γραφείου μας.

** Αἱ συνεισφοραὶ γίνονται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς « Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν » ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν δὲ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπευθύνονται: Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς « Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν » εἰς Ἀθήνας δι' ἐπιστολῶν ἐλευθέρων ταχυδρομικῶν τελῶν. Μικρὰ ποσὰ γίνονται δεκτὰ καὶ εἰς γραμματόσημον πάσης ἐθνικότητος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ « ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ »

Ἐφαντάσθη κανεὶς ἀπὸ τοὺς μικροῦς μου φίλους τὰς ὠραίας σκηνάς, αἱ ὁποῖαι θὰ συμβαίνουν μετὰ τέσσαρας μῆνας εἰς τὰ διάφορα μέρη, εἴτε πόλεις ἢ μικρὰ χωρία, ὅταν θὰ πρωτοπᾶνε τὰ φυλλάδια τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ὡς βραβεῖον τῶν ἐπιμελῶν πτωχῶν μαθητῶν; Ὅχι; Διαβάσατε λοιπὸν μὲ προσοχὴν τὸ Μετὰ τέσσαρας μῆνας εἰς τὴν σελίδα 65, νὰ ἰδῆτε τί συμβαίνει εἰς ἓν μικρὸν χωριὸν τῆς Θράκης, καὶ μαντεύσατε πλέον μόνον σας τί ἀποτελέσματα θὰ φέρῃ τὸ Ταμεῖον ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ἐπιμελῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν εἰς ὅλα τὰ μέρη ὅπου θὰ σταλῇ ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἀπὸ τὰς συνεισφορὰς σας.

Ἀπενήσεις εἰς τὸν ἕνατον Διαγωνισμὸν δέχομαι μέχρι

τῆς 15 τοῦ προσεχοῦς Ἰουνίου, μικραὶ μου Κριχρικρὶ καὶ Τουρουροῦ! κάμετε γρήγορα μὴ μείνετε ἔξω.

Νὰ τί θὰ πῆ νὰ ξεῦρη κανεὶς νὰ ἐπωφελητῆται ἀπὸ τὰς περιστάσεις. Ἡ Μικρὰ Πεταλούδα ἔκαμε ἓνα ταξίδιον δάκι ἴσα μὲ τὴν πατρίδα τῆς, ἀλλὰ νομίζετε ὅτι εἰς τὸ ἀτμόπλοιον τὴν ἔπιασε ἡ θάλασσα καὶ ἐξάρωσε σὲ καμμὶ ἄκρη ἐκεῖ, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται πού εὕρσκεται; Ἄ! μπα! ἀπ' ἐναντίας μάλιστα αὐτὴν δὲν τὴν πιάνει διόλου ἡ θάλασσα. Τί θὰ πῆ ἑλληγόπουλο καὶ νὰ ζαλιζέται; Ἦτις! Λοιπὸν αὐτὴ εἰς τὸ ἀτμόπλοιον ἄλλο δὲν ἔκανε παρὰ νὰ συλλογίζετο τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ καὶ γὰρ κάθε τι πού ἐβλεπε τσοῦπ! τῆς ἤρχετο στὸν νοῦν ἐν αἰνίγμα, τσοῦπ! εἰς λε

ἐγριφος! Εἰς τὸ προσεχὲς φυλλάδιον θὰ δημοσιεύσω κανένα, νὰ ἰδῆτε.

Νὰ μοῦ γράψῃς λοιπὸν, φίλε Μῆμε! τί ἄλλο καλλίτερον δι' ἐμέ, παρὰ νὰ μοῦ γράφουν οἱ φίλοι μου!

Καὶ σύ, φίλε μου Στέφανε Μιχαήλ, γράφε μου καὶ ἐγὼ θὰ φροντίσω νὰ ἐρχομαι ἐνωρίτερον ἀπ' ἐδῶ κ' ἐμπρός.

Ἄ! πολλὸ μοναρχικὰς διαθέσεις ἔχεις, Ἰούλιε Καίσαρ! Μὴ, παιδί μου, τόσον θυμώδης! διότι, ἔννοεῖς, ὁ θυμὸς εἶνε πολὺ κακὸν ἐλάττωμα καὶ θὰ σὲ βλάψῃ πολὺ, ἂν δὲν τὸν ξεριζώσῃς μὴ γὰρ πάντα ἀπὸ μέσα σου. Πῶς θέλεις νὰ δημοσιεύσω τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις σου! ἀφοῦ δὲν μ' ἀρέσουν; Στετὲ μου ἄλλας.

Ἡ Περιστερὰ τῶν Λελιδονίων Νήσων διατὶ μ' ἐρωτᾷ πῶς νὰ στέιλῃ τὴν συνεισφορὰν τῆς εἰς τὸ Ταμεῖον; δὲν εἰξεύρει ὅτι δύναται νὰ τὴν στέιλῃ καὶ εἰς γραμματόσημον οὐδὲν ἕτερον κράτους, ἐὰν δὲν εὐκολύνεται κατ' ἄλλον τρόπον;

Μὰ δὲν τὸ εἶπα, Μικρὲ Κινέεε Χιρ-Χάν, διατὶ ὠρίσα 20 μόνον λεπτὰ ὡς ἐλάχιστον ποσὸν συνεισφορᾶς εἰς τὸ Ταμεῖον; Διὰ νὰ δύνανται καὶ οἱ πτωχοὶ νὰ συνεισφέρουν ὑπὲρ τῶν πτωχότερων ἀπὸ αὐτοῦς. Ἄλλὰ ποῖος σὲ ἐμποδίζει νὰ προσφέρῃς καὶ περισσότερα, ἂν θέλῃς; Ὅσῳ περισσότερα συναχθῶν, τόσῳ περισσότερα πτωχὰ παιδιὰ θὰ εἶνε εὐτυχῆ ἐξ αἰτίας σας.

Βέβαια δὲν ἔλαβον τὰς ἐπιστολάς σου, Πολυίστωρ. Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ τὰς λάβω καὶ νὰ μὴ σοῦ ἀπαντήσω; Εἴσαι μικρὸς ἀκόμη, ἀγαπητέ, καὶ δὲν πρέπει νὰ πιστεύῃς παρὰ εἰς ὅσα σοὶ λέγουν οἱ γονεῖς σου καὶ οἱ διδάσκαλοι σου. Μ' ἔννοεῖς;

Κάμε λοιπὸν ὅ, τι ἔμπορέσης, Χρυσοστέφανε Ἀπόλλων, διὰ νὰ αὐξήσῃς καὶ σύ τὸν ἀριθμὸν τῶν φίλων μου! Ἡ ἀγάπη μου πρὸς τοὺς φίλους μου εὕρσκεται εἰς εὐθὺν λόγον (ἔμαθες τὰς ἀναλογίας); Ὅσῳ περισσότερους ἔχω τόσῳ περισσότερον τοὺς ἀγαπῶ.

Νὰ καὶ ἄλλο ὠραῖον ψευδώνυμον: Ἄν μ' εὔρησ! Πολὺ μ' ἀρέσει. Εὐγε!

Μὰ διατὶ, Χρυσοκέρατος Ἐλαφος, μ' ἐρωτᾷς πάλιν διὰ τὸν κ. Στυλιανὸν Οἰκονόμου; δὲν τὸ εἶπα μὴν ἑσπεύσῃς; αὐτὸς τὸρᾷ ἔγινε σπουδαῖος, μὰ πολὺ σπουδαῖος ἄνθρωπος, καταγίνεται πλέον εἰς τὰ ποινικὰ!

Εἰξεύρετε καὶ σεῖς ἑλληνικοῦρες; ἀμ' δέ; Ὅσας κι' ἂν ξεῦρετε, πάλιν δὲν ξεῦρετε ὅσας ὁ ἐν Σύρῳ μικρὸς φίλος μου I. M... (μὴ φοβεῖσαι, δὲν λέγω τὸ ὄνομά σου) ὁ ὁποῖος ὁσάκις μοι στέλει τὰς λύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων μοῦ κόβει κατὶ ἑλληνικοῦρες! μὰ πολὺ βαθεῖαις ἑλληνικοῦρες, πού δὲν τὰς ἔννοεῖ κανεὶς ἀπὸ σᾶς, οὔτ' ἐγὼ, οὔτε ὁ ἴδιος ἴσως πού τὰς φοβεῖται. Ἴδου πῶς ἀρχίζει ἡ ἐπιστολή του: « Φίλη ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, Ἄν τὰς ἀντιλήθῃς τῆς ἐφημερίδος σας, τολμῶ νὰ σᾶς φανερώσω οἷον τὰ ἐξῆς κάτωθεν λελυμένα. » — Μὰ, παιδί μου I. M. γιατί δὲν γράφεις ὅπως ὁμιλοῦν δὲν θέλω ἑλληνικοῦρες.

Μ' ἐρωτᾷς, μικρὲ μου Μασσαλιώτα, ἂν σ' ἀγαπῶ καὶ σέ, τὸν γαλλόπαιδα, ὅσον τοὺς ἄλλους φίλους μου, τοὺς ἑλληγόπουλους; Ὡ! ναί, μικρὲ μου φίλε, τοὺς ἀγαπῶ πολὺ πέρα πολὺ τοὺς ἑλληγόπουλούς μου, περισσότερον ἀπὸ τὰ παιδιὰ παντὸς ἔθνους, ἀλλὰ καὶ σένα σὲ ἀγαπῶ πολὺ, ἀφοῦ ἀγαπᾷς τόσον τοὺς Ἕλληνας καὶ μανθάνεις μὲ τόσον ἐνθουσιασμὸν τὴν ὄρατον των γλιώσαν, ὅπως μοι γράφεις! ἀφοῦ ὁ πάππος σου ἐπληρώθη εἰς τὸ Ναυαρίνον καὶ ὁ πατέρας σου σοῦ λέγει τόσα κατὰ διὰ τοὺς Ἕλληνας ἐθελοντὰς εἰς τῶν ὁποίων τὸ πλᾶγι ἐπολέμησε τῷ 1870 εἰς τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλεμον. Σοῦ τὸ βεβαίῳ, σ' ἀγαπῶ πολὺ καὶ σε... σὰν ἑλληγόπουλο!

Ἄ! μπα! δὲν τὸ πιστεύω, Ἑλληνὶς τοῦ Βορρᾶ, νὰ εἰ-

νε τόσον δειλὸς ὁ μικρὸς Θεμιστοκλῆς σας καὶ τί εἶνε αὐτὸς γιὰ νὰ φοβῆται τὰς γάτας; μήπως εἶνε ποντικὸς; ἀλλ' αὐτὸς, λέγεις, φοβεῖται καὶ τὸ καναρίνι μὰ μήπως ὀνομάζεστε τὰς ἀρκούδας καναρίνια, σεῖς ἐκεῖ πάνω; Ἦμεις δὲφ, καθὼς καὶ ὅλος ὁ κόσμος, λέμε καναρίνια κατὶ μικρὰ πουλάκια, κίτρινα κίτρινα, πού κελαδοῦν πολὺ ὠραῖα καὶ εἶνε τόσῳ ἡμέρα πού δὲν τὰ φοβοῦνται οὔτε ἡ μύγες. Ἄ! λοιπὸν αὐτὰ τὰ πουλάκια φοβεῖται ὁ Θεμιστοκλῆς; εἶνε πειδὲ δειλὸς καὶ ἀπὸ μὴ μῦγα; Ἄ! μπα! δὲν τὸ πιστεύω!

Εἶθε λοιπὸν νὰ εἰσακούσῃ ὁ Πανάγαθος Θεὸς τὰς δεήσεις σου, Γαιουσεῖστη Ἀπόλλων, καὶ νὰ μὲ διαφυλάττῃ αἰώνως ὑγιαῖ. Καὶ βέβαια θὰ σὲ εἰσακούσῃ! εἶνε δυνατόν νὰ μὴ ἀκούῃ ὅταν τὸν παρακαλοῦν διὰ τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ τῶν τὰ ἀγγελοῦδια του;

Ὁ μικρὸς Ἀριστομένης παρακαλεῖ τὸν ἀδελφὸν του νὰ μοῦ γράψῃ, διότι αὐτὸς ἀκόμη δὲν εἰξεύρει τὰ γράφῃ γράμματα, ἀλλὰ μόνον γιώταις, καὶ μὲ τῆς γιώταις δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ γράψῃ ἐκεῖνο πού θέλει. λοιπὸν παρακαλεῖ τὸν ἀδελφὸν του νὰ μοῦ γράψῃ ὅτι ἔβγαλε πλέον τὴν ποδιά καὶ πηγαίνει δίχως ποδιά στὸ σχολεῖο. — Καὶ εἰς ἀνώτερα, μικρὲ μου Ἀριστομένη, καὶ εἰς ἀνώτερα! σοῦ εὐχομαι καὶ μακρὸ παντάλονι τ' ἀκούς;

καὶ πράγματι! καλὰ τὸ παρετήρησες, μικρὲ μου φίλε Ν. Β. Μ. ἐνῶ ἔχω τότους φίλους εἰς τὴν Πύλον, κανεὶς δὲν μοῦ ἔγραψε ἕως τότε. Γράφετέ μου λοιπὸν καὶ σεῖς, Πύλιοι φίλοι μου, γράφετέ μου!

Εἰς λόγος ὅστις μὲ παρεκίνησε, ἀγαπητά μου παιδιὰ, νὰ σᾶς προτρέψω νὰ ἐκλέξητε ψευδώνυμον ἦτο καὶ οὗτος: ὅτι ἐκ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ψευδωνύμου δύναται τις νὰ προμαντεύσῃ τὰς κλίσεις καὶ τὰ αἰσθήματα τοῦ λαμβάνοντος τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ψευδώνυμον. Φαντασθῆτε λοιπὸν πόσον λυποῦμαι, ὅταν βλέπω ὅτι τινὲς τῶν φίλων μου ἐξέλεξαν μισητὰ ψευδώνυμα. Εἰς λόγου χάριν ὀνομάσθη Ροκαμβῶλ καὶ εἰξεύρετε τί εἶνε ὁ Ροκαμβῶλ; Εἰς προμερὸς κακούργος ἐνὸς μυθιστορημάτος, ὁ ὁποῖος εἰς τὰ τελευταῖα γίνεται καλὸς, ἀλλ' ἀφοῦ ἔκαμε τὰ προμερῶτερα κακούργηματα.

Μήπως ὀνειρεύεσαι καὶ σύ, φίλε μου, νὰ γίνῃς Ραγκαμβῶλ. Δυστυχία σου, ἂν τὸ ὀνειρεύεσαι! εἶνε καλλίτερα νὰ εἶσαι καλὸς, δίχως ποτὲ νὰ περάσῃς κακὸν ἀπὸ τὸν νοῦν σου. Ἄλλος πάλιν ὀνομάσθη Κατηραμένη Κόρη, καὶ ἄλλος Ἀπαισία Ἐμαρμένη καὶ ἄλλος Βλακία καὶ οὕτω καθεξῆς. Σὰς λέγω λοιπὸν διὰ πρώτην καὶ τελευταίαν φορὰν ὅτι ἐγὼ τοιαῦτα ψευδώνυμα τὰ ὁποῖα, χωρὶς βεβαίως νὰ σκεφθῶν, ἐκλέγουν μερικοὶ, δὲν τὰ λαμβάνω ὑπ' ὄψιν.

Ἀπορεῖ ὁ ἀδελφός σου διατὶ δὲν τοῦ ἀπήνητα, φιλιτῆτη Ἑλικωνιάς Παρθένος; Ἀπλοῦστατον! Δὲν ἀπαντῶ κατ' ἀρχὴν εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ὑπογράφουν τὴν ἐπιστολήν των μὲ μόνον τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνόματός των ἢ μὲ μόνον τὸ ψευδώνυμόν των. Θέλω ὅσοι δὲν ἔχουν ψευδώνυμον νὰ ὑπογράφουν ὀλόκληρον τὸ ὄνομά των καὶ ὅσοι ἔχουν ψευδώνυμον νὰ τὸ συνοδεύουν πάντοτε καὶ μὲ τὸ ἀληθὲς ὄνομά των. Καὶ τότε ἀπαντῶ, ἂν εἶνε ἀνάγκη ν' ἀπαντήσω. Ἦ ἀκούτε; τὸ λέγω δι' ὅλους τοὺς φίλους μου.

Βέβαια, Στακτοπαίπελη, δύνασαι ν' ἀλλάξῃς ψευδώνυμον. Τὸ καναρινάκι σου ἀπέθανε λοιπὸν αἰ; τὸ καυμένο πῶς τὸ ἐλυπήθηκα!

Ὅλη αὐτὴ ἡ ἀγάπη δι' ἐμέ εἶνε, προσφιλὲς μοι Κῦμα; Ὡ! εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ! Εὐχαριστήθης τότε πού ἐρχομαι ἐνωρίτερα; Καὶ ἀκόμη ἐνωρίτερα θὰ ἐρχομαι τοῦ λοιποῦ τὴν αἰσθησὶν μοι ἐκείνη ἢ ἐπιστολή σου!

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς Κ. Ν. Ὀλύμπιον, Φιλέρημον Ἴον, Λευκὸν Λίθον, Δροσοβόλον Ἀἰθρᾶν, Πρωτόπειρον Μέλισσαν, Ἐλαφρὸν Ἀκατον, Τεῖρον τοῦ Πελάγου, Ἀγγελικὴν Σ. Λαζοπούλου, Φριξον, Ἐργατικὴν Μέλισσαν, κλπ. κλπ. κλπ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

67. Έλλιποσύμφωνον. *l'o*ε—*ε*—*α*ο*α*αι—*ω

68. Φωνηεντόλιπον. Γ*—ν*—τ*ν*μ*θ*—μ*π*ρ*σ*θ*ν

69. Συλλαβόγριφος. Τό πρώτον μου είνε κάτοικος

70. Συλλαβόγριφος. Άρθρον είνε τό πρώτον μου, λύπη τό δεύτερον μου,

71. Συλλαβόγριφος. Καί τό πρώτον μου, καί τό δεύ-

72. Λεξιγριφος. Όπως εΐμαι άν μ' άφήσης, έν τετράποδον θά μείνω,

73. Λεξιγριφος. Άνευ έμού κατάμαυρος ό ήλιος θά γείνη*

74. Λεξιγριφος. Πράγμα τι θερμόν έκρέω, άλλ' έναπομένο κρύον,

75. Αναγραμματισμός. Είς έμέ τά δένδρα άνθίζουν

76. Αίνιγμα. Υπό γεφύρας κείμεθα, είς ύψος κατοικοϋμεν,

77. Αίνιγμα. Έάν τρέχης, δέν με βλέπεις* θά με ίδης, εάν σταθής*

78. Μετατονισμός. « Η πατρίς μου, » έλεγέ τις,

79. Μετατονισμός. « Η πατρίς μου, » έλεγέ τις,

79. Έρώτησις. Τί πράγμα είνε εκείνο τό όποϊον, άν

80. Έρώτησις. Τί πράγμα είνε εκείνο τό όποϊον είς

81. Λογοπαίγνιον. Ποία πόλις τής Μικράς Άσίας εύ-

82. Λογοπαίγνιον. Ποία λέξις γράφεται με τό Μ;

83. Λογοπαίγνιον. Ποίος σέ έρωτά άν τρώγης;

84. Άπροσδόκητον. Πώς δυνάμεθα νά διατηρώμεν

85. Γρέφος. Μ Σ το Τ Χ Α λείν.

Διά τούς μανθάνοντας τήν γαλλικήν.

56 Charade

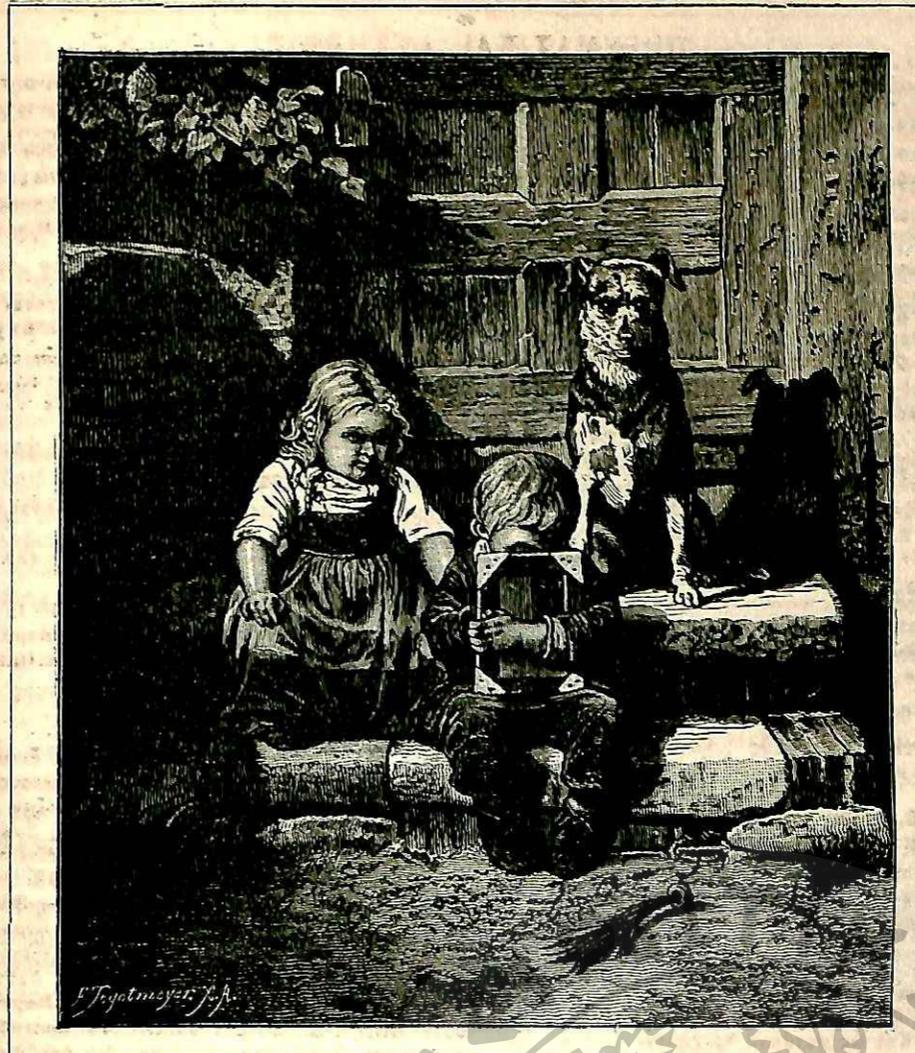
Mon premier court, léger comme le vent. Mon second vole, oiseau d'un plumage brillant. Mon entier rempe, il est très malfaisant.

ΛΥΣΕΙΣ

29. Άγάπα πάντας τούς ανθρώπους άνευ εξαίρέσεως. Προτίμα μόνον τούς πτωχούς άλλ' έναρέτους καί φρονί-

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ

Άδέρωφ Γεώργιος Μ 8. — Άγαρον Πύρ 9. — Άγησιόλας ό Σπαρτιάτης 12. — Άμπανόπουλος Μ. Α. 11. — Άνατέλλων Άσθηρ 10. — Άν μ' έβρη!

ΤΙ ΓΡΑΦΕΙ; (Ίδε σελ. 87)

ΕΠΑΝΩ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΦΥΡΑΝ

Έπάνω είς τήν γέφυραν τής Κωνσταντινουπό- και πότε πρòς τόν Κεράτιον Κόλπον, καί έβλεπαν

χρωμάτων, τῶν ὁποίων ἄλλα ἤρχοντο ἀπὸ τὰ τέσσαρα ἄκρα τῆς γῆς, ἄλλα ἠτοιμάζοντο ν' ἀναχωρήσουν, ἄλλα ἦσαν ἀραγμένα εἰς μίαν ἄκραν, καὶ ἄλλα δεμένα εἰς μίαν μεγάλην κόκκινην σαμαδοῦραν ποῦ ἔπλεεν ἐπάνω εἰς τὰ κύματα τὰ μικρὰ βαποράκια τοῦ Κερατίου Κόλπου τὰ ὁποῖα ἐπενοῦσαν κάτω ἀπὸ τὴν ἄλλην γέφυραν, τὴν ἐσωτερικὴν-τὴν γέφυραν τοῦ Οὐν καπὴν-καί, διὰ νὰ χωρέσουν, ἔσκυπταν, δηλαδὴ ἐγαμήλωναν τὴν καπνοδόχην των μίαν στιγμὴν καὶ ἐπενοῦσαν.

Τὰ δύο παιδιά ἀφοῦ ἐπεριπάτησαν ὀλίγον ἐπὶ τῆς γεφύρας ἦλθαν καὶ ἐστάθησαν πλησίον τοῦ ξυλίνου διαφράγματος, καὶ ἀπὸ ὑψηλὰ ἔβλεπαν τὰ πράσινα καὶ βαθέα νερὰ τοῦ Κερατίου Κόλπου.

— Θάμεθα πάντα φίλοι; ἤρωτησεν ἔξαφνα τὸ ἐν τῶν παιδίων.

— "Ω! πάντα!

— "Ὅσο ν' ἀποθάνωμε;

— "Ὅσο ν' ἀποθάνωμε!

— Τότε νὰ τί νὰ κάμωμε!

Καὶ ἀπὸ τὸ θυλάκιόν του ἔβγαλε μίαν καινούριαν τσατσάραν, τὴν ἔκαμε δύο κομμάτια, ἔμπηξε τὰ ὀδόντια τοῦ ἐνὸς εἰς τὰ ὀδόντια τοῦ ἄλλου, καὶ ἔτσι ἠνωμένα ὡς ἐν κομματί τὰ ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν τὰ δύο παιδιά ἔσκυπταν τὰς κεφαλὰς των ἀπὸ ἐπάνω ἀπὸ τὴν γέφυραν καὶ ἐπαρατηροῦσαν μὲ καρδιοκτύπι πῶς κατέβαιναν κάτω, ἔχι ἴσια, ἀλλὰ λοξά, καὶ ὄλονεν ἐγίνοντο θαμνότερα, μικρότερα ἔτρεμαν δὲ καὶ τὰ δύο μὴπως χωρισθοῦν τὰ κομμάτια πρὶν φθάσουν εἰς τὸν πάτον τοῦ Κερατίου Κόλπου καὶ δὲν μείνουν ἐκεῖ κάτω διὰ πάντα ἠνωμένα, ἀχώριστα...

Ἀφοῦ ἐβυθίσθη ἡ τσατσάρα, κρατοῦσα σφιγτὰ σφιγτὰ εἰς τοὺς ὀδόντας τῆς τὴν φιλίαν τῶν δύο παιδίων, οἱ δύο μικροὶ φίλοι ἐσήκωσαν συγχρόνως τὰς κεφαλὰς των καὶ παρετηρήθησαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μὲ συγκίνησιν:

— "Ὅσο θὰ εἶνε αὐτὰ ἠνωμένα, θάμεθα καὶ ἡμεῖς φίλοι.

— Αἰώνια!

— Ναί, αἰώνια!

Καὶ ἐπιάσθησαν ἀπὸ τὸ χέρι καὶ ἐπέστρεφαν εἰς τὰς οἰκίας των, καὶ ἦσαν εὐτυχεῖς! ἡ κεφαλή των ἦτο γεμάτη ἀπὸ καλὰς σκέψεις, ἡ καρδιά των γεμάτη ἀπὸ εὐγενῆ αἰσθήματα. "Ὡ! πόσον ἔξευγενίζει ἡ φιλία τὸν ἄνθρωπον! τὸν κάμνει νὰ μὴ εἶνε ἐγωῖστῆς, νὰ μὴ ἔχη ξηρὰν τὴν καρδίαν του, ὡς βρύσιν ποῦ δὲν τρέχει, ἀλλὰ γεμάτην ἀγάπην, καὶ αὐταπάρνησιν καὶ ἀφοσίωσιν, τὸν κάμνει νὰ ζῆ εἰς δύο σώματα, ζωὴν διπλὴν.

Πόσον ὠραία εἶνε ἡ φιλία!

Οἱ δύο φίλοι ἐπεριπατοῦσαν σιωπηλοί, συνομιλοῦντες μόνον μὲ τὰς καρδίας των καὶ ὁ ἕνας θὰ ἐθυσίαζε τὴν ζωὴν του διὰ τὸν ἄλλον, καὶ ἂν ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐτόλμα κανεὶς νὰ κτυπήσῃ τὸν ἕνα, βέβαια, περισσότερο δὲν θὰ ἐπονοῦσεν ἐκεῖνος ποῦ θὰ ἐκτυπᾶτο...

Ἐπλησίαζαν πλέον εἰς τὸ ἄκρον τῆς γεφύρας, ὅτε ἔξαφνα ἐστάθησαν, ὡς νὰ ἐκόλλησαν οἱ πόδες των ἐπάνω εἰς τὰ ξύλα, καὶ τὸ πρόσωπόν των ἠλλαξέω χρῶμα...

Ἐνας ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς γεφύρας, οἱ ὁποῖοι μαζεύουν τοὺς παράδες τῶν διαδύτων - διότι πληρώνουν ὅσοι περνοῦν ἀπὸ τὴν γέφυραν - ὑβρίζοντες, ἐκούττα, ἐδίωκε, ἕνα ἄνθρωπον κουρελιασμένον, ὁ ὁποῖος ἐπωλοῦσεν ἰνδικὰ φιστίκια.

Ὁ ταλαίπωρος δὲν εἶχε δέκα παράδες νὰ πληρώσῃ, δὲν θὰ εἶχε πωλήσει διόλου ἀκόμη φιστίκια, καὶ ὁ ὑπάλληλος δὲν τὸν ἄφινε νὰ περάσῃ.

Ἴσως ἔκαμνε τὸ καθήκον του αὐτὸς καὶ δὲν τὸν ἄφινε, μολονότι τὸ καθήκον εἰμπορεῖ νὰ γίνεταί καὶ δίχως ὑβρεῖς καὶ δίχως σκουνητάματα, ἀλλὰ τὰ δύο παιδιά ἄμα εἶδαν τὴν ἀγριεμμένην μορφήν καὶ τὰς ἀπειλητικὰς χεῖρας τοῦ ὑπαλλήλου, καὶ τὴν φοβισμένην, τὴν κατακίτρινην ὄψιν ἐκείνου τοῦ δυστυχούς, ὁ ὁποῖος τρέμων ἐφορτώθη τὰ φιστίκια του καὶ ἐγύρισεν ὀπίσω, κατηγανακτῆσαν, κατελυπηθήσαν. "Ὅλον τὸ γλυκὺ αἰσθημα, μὲ τὸ ὁποῖον ἦτο γεμάτη ἡ καρδιά των, ἔγινε συμπάθεια διὰ τὸν πτωχὸν ἐκεῖνον. "Ἄχ! ὁ καυμένος! καὶ ἦτο ξένος, καὶ δὲν εἰξεύρε οὔτε ἑλληνικά, οὔτε τουρκικά... καὶ ποῖος εἰξεύρε ἀπὸ ποῦ εἶχεν ἔλθει νὰ βγάλῃ τὸ ψωμί του, νὰ θρέψῃ γυναῖκα, παιδιά...; καὶ νὰ ὑποφέρῃ αὐτὰ καὶ διατί; διὰ δέκα παράδες!...

Ἡ ἴδια ἰδέα ἦλθε συγχρόνως καὶ εἰς τῶν δύο τῆς κεφαλῆν, καὶ τὰ χέρια των συγχρόνως ἐμβήκαν εἰς τὰ θυλάκια των καὶ ἔβγαλαν ὅ, τι εἶχαν μέσα. Κατῶν δύο ἡ περιουσία ἦτο τριάντα παράδες.

— "Ὅλα νὰ τοῦ τὰ δώσωμε!

— Βέβαια δλα!

Τοῦ ἔφθανε μία δεκάρα νὰ περάσῃ, ἀλλὰ τὰ δύο παιδιά ἤθελαν νὰ τὸν παρηγορήσουν, ἤθελαν νὰ τὸν δείξουν ὅτι δὲν εἶνε ὄλοι κακοὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ τοῦ ἔδωσαν ὅ, τι εἶχαν καὶ ἄλλα εἶχαν θὰ τοῦ τὰ ἔδιδαν.

Ἐπλησίασαν λοιπὸν εἰς τὴν ἄκραν, τὴν τελευταίαν ἄκραν τῆς γεφύρας ὅπου εἶχε καθῆσει ὁ πωλητὴ τῶν φιστικίων, καὶ ἔρριψαν τοὺς τριάντα παράδες μέσα εἰς τὰ φιστίκια του, ὡς νὰ ἤθελαν τὰχα ἀγοράσουν ἐκεῖνος ἐπῆρε μὲ χαρὰν τριάντα παράδες φιστίκια καὶ τοὺς τὰ ἔδωκεν ἀλλὰ τὰ παι-

τὰ ἔρριψαν πάλιν μέσα εἰς τὸ ζεμπίλι του, καὶ ἐκράτησαν ὀλίγα, μόνον ἕως πέντε παράδων ἤθελαν νὰ μὴ πάρουν διόλου, ἀλλ' ἐφοβήθησαν μὴπως τὸ νομίσῃ προσβολὴν ὅτι τοῦ κάμνουν ἐλεημοσύνην καὶ δὲν πάρη τοὺς τριάντα παράδες των.

Ὁ πωλητὴς τῶν φιστικίων ἔστρεψε καὶ παρετήρησε τὰ παιδιά εἰς τὸ βλέμμα του τὸ γεμάτον λύπην ἤστραψεν ἡ εὐγνωμοσύνη διότι ἐνόησεν ὅτι τοὺς τριάντα ἐκείνους παράδες τὰ δύο παιδιά δὲν τοῦ ἔδωσαν διὰ τὰ φιστίκια του, ἀλλὰ διὰ τὴν καρδίαν του, ὅτι τοῦ ἔδωσαν ὡς λόγους παρηγορητικούς, ὡς διὰ νὰ τοῦ εἰποῦν: Μὴ κλαῖς, καλὲ ἄνθρωπε, δὲν σὲ ὑβρίζουν ὄλοι, δὲν σὲ σκουνοῦν ὄλοι, ἡμεῖς σὲ συμπονοῦμε, μὴ κλαῖς, καλὲ ἄνθρωπε!

Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν δακρυσμένοι ἀπὸ πρὶν, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τῶν παιδίων, ἄμα τοὺς ἀντίκρουσαν, ὡς νὰ ἔγεινεν ἀντανάκλασις τῶν δακρύων εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των, ἐδάκρυσαν καὶ ἐκεῖνοι...

Καὶ ἀνεχώρησαν καὶ ἦσαν εὐτυχεῖς, εὐτυχεῖς! καὶ ἔσφιγγαν μὲ περισσότερο ἀντικίνησιν τὰς χεῖράς των καὶ ἦσαν πολὺ περισσότερο φίλοι τότε, ὡς νὰ τοὺς συνέδεσε σφιγτὰ σφιγτὰ ἡ πράξις των ἐκείνη.

Ἐπέρασαν ἀπὸ τότε δεκατέσσαρα ἔτη τὰ δύο παιδιά ἔγειναν ἄνδρες, καὶ εἶνε ἀκόμη φίλοι ἴσως ἔχι πάρα πολὺ, διότι δὲν εἰξεύρω ἂν καὶ τώρα ὁ εἰς θυσιάζῃ τὴν ζωὴν του διὰ τὸν ἄλλον, ἢ ἄμα κτυπήσουν τὸν ἕνα ἂν θὰ πονέσῃ ὁ ἄλλος, ὅπως τότε. Ἄχ, ποῖος εἰξεύρει, πιθανὸν εἰς τὸ βάθος τοῦ Κερατίου Κόλπου τὰ κομμάτια τῆς τσατσάρας νὰ ἐξεχώρισαν, νὰ μὴ κρατοῦν πλέον τόσον σφιγτὰ εἰς τοὺς

ὀδόντας των τὴν φιλίαν, ἀφοῦ αὐταὶ αἱ καρδίαι δὲν τὴν κρατοῦν!... Ἄλλ' ὁσάκις οἱ δύο φίλοι ἐνουμηθοῦν τοὺς τριάντα παράδες τοῦ δυστυχούς πωλητοῦ τῶν φιστικίων - ἀπὸ τοὺς ὁποίους δὲν εἰξεύρουν πόσοι ἦσαν τοῦ ἐνὸς καὶ πόσοι τοῦ ἄλλου, διότι οὔτε ὅταν τοὺς ἔδωσαν ἔκαμαν τὸν λογαριασμόν - τοὺς καταλαμβάνει ἡ ἀγία ἐκείνη συγκίνησις τῆς παιδικῆς των ἡλικίας, καὶ, ὅπου καὶ ἂν εἶνε, μεταφέρονται μὲ τὸν νοῦν των ἐπάνω εἰς τὴν γέφυραν, καὶ μικραίνουν, μικραίνουν, γίνονται δώδεκα ἑτῶν, καὶ κρατοῦν τὰ βιβλία των κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλην των, καὶ στέκουν πρὸ τοῦ πωλητοῦ τῶν φιστικίων καὶ τὸν βλέπουν μὲ δακρυσμένους ὀφθαλμούς... Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἡ ὄψια περνᾷ, μεγαλύνουν πάλιν, τὸ πρόσωπόν των δὲν ἔχει τίποτε παιδικόν, ἀλλὰ οἱ ὀφθαλμοὶ μένουν οἱ ἴδιοι, δακρυσμένοι... ὅπως τότε.

Ἐπίλογος. Χαρὰ εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος εὐτύχησε νὰ ἔχη καλὰς παιδικὰς ἀναμνήσεις, ὁ ὁποῖος ἀφήκε μερικὰς στιγμὰς εὐτυχίας ὀπίσω του, εἰς τὰ παιδικὰ του ἔτη, καὶ ἐπιστρέφει ὀπίσω μὲ τὸν νοῦν του καὶ τὰς ἀπολαμβάνει! Χαρὰ καὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ παιδί, τὸ ὁποῖον φροντίζει νὰ κάμνη καλὰς πράξεις! Διότι θὰ εἶνε εὐτυχὲς ὄχι μόνον τώρα ποῦ τὰς κάμνει, ἀλλὰ καὶ κατόπιν, μετὰ δέκα, εἴκοσι, πενήντα ἔτη. Αἱ πράξεις αὐτὰ θὰ μοσχοβολοῦν εἰς ὄλην τὴν ζωὴν του, καὶ θὰ τοῦ στέλλουν ὡς εὐωδία των μίαν μακρινήν, περασμένην εὐτυχίαν, ὡς ἄνθη τὰ ὁποῖα θὰ τοῦ εὐωδιάζουν καὶ ὕστερα ἀπὸ πολὺν καιρὸν ἀφοῦ τὰ ἔκοψε, καὶ ἀφοῦ δὲν εἶνε πλέον δροσερά, καὶ ἀφοῦ ἐξηράνθησαν...

ΑΙΜΥΛΙΟΣ ΒΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΑΙ ΣΚΙΑΙ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΣ

ΝΑ ΜΙΑ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ!

ΤΟ ΖΕΣΤΟ ΠΡΟΣΚΕΦΑΛΟ

Ο Πύρρος εἶνε καλὸς σκύλος, καὶ ἀγαπᾷ πολὺ τὸν Νίκον· ἀλλὰ καὶ ὁ Νίκος εἶνε καλὸ παιδάκι, καὶ ἀγαπᾷ πολὺ τὸν Πύρρον. Καὶ οἱ δύο παίζουν μαζί. ὦ! τί καλὰ ποὺ παίζουν. Εἶνε μιὰ χαρὰ νὰ τοὺς βλέπη κανεὶς! Ὁ Πύρρος ἀφίνει τὸν Νίκον καὶ τὸν καβαλᾷ, τὸν ἀφίνει καὶ τοῦ πιάνει ταῦτιά, καὶ ἂν ὁ Νίκος τὰ τραβᾷ καμμιὰ φορά πολὺ δυνατὰ, δὲν θυμόνει, δὲν κάμνει τὸν ἄγριον, δὲν λέγει τίποτε, γιὰτὶ εἰξεύρει πολὺ καλὰ ὅτι ὁ μικρὸς του φίλος δὲν τὸν πειράζει ἀπὸ κακία. Τὸ εἰξεύρει ὁ Πύρρος ὅτι ὁ Νίκος τὸν ἀγαπᾷ πολὺ.

Κυτᾶτε τοὺς τώρα καὶ τοὺς δύο. Ὁ Νίκος εἶνε κουρασμένος ἀπὸ τὸ παίξε-παίξε, καὶ θέλει νὰ πλαγιάσῃ λιγάκι, νὰ ξεκουρασθῇ. Καὶ ἀφῆκε χάμω τὸ καπέλλο του καὶ ἐπλάγιασε καὶ ἔκαμε προσκέφαλο τὸν Πύρρον· ὦ, τί καλὸ, τί μαλακὸ, τί ζεστὸ προσκέφαλο ποὺ εἶνε ὁ Πύρρος! Τί καλὰ ποὺ ἀκουμβᾷ τὸ κεφάλι του ὁ Νίκος!

Καὶ ὁ Πύρρος νυστάζει, καὶ ὁ Πύρρος θέλει νὰ κοιμηθῇ, ἔπαιζεν ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἀπὸ τὸν Νίκον, κ' ἐκουράσθηκε κι' αὐτός. Ἀλλὰ ποῦ νὰ κοιμηθῇ! Καὶ ἂν κοιμηθῇ αὐτός, τότε ποῖος θὰ προσέχη τὸν μικρὸν του κύριον; Ὁχι, ὄχι δὲν θὰ κοιμηθῇ, θὰ μείνῃ ἐξυπνος· καὶ μένει ἐξυπνος· ἔχει ἀνοικτὰ, ὀλάνοικτα τὰ μάτια του· καὶ ἂν τοῦ κατεβῇ κανενὸς νὰ πειράξῃ λιγάκι, μὰ λιγάκι, τόσο δὰ τὸν Νίκο, ἂ! τότε θὰ ἰδῇ τί τρομερὰ δόντια ἔχει τὸ στόμα τοῦ Πύρρου.

Τί καλὰ ποὺ εἶνε νὰ ἔχη κανεὶς ἓνα φίλον! ἓνα φίλον καλόν, ὄχι μονάχα σκύλον, ἀλλὰ καὶ τί πιεὶ καλὸ ἀπὸ σκύλον: ἓνα ἄλλο παιδί· καὶ νὰ τὸν ἀγαπᾷ πολὺ, μὰ πολὺ πολὺ· ὅλα τὰ καλὰ παιδιὰ πρέπει νὰ ἔχουν ἓνα τέτοια φίλο.

— Μὰ ποῦ νὰ τὸν εὔρουν; θὰ μ' ἐρωτήσετε.

— Ποῦ; εἰς τοὺς συμμαθητάς των.

Καὶ γιὰ νὰ τὸν ἀποκτήσουν αὐτὸν τὸν καλὸν φίλον πρέπει νὰ εἶνε καλὰ καὶ μεγαλόκαρδα καὶ ὅπως πρέπει παιδιὰ.

Ἀλήθεια, τί καλὰ νὰ ἔχη κανεὶς ἓνα πιστὸν φίλον!

ΔΙΑΤΙ ΤΡΩΓΟΜΕΝ;

Ἄλλοι ἐκάθισαν εἰς τὸ τραπέζι, ὁ πάππος, ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ καὶ αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ καὶ φίλαι μας, ἡ Οὐρανία, ἡ Βερενίκη καὶ ἡ Θεανώ. Ὅλοι ῥοφοῦν τὴν σουπᾶν, τὸ φαγητὸν ποὺ ἔχουν εἰς τὸ πιάτον των καὶ μόνον ὁ ἦχος τοῦ ῥοφήματος ἀκούεται.

— Τί; δὲν τρώγεις, Θεανώ; λέγει ἡ μήτηρ τῆς ἰδοῦσα τὴν Θεανώ ὅτι εἶχεν ἀκουμβήσει τὸ κοιλιάριον εἰς τὸ πιάτον, ὡς νὰ τῆς ἦτο ἄχρηστον πλέον, καὶ ἐσκέπτετο.

— Δὲν πεινῶ! ἀπήντησεν ἡ Θεανώ.

— Λοιπὸν δὲν θέλεις νὰ μεγαλώσῃς; ἠρώτησεν ὁ πάππος.

— Διατί μοῦ τὸ λὲς αὐτό, παπποῦ, εἶπεν ἡ Θεανώ προσηλώσασα τοὺς μεγάλους ἐξυπνοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ πάππου τῆς.

— Διότι, ἂν δὲν τρώγῃς, θὰ μείνῃς τόση δά, μικροῦλα! ἀπήντησεν ὁ πάππος μὲ σοβαρότητα.

— Ἀλήθεια;

— Ἀλήθεια βέβαια!

— Διατί; εἶπεν ἡ Θεανώ μὲ περιεργίαν.

— Διότι, διὰ νὰ ζήσῃς, διὰ νὰ μεγαλώσῃς καὶ νὰ ἀποκτᾷς τὰς δυνάμεις ποὺ χάνεις κάθε ἡμέραν, πρέπει νὰ τρώγῃς.

Ἡ Θεανώ δίχως ἄλλο, τίποτε δὲν εἶχεν ἐννοήσει, διότι εἰς τοὺς μεγάλους τῆς ὀφθαλμοὺς δὲν εἶχε φανῆ ἢ λάμψις ἐκείνη ἢ ὁποία φαίνεται συνήθως ὅταν ὁ μικρὸς τῆς ἐγκέφαλος ἐννοήσῃ καλὰ τί τῆς λέγουν.

Ὁ πάππος τὸ παρατήρησε καὶ τῆς εἶπε:

— Ὅτι προσπαθήσω νὰ σοῦ δώσω νὰ ἐννοήσῃς διατί πρέπει νὰ τρώγῃς καὶ εἰς τί μᾶς χρησιμεύει· ἀλλὰ μετὰ τὸ φαγητόν.

Ἡ Θεανώ δὲν εἰξεύρειν ἀκόμη διατί πρέπει νὰ τρώγῃ, ἀλλὰ ἡ ἰδέα μήπως ἂν δὲν φάγῃ μείνῃ τόση δά διὰ πάντα, τῆς ἔκαμεν ὀλίγην ὄρεξιν καὶ ἔφαγε δύο τρεῖς κουταλιαὶς σουπᾶ.

Ὁ πάππος τὴν ἔβλεπε χαμογελῶν καὶ ἀφοῦ ἔφαγε σιγὰ σιγὰ τὸ φαγητόν του, ἔπιε τὸ κρασάκι του, ἔφαγε τὰ κεράσια του, εἶπεν εἰς τὴν Θεανώ:

— Ὅτι ἦσαι προσηκτικὴ, νὰ σοῦ εἰπῶ τώρα διατί τρώγεις;

— ὦ! ναί, ναί.

Ἡ Οὐρανία καὶ ἡ Βερενίκη, μολονότι ἦσαν μεγαλειότεραι ἀπὸ τὴν Θεανώ καὶ εἰξεύρασαν πολὺ περισσότερα πράγματα, ἔφαγαν ὀργήγορα καὶ αὐταὶ τὸ τελευταῖον των κεράσιον καὶ ἐτέντωσαν τὰ ὠτά των.

— Μάθε λοιπὸν, εἶπεν ὁ πάππος πρὸς τὴν Θεανώ, ὅτι τὸ σῶμά σου εἶνε καμωμένον ἀπὸ πολλὰ ὄργανα, τὰ ὁποία περιμένουν νὰ φάγῃς διὰ νὰ δυναμώσουν καὶ μεγαλώσουν. Ὅταν τρώγῃς, δίδεις σὺ ἢ ἰδίᾳ νὰ φάγουν εἰς τοὺς μῦς σου, εἰς τὰ νεῦρά σου, εἰς τὰ

κόκκαλά σου, εἰς τὸ κρέας σου, καὶ εἰς τὰ νύχιά σου ἀκόμη καὶ εἰς τὰ μαλλιά σου.

— Ἄ! εἶπε μὲ ἐκπληξιν ἡ Θεανώ.

— Ναί, βέβαια! ὅλα αὐτὰ περιμένουν πότε θὰ κινηθοῦν τὰ δοντάκια σου καὶ πότε θὰ καταβῆσῃς τροφὰς εἰς τὸ στομαχάκι σου· διότι ὅλα αὐτὰ τὰ ὄργανα περιμένουν νὰ εὔρουν εἰς αὐτὰς τὰς τροφὰς τὰς οὐσίας ποὺ τοῖς χρειάζονται διὰ νὰ μεγαλώσουν.

— Μὰ ἂν δὲν πεινῶ, τί πταίω ἐγώ;

— Κάθε πρᾶγμα ἔχει τὴν αἰτίαν του, εἶπεν ὁ πάππος· δὲν πεινᾷς, ἢ διότι δὲν ἐγυμνάσθηκες ἀρκετὰ σήμερα, ἢ διότι ἔφαγες κατὶ τι καὶ σὲ ἔβλαψεν.

— Ἀχ! αὐτὸς ὁ πάππος ὅλα τὰ ἐννοεῖ! νὰ μὴν εἰμφορῇ κανεὶς νὰ τοῦ κρύψῃ τίποτε, οὔτε πῶς ἔφαγε κάμποσα (κάμποσα μονάχα;) γλυκίσματα! Αὐτὰ σκέπτεται καὶ κοκκινίζει ἡ Θεανώ, ἀλλ' ἀμέσως ἐρωτᾷ.

— Λοιπὸν αὐτὸ τὸ κομμάτι τὸ κρέας ποὺ δὲν ἔφαγα, ἂν τὸ φάγω, θὰ θρέψῃ ὅλα αὐτὰ ποὺ εἶπες;

— Ναί, ἀφοῦ τὰ δοντάκια σου τὸ κόψουν, τὸ κάμουν κομματάκια μικρά, τὸ μασήσουν, τότε ἡ γλῶσσά σου τὸ σκουντᾷ εἰς τὸν φάρυγγα, καὶ ἀπ' ἐκεῖ, ἀπὸ ἓνα σωλήνα, ὁ ὁποῖος ὀνομάζεται οἰσοφάγος, καταβαίνει εἰς τὸν στόμαχόν σου.

— Φάρυγγα... οἰσοφάγος... ἐπιθύρῃσεν ἡ Θεανώ· δὲν τὰ νοιώθω αὐτὰ.

— Τὸ πιστεύω, εἶπε γελῶν ὁ πάππος, αὐταὶ εἶνε λέξεις τῶν σοφῶν· μὴ μ' ἐρωτᾷς τώρα τί θὰ εἰποῦν· θὰ χάσωμε πολλὴν ὥραν καὶ θὰ σοῦ φανῶ καὶ πολὺ σχολαστικὸς· ἔπειτα, ὅταν θ' ἀναβοῦμε ἐπάνω, θὰ σοῦ δεῖξω ζωγραφημένον εἰς ἓνα πίνακα τὸν φάρυγγα καὶ τὸν οἰσοφάγον· τώρα ὅμως ἄς προχωρήσωμεν, διότι σοῦ εἶνε δυνατόν νὰ καταλάβῃς ὅσα θὰ σοῦ εἰπῶ καὶ χωρὶς νὰ εἰξεύρῃς τὴν σημασίαν αὐτῶν τῶν δύο λέξεων. Ποῦ σταθήκαμε;

— Ποῦ καταβαίνει τὸ κρέας εἰς τὸν στόμαχόν μου.

— Καλὰ· τώρα νὰ ἰδοῦμε τί εἶνε αὐτὸς ὁ στόμαχός σου. Ὁ στόμαχός σου εἶνε ἓνα εἶδος σάκκου, ὅπου καταβαίνουν ὅλαι αἱ τροφαὶ ποὺ τρώγεις. Νά, βάλε τὸ χεράκι σου, ἂν θέλῃς, εἰς τὴν μικρὰν κοιλότητα, ἢ ὁποία εἶνε κάτω ἀπὸ τὸ στήθος σου, καὶ κράτει τὰς ἄκρας τῶν δακτύλων σου πρὸς τὸ μέρος τῆς καρδίας· θὰ σκεπάσῃς ἐπάνω κάτω τὸ μέρος ποὺ κρατεῖ ὁ στόμαχός σου.

Ἄ! ὄχι μόνον ἡ Θεανώ ἀλλὰ καὶ ἡ Οὐρανία καὶ ἡ Βερενίκη ἔβαλαν τὴν χειρὰ των εἰς τὸ μέρος ὅπου ταῖς εἶπεν ὁ πάππος των διὰ νὰ πιάσουν τὸν στόμαχόν των.

— Εἰς τὸ στόμα σου, ἐξηκολούθησεν ὁ πάππος, βλέπων τὴν Θεανώ, ἔχεις τὰ δοντάκια σου καὶ μ' αὐτὰ μασᾷς τὰς τροφὰς. Ἀλλὰ ὁ στόμαχός σου

δὲν ἔχει ἄδοντνια. Μαζεύει λοιπὸν καὶ τεντόνετα καὶ ζουλιὰ τὰς τροφάς, καὶ τὰς χωνεύει καὶ τὰς κάμνει ἕνα εἶδος μαλακῆς ζύμης ἢ ὁποῖα λέγεται χυμὸς. Ὁ χυμὸς ἀπὸ τὸν στόμαχόν σου καταβαίνει εἰς ἕνα ἄλλον σωλήνα, ἐπὶ τὰς τροφάς μακρότερον ἀπὸ τὸ σῶμά σου· ὁ σωλήν αὐτὸς ὁ ὁποῖος εἶνε τυλιγμένος ὡς δέμα καὶ γεμίζει ὅλην τὴν κοιλίαν σου, ὀνομάζεται ἔντερον καὶ διαιρεῖται εἰς δύο μέρη: εἰς τὸ λεπτὸν ἔντερον καὶ εἰς τὸ παχὺ ἔντερον. Πρέπει νὰ σοῦ εἶπω ὅτι ὅλα ὅσα τρώγομεν δὲν χρησιμεύουν εἰς τὸ σῶμά μας· τρώγομεν καὶ πράγματτα ἄχρηστα· εἶνε ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ξεχωρισθοῦν τὰ χρήσιμα ἀπὸ τὰ ἄχρηστα, καὶ τοῦτο γίνεται εἰς ἕν μέρος τοῦ λεπτοῦ ἔντερου, εἰς τὸ δωδεκαδάκτυλον ἔντερον, τὸ ὁποῖον τὸ ὀνομάζουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διότι ἔχει μῆκος δώδεκα δακτύλων περίπου· αὐτοῦ ἔρχεται ὁ χυμὸς· τότε δὲ χύνεται εἰς αὐτὸν τὸ παγκρεατικὸν ὑγρὸν... δὲν ἐννοεῖς πάλιν, ἀλλὰ δὲν βλάπτει, μικρὰ μου, καὶ ἡ χολή· αὐτὰ λοιπὸν χωρίζουν τὸν χυμὸν εἰς δύο μέρη· καὶ τὸ χρήσιμον εἰς τὸ αἷμα γίνεται λευκὸν ὡς γάλα καὶ τότε ἀλλάζει ὄνομα· δὲν λέγεται πλέον χυμὸς, ἀλλὰ χυλὸς.

— Πρῶτα γίνονται χυμὸς ὅσα τρώγομεν καὶ ἐπειτὰ χυλὸς, δὲν εἶν' ἔτσι; ἠρώτησεν ἡ Θεανὴ μὲ πολλὴν προσοχὴν ἀκούουσα τὸν πάππον της.

— Χυλὸς εἶνε ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ χυμοῦ, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει εἰς τὸ αἷμα, καὶ μὲ τὸ ὁποῖον θὰ ὑπάγη νὰ ἐνωθῆ.

— Πῶς θὰ ὑπάγη; ἠρώτησεν ἡ Βερενίκη.

Η ΒΡΟΧΗ

Η ΜΙΚΡΑ ΜΑΡΙΑ

Ἡ μητέρα εἶπε ὅτι θὰ μὲ πάγη περίπατο σήμερον μὲ τὴν Ἑλπίδα, τὴν ἐξαδέλφη μου. Ὁ πᾶμε ἔς τὰ Πατήσια καὶ θὰ ἐμβοῦμε καὶ εἰς τὸν κήπὸν μας. Θὰ κυνηγήσωμε πεταλούδας, θὰ κόψωμε λουλούδια πολλά. Ἄ! τί ὠραία! πόσο μ' ἀρέσει νὰ κυνηγῶ πεταλούδας καὶ νὰ κάνω στεφάνια μὲ τὰ λουλούδια, θὰ φορέσω καὶ τὸ ψάθινόν μου καπελάκι μὲ τὰς κόκκιναις κορδέλαις.

Μά... τί; βρέχει!! Τί κρῖμα!...

ΤΟ ΧΟΡΤΟΝ

Ἀπὸ τὸν Ἀπρίλη ὁ ἥλιος μὲ καίει, θὰ κιτρινίσω, θὰ ξηραθῶ καὶ ὅταν ἔλθουν τὰ κοριτσάκια νὰ παίξουν εἰς τοὺς ἀγρούς δὲν θὰ εἶμαι πεῖν πράσινον, δὲν θὰ τὸ δροσίζω πειά· κιάομαι, φλογίζομαι, λιγοθυμῶ... πάει... ἐχάθηκα.

Μά... τί; βρέχει! Δοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

— Τριγύρω εἰς τὸ δωδεκαδάκτυλον ἔντερον εἶνε πολλοὶ μικροὶ σωλήνες οἱ ὁποῖοι βυζαίνουν τὸν χυλὸν ἐνῶ γίνεται αἷμα. Οἱ σωλήνες αὐτοὶ λέγονται χυλοφόρα ἀγγεῖα καὶ τὸν χυλὸν τὸν πηγαίνουν εἰς τὸ αἷμα καὶ γίνεται καὶ αὐτὸς αἷμα καὶ τρέφει ὅλα τὰ μέλη σου, καὶ τὰ νύχια σου, ἀκόμη καὶ τὰ μαλλιά σου, ὅπως σοῦ εἶπα.

— Καλά, ὦρα του καλὴ τοῦ χυλοῦ, εἶπεν ἡ Βερενίκη· ἀλλὰ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ χυμοῦ ποῦ ἐμεινεν εἰς τὸ δωδεκαδάκτυλον ἔντερον, τὸ ἄχρηστον μέρος τί ἀπέγεινε;

— Ἐκεῖνο τὸ ἄχρηστον μέρος, εὐρίσκει ἀνοικτὴν τὴν θύραν τοῦ παχέος ἔντερου, καὶ πάει ἔς τὴν δουλειά του καὶ δὲν ἐπιστρέφει πλέον· καὶ κλάει κάμνει, διότι δὲν ὠφελεῖ τίποτε· εἶνε τὰ σκουπίδια τοῦ σώματος.

— Ὁ χυλὸς λοιπὸν γίνεται αἷμα; ἠρώτησεν ἡ Θεανὴ.

— Ναί, εἶπεν ὁ πάππος.

— Καὶ τὸ αἷμα γίνεται ὄδοντια, ῥμάτια, δάκτυλα, νύχια, μαλλιά, ἀπ' ὅλα;

— Ναί, εἶπε γελῶν ὁ πάππος.

— Τί εἶνε λοιπὸν τὸ αἷμα; ἠρώτησεν ἡ Θεανὴ.

— Μὴ γίνεσαι δὲ ἀδιάκριτη, Θεανὴ μου, τῆ εἶπεν ἡ μήτηρ της, φθάνει ὅσο ἐκούρασες ἀπόψε τὸν παπποῦ.

— Ἀλήθεια, μικροῦλά μου· φθάνει ἀπόψε· αἴριον σοῦ λέγω τί εἶνε τὸ αἷμα· τώρα φέρε μου τὸ μαγουλάκι σου νὰ σὲ φιλήσω, ποῦ εἶσαι τόσο καλὸ κορίτσι καὶ θέλεις νὰ μανθάνης.

ΦΙΛΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ο ΝΕΡΟΜΥΛΟΣ

Τὸ ποτάμι δὲν ἔχει νερό! Ὁκτώ ἡμέρας τώρα δὲν γυρνᾷ ὁ τροχὸς μου. Τὸ σιτάρι ποῦ ἔφεραν ν' ἀλέσω μένει μέσα ἔς τὰ σακκιά καὶ ἡ μυλόπετρά μου δὲν τὸ κάμνει ἀλευρί. Ἐκεῖνο τὸ τικ-τὰν ποῦ ποτὲ δὲν ἔπαυε, τώρα ἔπαυσε. Ἐκεῖνο ἦταν τὸ τραγοῦδι μου καὶ τώρα δὲν ἀκούεται πειά. Καὶ ὁ μυλωνᾶς δὲν τραγουδεῖ πειά. Ὅλη τὴν ἡμέρα σήμερον ἐκύτταξεν τὸν οὐρανόν, μήπως ἀλλάξῃ ὁ καιρὸς, μήπως φανῇ κανένα συννεφάκι. Καὶ αἱ γυναῖκες τῶν χωρικῶν ποῦ ζυμῶνουν μόναι των τὸ ψωμί, λέγουν μὲ κάποιο ἀναστεναγμό: «Ὁ μύλος οὔτε κουκὶ πειά δὲν ἀλέθει· πρέπει ν' ἀγοράσωμε ἀλευρί ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, καὶ θὰ μᾶς ἔλθῃ ἀκριβὸς τὸ ψωμί.

Μά!... τί; βρέχει! Δοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

ΤΟ ΣΚΟΥΛΗΚΙ

Τὸ δυστυχισμένο σκουλήκι τῆς γῆς θέλω νὰ

καὶ ἡ γῆ εἶνε κατάξηρη. Ἄνωφελὰ σκάπτω, σκάπτω· ποθενὰ δὲν εὐρίσκω ὑγρασία· ἡ τρομερὰ ζέστη ἤλθεν ἔως μέσα εἰς τὸν βράχον. Ἄχ! διόλου δὲν λυπᾶται ὁ ἥλιος τὸ σκουλήκι! Εὐτυχισμένη ἡ πεταλούδα καὶ τὰ ἄλλα ἔνομα ποῦ πετοῦν ἢ τρέχουν χαρούμενα καὶ δὲν τὰ μέλει διόλου διὰ τὸν ἥλιον. Ἄν τοὺς ἔλθῃ ὄρεξις νὰ κολυμβήσουν ἢ νὰ πιοῦν γιὰ νὰ δροσιθοῦν, τὰ πτερά των ἢ τὰ γρήγορά των πόδια θὰ τὰ πάγουν εἰς ταῖς βρύσεις, ταῖς λίμναις, τὰ ποτάμια, ἀλλ' ἐγὼ τὸ πτωχὸ σκουλήκι τῆς γῆς ποῦ νὰ πάγω; δὲν ἔχω οὔτε πόδια, οὔτε πτερά. Ἔστερ' ἀπὸ λίγο θὰ πεθάνω. Τελείωσε!

Μά... τί; βρέχει! Δοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

ΤΟ ΑΓΡΙΟΛΟΥΛΟΥΔΟ

Διψῶ· καὶ ἂν δὲν πέσῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μιά σταλαγματιὰ βροχὴ γιὰ νὰ μὲ δροσίση, θὰ μαραινθῶ, θὰ χάσω τὸ χρώμά μου, θὰ χάσω τὴν εὐωδία μου· θὰ γύρω τὸ κεφάλι μου ἔς τὸ χῶμα τὸ ξηρὸ, θὰ πεθάνω. Καὶ τότε θὰ ποῦν τὰ κοριτσάκια ποῦ τύχη

ΤΙ ΓΡΑΦΕΙ;

(Ἴδε τὴν ἐν σελίδι 81 εἰκόνα)

Εἶνε Κυριακὴ· ὁ Γιακουμάκης καὶ ἡ Κατερινιώ δὲν ἔχουν σχολεῖον· καὶ δι' αὐτὸ ἤλθαν εἰς τὴν αὐλήν των μαζί μὲ τὸν Γοργόν, τὸν ἀγαπητόν των σκύλον, νὰ παίξουν.

Ἐξαφνὰ ὁ Γιακουμάκης παρατηρεῖ εἰς μίαν ἄκραν τὴν πλάκα του.

— Ἡ πλάκα του εἰς τὴν αὐλήν; θὰ μοῦ εἰπῆτε.

— Αἶ, ὁ Γιακουμάκης εἶνε ὀλίγον ἀκατάστατος καὶ τὰ πράγματά του δὲν τὰ βάλλει εἰς τὸν τόπον ποῦ πρέπει νὰ τὰ βάλλῃ· παραδείγματος χάριν τὸ καπέλλο του εὐρίσκεται καμμιά φορὰ ἐκεῖ ποῦ πρέπει νὰ εἶνε τὰ ὑποδήματά του, τὰ ὑποδήματά του ἐκεῖ ποῦ πρέπει νὰ εἶνε τὸ καλαμάρι του καὶ ἡ πλάκα του κοντὰ εἰς τὴν καρβουναποθήκην των.

Ἄμα λοιπὸν εἶδε τὴν πλάκα του τοῦ ἤλθε μιά ἰδέα· τὴν ἐπῆρε, ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς τὰ πέτρινα σκαλιά καὶ ἤρχισε νὰ γράφῃ. Ἡ Κατερινιώ ἐκάθισεν πρὸς τὰ δεξιὰ του, ὁ Γοργὸς ὀπισθὲν του πρὸς τὰριστερά· καὶ οἱ τρεῖς σκέπτονται· ὁ Γοργὸς οὔτε στρέφει κἄν ὀπίσω του νὰ ἴδῃ εἰς τὸν τοῖχον ἕνα κατάρμαυρον Γοργὸν μὲ κατεβασμένα αὐτιά, καμωμένον ὄχι ἀπὸ κρέας καὶ κόκκαλα καὶ τρίχας, ἀλλὰ ἀπὸ σκιάν.

Ἀλλὰ τί γράφει ὁ Γιακουμάκης μὲ τὴν προσοχὴν καὶ δὲν σηκώνει ὀλίγον τὴν κεφαλὴν του νὰ μᾶς ἴδῃ ποῦ τὸν παρατηροῦμεν, καὶ νὰ ἴδοῦμε καὶ ἡμεῖς τὸ προσωπάκι του;

Τί λέτε νὰ γράφῃ; Τὸ Ἀλφάβητον; Ἄ! μὲ μωρὸ παιδί εἶνε νὰ γράφῃ, α, β;

νὰ περάσουν ἀπ' ἐδῶ. «Τὸ καυμένο τὸ λουλουδί! τί εὐμορφα φύλλα ποῦ ἔχει καὶ τί εὐμορφα ποῦ μυρίζει! καὶ τώρα μαράθηκε καὶ οὔτε σκύδει κανεὶς νὰ τὸ πάρῃ ἀπὸ χάμου.» Αὐτὰ θὰ ποῦν τὰ κοριτσάκια ποῦ τύχη νὰ περάσουν ἀπ' ἐδῶ. Ἄχ! ἂν ἤμην λουλουδί τοῦ κήπου θὰ μ' ἐπότιζαν, ἀλλὰ εἶμαι ἀγριο-λούλουδο καὶ κανεὶς δὲν φροντίζει γιὰ μένα!...

Μά... τί; βρέχει! Δοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

Η ΜΙΚΡΑ ΜΑΡΙΑ

Βρέχει! βρέχει! Τί κρῖμα!

Ἡ μικρὰ Μαρία ἦτο πολὺ μικρὰ καὶ δὲν εἰμπορεῖ νὰ βάλλῃ μὲ τὸν νοῦν της τί λέγουν εἰς τὴν βροχὴν τὸ Χόρτον, ὁ Νερόμυλος, τὸ Σκουλήκι, τὸ Ἀγριολούλουδο ὅταν, κατόπιν ἀπὸ μεγάλην ζέστην, ἀκούῃ αὐτὴν τὴν παράκλησίν των καὶ ἔρχεται, καὶ τοῖς δίδει ζωὴν, τὰ ἀνασταίνει. Ἄλλ' ἀργότερα ποῦ ἐμεγάλωτε, τὸ ἐνόησε καὶ τώρα λέγει καὶ αὐτὴ:

Βρέχει! Δοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Τὸ ὄνομά του; Ἄ! μὲ εἶνε τώρα τόσος καιρὸς ποῦ ἔμαθε νὰ τὸ γράφῃ καὶ ψιλὰ ψιλὰ μάλιστα.

Ζωγραφίζει κανένα ἀνθρωπάκο; Ἄ! μὲ κάθε ὦρα θὰ ζωγραφίζῃ ἀνθρωπάκους; προτῆτερα ἐξωγράφῃ ἕνα καὶ ἂν θελετε ἰδῆτέ τον· εἶνε ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος τῆς πλάκας.

Μήπως κάμνει λογαριασμόν; Ἄ! τέλος πάντων τὸ εὐρήκατε. Ἀλλὰ τί λογαριασμόν;

Μήπως λογαριάζει τὰ λεπτὰ ποῦ ἔχει εἰς τὴν τσέπην του; Ἄ! μὲ αὐτὰ τὰ λογαριάζει καὶ μὲ τὸν νοῦν του· μία, δύο, τρεῖς, τέσσαρες, πέντε, ἕξ, πεντάραις ἔσον τριάντα λεπτὰ.

Μήπως λογαριάζει πόσα χρειάζονται διὰ τὸ φαγεῖ του, διὰ τὰ φορέματά του, διὰ τὰ βιβλία του; Ἄ! μὲ εἶνε τέτοιους λογαριασμούς τοὺς κάμνουν οἱ γονεῖς ποῦ ἐξοδεύουν καὶ ὄχι τὰ παιδιά.

— Μὰ τέλος πάντων, τί λογαριάζει;

Ἴδου τί λογαριάζει:

Πόσα ἔτη εἶνε μικρότερος ἀπὸ τὸν παπποῦ του. 80

Ὁ παπποῦς εἶνε ἐτῶν..... 80

Ὁ Γιακουμάκης ἐτῶν..... 8

Ὁ Γιακουμάκης εἶνε μικρότερος ἀπὸ τὸν

παπποῦ ἔτη..... 72

Θέλετε τώρα νὰ σᾶς εἶπω διατί ζητεῖ νὰ μετρήσῃ τὰ χρόνια του μὲ τὰ χρόνια τοῦ παπποῦ του;

Ἴδου διατί:

Διότι ὁ παπποῦς του τοῦ διηγῆθη χθὲς εἰς τὸ τραπέζι τὴν βιογραφίαν του, τί ἦτο ὅταν ἦτο ὀκτώ ἐτῶν,

τί ήταν όταν ήταν δέκα, δέκα πέντε, είκοσι, πενήντα και τὰ λοιπά.

Ὁ παππούς τοῦ Γιακουμάκη εἶνε σοφός, ὁ δὲ Γιακουμάκης θέλει νὰ ἰδῇ ἂν θὰ προφθάσῃ εἰς 72 χρόνια νὰ γείνη καὶ αὐτὸς τόσον σοφός ὅσον εἶνε ὁ παππούς του, μολονότι ὁ παππούς του τοῦ εἶπεν, ὅτι αὐτὸς πρέπει νὰ γείνη πλέον σοφός, διότι οἱ νέοι πρέπει νὰ γίνωνται καλλίτεροι ἀπὸ τοὺς γέροντας. Ὁ Γιακουμάκης ὅμως ἀμφιβάλλει ἂν θὰ τὸν περάσῃ, ἀμφιβάλλει δὲ καὶ ἂν θὰ τὸν φθάσῃ μόνον, διότι ὁ παππούς ὅταν ἦτο ὀκτὼ χρόνων εἰξέυρε νὰ κλίνη

ρήματα, ἐνῶ ὁ Γιακουμάκης δὲν εἰξέυρει ἀκόμη.

Ὡ! θὰ μάθῃ, θὰ μάθῃ νὰ κλίνη ρήματα καὶ αὐτὸς διὰ νὰ μὴ μείνῃ ὀπίσω, διὰ νὰ τὸν φθάσῃ τὸν παππού του . . . μετὰ 72 ἔτη.

Αὐτὰ λογαριάζει καὶ εἶνε τόσον βυθισμένος, ἐνῶ τὸν περιμένουν ἡ Κατερινιώ καὶ ὁ Γοργός.

— Μὰ αὐτὸ λογαριάζει καὶ εἶνε τόσον βυθισμένος; μοῦ λέγει κάποιος μὲ δυσπιστίαν.

— Αἶ, μικρὲ μου φίλε, ἂν δὲν μὲ πιστεύῃς, γύρνε τὴν πλάκα τοῦ Γιακουμάκη καὶ θὰ ἰδῇς πῶς αὐτὸ λογαριάζει.

* *

ΓΙΑΤΙ ΛΟΙΠΟΝ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΦΥΓῆΙ;

Ἐξύπνησε πρῶτῃ, πρῶτῃ μὲ χαμογέλιο τρυφερό,
Σὰν ἀγγελουδί πετακτό, σὰν λουλουδάκι ὄροσερό
Καὶ ἡ μαμὰ ἴσθην ἀγκαλιὰ
Μὲ χιλιά χὰδια καὶ φιλιὰ
Τὸ κρατάει.

Μὰ ξάφνω ἀκούει φροῦ, φροῦ, φροῦ! ἴστο παραθύρι νὰ κτυποῦν
Λευκά, κατάλευκα φτερά καὶ μὲ χαρὰ νὰ ξαπετοῦν
Γρελλά, ἀθῶα περιστέρια,
Κι' ἀπλόνει τὰ μικρά του χέρια
Καὶ πετάει.

Καὶ ἴσθην ἀθῶα του καρδιά κτυποῦν γοργοί, γοργοί παλμοί
Καὶ γελαστοὶ καὶ χαροποὶ οἱ παιδικοὶ του ὀφθαλμοί
Μὲ μία λάμψι ζωηρὰ
Τὴν εὐτυχία καὶ χαρὰ
Ζωγραφίζουν.

Ἔτσι καὶ τὰστρα τ' οὐρανοῦ λαμποκοποῦν ἴψηλά, ἴψηλά
Καὶ τῶν ἀγγέλων τὴ χαρὰ, τοῦ παραδείσου τὰ καλά
Τρεμουλιαστὰ μᾶς φανερόνουν
Καὶ τὴ χαρὰ ποῦ καμαρόνουν
Μᾶς χαρίζουν.

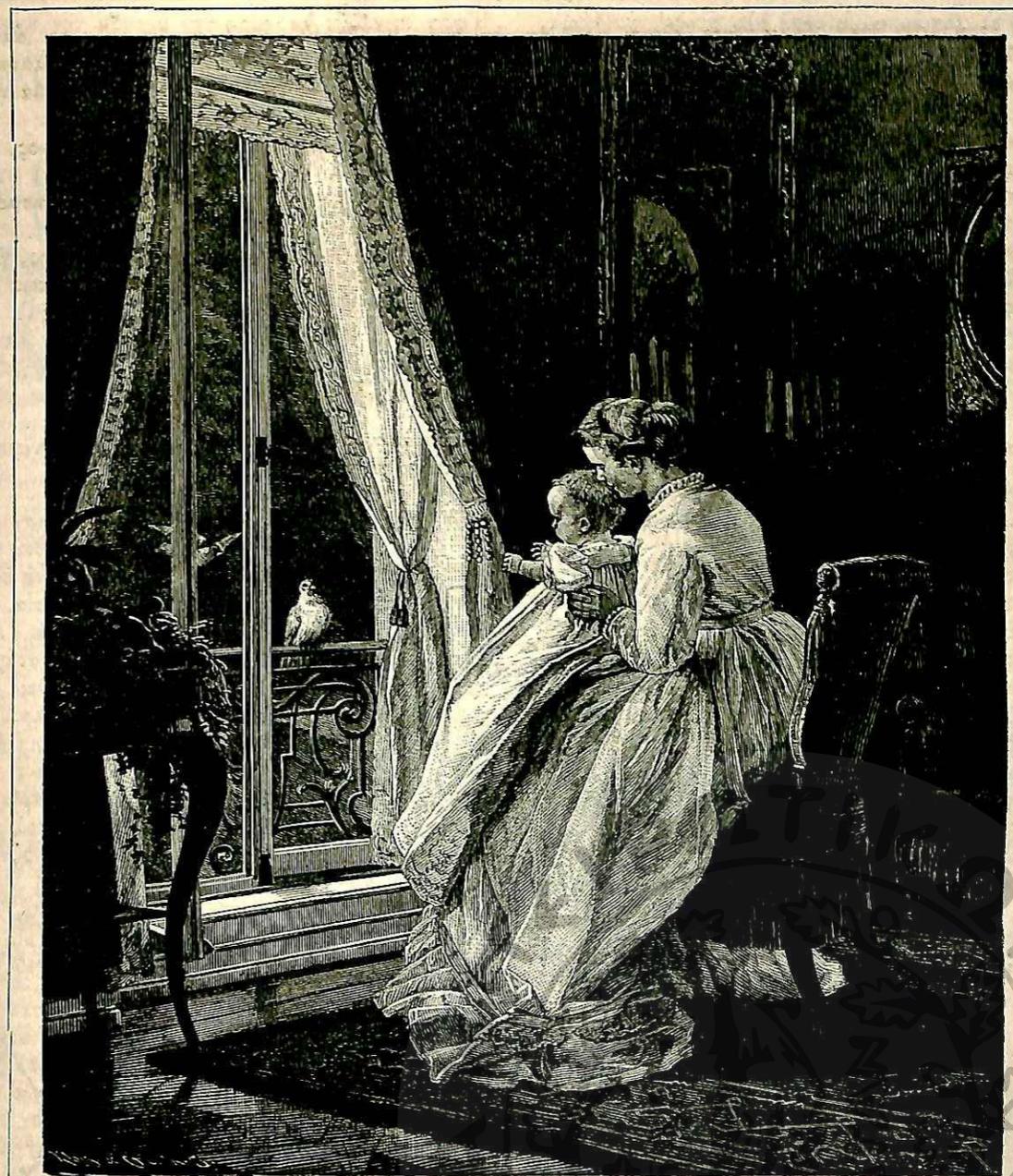
Ἄ!—λέγει τώρα μὲ τὸ νοῦ—νᾶχα κ' ἐγὼ μικρὰ φτερά
Νάρθω μαζί σας νὰ πετῶ, νὰ σᾶς φιλῶ ὄλο χαρὰ,
Ὅ,τι ζητᾶτε νὰ ζητῶ,
Ὅπου πετᾶτε νὰ πετῶ.
Τὶ εὐτυχία!

Μὰ τῶρ' ἀκόμη δὲ ἴμορῶ, εἶμαι μικράκι τὸ φτωχὸ
Καὶ μὲ κρατοῦν ἴσθην ἀγκαλιὰ—νὰ περπατήσω μοναχὸ
Δὲν μὲ ἀφίνει ἡ μαμὰ μου,
Καὶ τρέμουνε τὰ βήματά μου.
Τὶ δυστυχία!

Ἔτσι θὰ λέγῃ μὲ τὸ νοῦ, μὰ ἡ ψυχὴ του μ' ὄλ' αὐτὰ
Αὐτὴ, τὴν ἴδια αὐτὴ στιγμὴ ἴστοὺς οὐρανοὺς θὰ ξαπετᾶ
Μὲ περὶ ταχύτερα φτερά,
Καὶ μ' ἀθώοτερη χαρὰ
Φτερουγίζει.

Καὶ τῆς μαμᾶς του ἡ ἀγκαλιὰ δὲν εἶνε οὐρανός καὶ γῆ
Ἄφοῦ κρατῆ ἀντὶ Θεοῦ τόση ἀγάπη καὶ στοργή;
Γιατὶ λοιπὸν θέλει νὰ φύγῃ
Καὶ τὰ χερᾶκια του ἀνοίγει
Καὶ δακρῦζει;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΓΙΑΤΙ ΛΟΙΠΟΝ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΦΥΓῆΙ;

ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ

Ὁ Φιλοποίμην θέλει νὰ τρέξῃ εἰς τὰ λιβάδια,
νὰ συλλέξῃ ἄνθη, νὰ πιάσῃ πεταλούδας, καὶ νὰ κόψῃ
κεράσια ἀπὸ μίαν κερασιά.

Καὶ ἐνῶ περιπατεῖ λέγει μὲ τὸν νοῦν του:

«Θὰ μαζεύσω ὄλα τὰ ἄνθη, θὰ πιάσω ὄλας τὰς

πεταλούδας, θὰ κόψω ὄλα τὰ κόκκινα κεράσια.»

Ἄλλὰ, παιδί μου, εἶνε τόσα ἄνθη εἰς τοὺς ἀγρούς!
Τόσαι πεταλούδαι εἰς τὸν λόφον! Τόσα κεράσια εἰς
τοὺς κλώνους τῶν κερασιῶν!

Ἄλλ' ἄμα ἐξῆλθεν ἔξω ἀπὸ τὸ χωρίον, κ' ἐπῆ-

γεν εἰς τὰ χωράφια, ἀπαντᾷ δύο πτωχὰ παιδάκια, δίχως ὑποδήματα, μὲ ξεσχισμένα φορέματα, τὰ ὁποῖα ἐμάζευαν στάχρα ἀπὸ ἐν θερισμένον χωράφι. Ἐπὶ τὸ πρῶτῳ ἦσαν ἐκεῖ καὶ μόλις ἐμάζευσαν ὀλίγα.

ΘΑ ΜΑΖΕΥΩ ΟΛΑ ΤΑ ΑΝΘΗ.

εἰς τὰ πτωχὰ παιδία τότε ἀνεχώρησεν.

Ἀλλὰ ἡ ὥρα εἶχε περάσει καὶ ὁ Φιλοποίμην εἶχε λησμονήσει τὰ ἄνθη.

Ἐν τούτοις ἐξακολουθεῖ τὸν δρόμον του ἐπὶ τοῦ λόφου, ἐπάνω εἰς τὰνθισμένα χαμόκλαδα πετοῦν πεταλούδαις λευκαῖ, κίτρινα, μαῦραι. Ἄχ! ἂν τὰς ἐπιανε; Ἀλλὰ ἐκεῖ εἰς τὸν δρόμον, ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν, κάθηται μόνος ἕνας μικρὸς βοσκός, λαχανιασμένος, καὶ κλαίει ὁ δυστυχής, διότι τοῦ ἔφυγεν ἀπὸ τὸ κοπάδι μία κατσίκα. Ἐφυγεν ἡ κική. Τὴν ἐφώνησε νὰ γυρίσῃ ὀπίσω καὶ ἔτρεξε μάλιστα καὶ κατόπι τῆς, ἀλλ' ἐκείνη ἔφυγε μέσα ἀπὸ τὰμπέλια. Καὶ τώρα πῶς νὰ τὴν πιάσῃ; ἂν ἀφήσῃ ἀφύλακτο τὸ ἄλλο κοπάδι θὰ σκορπισθῇ τί νὰ κάμῃ;

ΜΗ ΚΛΑΙΣ, ΘΑ ΤΗΝ ΦΕΡΩ ΕΓΩ ΤΗΝ ΚΑΤΣΙΚΑ ΣΟΥ.

Αἱ πεταλούδαι ἐπετοῦσαν ἐπάνω εἰς τὰ ἄνθισμένα χαμόκλαδα ἀλλ' αὐτὸς διόλου δὲν τὰς εἶχε συλλογισθῇ.

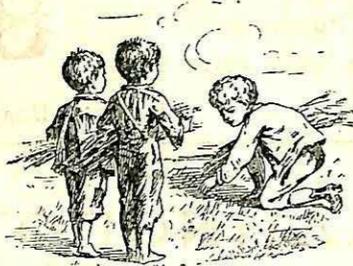
Τώρα πηγαίνει νὰ εὔρῃ τὴν μικρὴν τὴν κεράσια μὲ τὰ κόκκινα κεράσια. Ἀλλὰ τί βλέπει ἐκεῖ; Δύο μικρὰ κορίτσια ποὺ μαζεύουν ξηρὰ ξύλα. Ὁ Φιλοποίμην ἄμα τὰ εἶδεν ἐσταμάτησε.

— Πλησιάζει νὰ βραδυάσῃ, λέγει μὲ τὸν νοῦν του, καὶ ἔχουν μαζεύσει τόσα ὀλίγα ξύλα ἀκόμη! Ἄς τὰ βοηθῆσω τὰ καῦμένα. Καὶ γρήγορα μαζεύει ξηρὰ ξυλαράκια, τὰ κάμνει ἕνα δεματάκι καὶ τὰ φέρει εἰς τὰ κορίτσια.

Καὶ τὰ κεράσια; Ἄς τὰ βοηθῆσω τὰ καῦμένα! Ἄ! τώρα πλέον ἐβραδυάσα, πρέπει νὰ ἐπιστρέψῃ.

Καὶ ἐπιστρέφει μὲ ἄδεια χέρια, μὲ ἄδειαν κατὰ λίαν. Ἐνθυμεῖσθε τὰ σχέδιά του; Ἦθελε νὰ μαζεύσῃ ἄνθη, νὰ πιάσῃ πεταλούδαις, νὰ κόψῃ κεράσια. Καὶ δὲν ἔκαμε τίποτε ἀπ' αὐτά. Ἄντι νὰ μαζεύσῃ ἄνθη ἐμάζευσε στάχρα, ἀντι νὰ κυνηγήσῃ πεταλούδαις ἐκυνήγησε τὴν κατσίκα τοῦ μικροῦ βοσκῆ, ἀντι νὰ κόψῃ κεράσια ἐμάζευσε ξηρὰ ξύλα. Καὶ ὅμως ἀντι νὰ λυπῆται διότι καὶ τὰ τρία τοῦ σχέδια ἀπέτυχον, τώρα ποῦ ἐπιστρέφει εἶνε πλέον χαρούμενος παρά ὅταν ἀνεχώρει.

ΚΑΙ ΑΡΧΙΖΕΙ ΝΑ ΜΑΖΕΥΗ ΤΑ ΣΤΑΧΥΑ.

Ἐκαμε τὸ καθήκον του, διότι ἐφάνη ὠφέλιμος εἰς τοὺς δυστυχεῖς, διότι ἔκαμεν ὅσον καλὸν εἰμποροῦς νὰ κάμῃ καὶ ὁποῖος κάμνει τὸ καθήκον του, ὁποῖος φαίνεται ὠφέλιμος εἰς τοὺς δυστυχεῖς, ὁποῖος κάμνει ὅσον καλὸν εἰμπορεῖ νὰ κάμῃ, εἶνε πολὺ περισσότερον εὐχαριστημένος παρά ἂν ποτε κυνηγήσῃ ὅλας τὰς πεταλούδας, ἂν μαζεύσῃ ὅλα τὰ ἄνθη, ἂν κόψῃ ὅλα τὰ κεράσια.

ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΠΛΕΟΝ ΧΑΡΟΥΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑ ΟΤΑΝ ΑΝΕΧΩΡΕΙ.

Αὐτὸ τὸ ὅποῖον ἔκαμεν ὁ Φιλοποίμην δὲν ἀξίζει ὄχι τρία ἀλλὰ δεκατρία σχέδια;

(Παράφρασις)

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΚΑΘΕ ΠΡΑΓΜΑ ΣΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΟΥ

Γιὰ 'πὲς μας τώρα, κύρ Γεωργάκη, Ἐστὴν κάμαρή σου ἐὰν εἶχες Ἐνα μικρούλι στιβαλάκι Κι' ἕνα μεγάλο δύο πῆχες, Γιὰ τὸ μικρὸ σου ποδαράκι Δὲν θ' ἀγαποῦσες τὸ μικράκι;

Μὰ ὁ μπαμπᾶς σου ἂν θελήσῃ Νὰ πάρῃ ἕνα—καὶ δὲν σφάλλω— Ἐπὸ τὰ δυὸ θὰ προτιμήσῃ Ἐξάπαντος τὸ πειρὸ μεγάλο. Θὰ μὲ ῥωτήσῃς τὴν αἰτία; Ἐχει τὸ λόγο τὸ 'δικό του. Γιατὶ μᾶς λέγ' ἡ παροιμία Πῶς κάθε πρᾶγμα 'στὸν καιρὸ του.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟΝ

Ὁ Ἰσικράτης ἀπὸ ὅλα του τὰ μαθήματα περισσότερο ἀγαπᾷ τὴν Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν.

Καὶ δὲν τὴν ἀγαπᾷ διότι τοῦ φαίνεται εὐκολότερα ἀπὸ τὰ ἄλλα μαθήματα, ἢ διότι παίρνει ἄριστα εἰς αὐτὴν, ἀλλὰ διότι ἡ Ἑλληνικὴ Ἱστορία τοῦ ἐμπνέει καὶ πολὺ εὐγενεῖς ἰδέας καὶ πολὺ εὐγενῆ αἰσθήματα.

Ὅταν ἀναγινώσκῃ τὴν ἐν Μαραθῶν μάχην, τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, θαυμάζει τὴν ἡρωϊκὴν ἀνδρίαν τῶν Ἑλλήνων, ἐνθουσιάζεται, ἐξετάζει μὲ προσοχὴν: πῶς κατώρθωσαν τόσον ὀλίγοι Ἕλληνας νὰ νικήσῃν τοὺς Πέρσας; τί στρατήγημα ἔκαμεν ὁ Μιλτιάδης, διατί ὁ Θεμιστοκλῆς ἠνάγκασε τοὺς ἐχθροὺς νὰ πολεμήσῃν εἰς τὴν Σαλαμῖνα; εἰς πόσον μέγαν κίνδυνον εὕρισκτο τότε ἡ Ἑλλάς καὶ τὴν ἔσωσεν ὁ Θεμιστοκλῆς;

Νομίζει ὅτι ζῆ ὄχι εἰς τὰ 1883, ἀλλ' εἰς ἐκείνους τοὺς λαμπροὺς καιροὺς. Ὅταν δὲ ἀναγινώσκῃ τὴν ἐν Θερμοπύλαις μάχην καὶ τὸν ἡρωϊκὸν θάνατον τοῦ Λεωνίδα καὶ τῶν συντρόφων του τοῦ ἔρχονται δάκρυα (μὲ συγχωρεῖτε, ὄχι ἀπ' αὐτὰ τὰ συνεηθισμένα δάκρυα) τοῦ ἔρχονται δάκρυα θαυμασμοῦ διὰ τὸν γενναῖον Σπαρτιατὴν καὶ τοὺς τριακοσίους του, οἱ ὁποῖοι δὲν κατεδέχθησαν νὰ παραδοθῶν, ἀλλ' ἀπέθαναν,

κουρασθέντες πλέον νὰ σκοτόνωσιν ἐχθροὺς, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας.

Ἴσως κανεὶς ἔξυπνος μοῦ εἰπῇ:

—Κ' ἐγὼ διαβάζω Ἑλληνικὴν ἱστορίαν, καὶ τὰς μάχας τοῦ Μαραθῶνος καὶ τῶν Θερμοπυλῶν, ἀλλὰ δὲν συγκινοῦμαι, δὲν μοῦ ἔρχονται δάκρυα.

—Ἴσως διότι φυλάττεις τὰ δάκρυά σου διὰ καλλιτέραν ἄλλην χρῆσιν; παραδείγματος χάριν διὰ νὰ σὲ τιμωρήσῃν διὰ καμμίαν ἀνοησίαν σου καὶ τότε νὰ τὰ χύσῃς αὐτὰ τὰ πολυτιμὰ σου δάκρυα. Ἀλλὰ εἰξεύρεις διατί δὲν συγκινεῖσαι σύ;

—Διατί;

—Διότι μανθάνεις τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν ὡς μάθημα, ψυχρῶς, ἀπαθῶς, ὅπως μανθάνεις καὶ τὴν ζωολογίαν καὶ ὅπως ἐμβαίνει μέσα εἰς τὸν ἐγκέφαλόν σου ὁ Λεωνίδας μὲ τὸν ἡρωϊσμόν του, ἀπαράλλακτα ἐμβαίνει καὶ ὁ πῖθηκος μὲ τοὺς μορφασμοὺς του ἢ ὁ χοῖρος μὲ τοὺς γρυλλισμοὺς του.

—Πῶς λοιπὸν πρέπει νὰ μανθάνωμεν τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν, ἀφοῦ δὲν πρέπει νὰ τὴν μανθάνωμεν ὡς μάθημα;

—Δὲν εἶπα νὰ μὴ τὴν μανθάνετε ὡς μάθημα, ἀλλὰ νὰ τὴν μανθάνετε διαφορετικὰ, δηλαδὴ ὄχι μόνον μὲ τὴν κεφαλὴν ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν καρδίαν.

- Καί με τήν καρδίαν;
— Ναί.
— Καί ποῖος θά μᾶς τήν διδάξῃ;
— Ὁ διδάσκαλός σου ἢ οἱ γονεῖς σου.

Μετὰ τήν συνδιάλεξιν αὐτήν ἐπανέρχομαι εἰς τὸν Ἰφικράτην. Ὁ Ἰφικράτης λοιπὸν ἐμάνθανε τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν καὶ μετὰ τὴν κεφαλὴν καὶ μετὰ τὴν καρδίαν. Τοῦ τὴν ἐδίδασκε δὲ ὁ πατήρ του, ὁ ὁποῖος καθ' ἡμέραν τοῦ ὠμίλει περὶ Ἑλλάδος καὶ περὶ Ἑλλήνων.

«Ὁ Ἕλληνας ποῦ δὲν εἰξεύρει τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους του εἶνε μισὸς Ἕλληνας.»

«Ἄν δὲν μάθουν πολὺ καλὰ τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν οἱ Ἕλληνας, ἢ Ἕλλάς εἶνε ἀδύνατον νὰ προοδεύσῃ.»

Αὐτὰ καὶ ἄλλα συνείδηζε νὰ τοῦ λέγῃ. Τοῦ ἐξήγγει δὲ διατί ἢ Ἕλλάς τὸν παλαιὸν καιρὸν ἦτο μεγάλη, μολοντί ἦτο τόσο μικρά, πῶς καὶ μετὰ τί ὠφέλησε τόσο πολὺ τὸν κόσμον, τοῦ ὠμίλει καὶ περὶ τοῦ Σωκράτους, καὶ περὶ τοῦ Φειδίου, καὶ περὶ τοῦ Περικλέους, καὶ περὶ τοῦ συνωνύμου του ἀκόμη Ἰφικράτους, ὁ ὁποῖος, ἤξευρετε βέβαια, ἦτο ἑνδοξὸς στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων.

Ὁ δὲ Ἰφικράτης ἠσθάνετο ὑπερηφάνειαν διότι ἦτο Ἕλληνας, τοῦ ἐφαίνετο δὲ πολὺ γελοῖος ἐκεῖνος ὁ συμμαθητής του, ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἐπίδειξιν ὅτι εἰξεύρει γαλλικὰ ἔγραφε τὸ ὄνομά του μετὰ γαλλικὰ γράμματα εἰς τὰ τετράδιά του, ἐνῶ ἦτο ἑλληνικὸν τὸ ὄνομά του καὶ αὐτὸς Ἕλληνας.

Ἄλλὰ δὲν τοῦ ὠμίλει μόνον περὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὁ πατήρ του, τοῦ ὠμίλει καὶ περὶ τῆς νεωτέρας, τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1821.

Ὡ! αὐτὴν τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν τὴν εἰξεύρει ἐντελῶς μετὰ τὴν καρδίαν του ὁ Ἰφικράτης! Μολοντί εἶνε τόσο μικρὸς εἰμπορεῖ νὰ σᾶς διηγηθῇ τὰς σπουδαιότερας μάχας μετὰ ἐνθουσιασμὸν ἢ μετὰ λύπην, ἀναλόγως τῆς ἐπιτυχίας ἢ τῆς ἀποτυχίας τῶν ἑλληνικῶν ὅπλων.

Εἰξεύρει τὰ ὀνόματα καὶ τὴν ἱστορίαν ὅλων τῶν στρατηγῶν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Ἀπὸ ὅλους ὅμως περισσότερον ἀγαπᾷ ὁ Ἰφικράτης τὸν Μάρκον Βότσαρην· δὲν εἰξεύρει καὶ αὐτὸς διατί, ἀλλὰ αἰσθάνεται πρὸς τὸν Σουλιώτην ἥρωα ἰδιαιτέραν συμπάθειαν· ἴσως διότι ἐθυσίασθη μετὰ τοὺς τριακκοσίους του καὶ αὐτὸς, ὡς ἄλλος Λεωνίδας, πρὸς σωτηρίαν τῆς Ἑλλάδος, ἴσως διὰ τὴν μεγάλην του μετριοφροσύνην, τὴν ὁποίαν ἔδειξεν ὅταν τὸν ἔκαμαν στρατηγόν, ὅταν ἀντὶ νὰ ὑπερηφανευθῇ ἔσχισε τὸ δίπλωμα μετὰ τὸ ὅποσον τὸν διώριζαν—ἀφοῦ τὸ ἐφίλησε μετὰ σεβασμὸν—καὶ εἶπεν ὅτι τὸ καλλίτερον δίπλωμα ποῦ εἰμπορεῖ νὰ κάμῃ ἓνα στρατηγόν εἶνε τὸ σπαθί.

Ὅπως δὴποτε εἶνε ὁ ἀγαπητός του ἥρωας καὶ ὅταν τοῦ διηγήται ὁ πατήρ του ὅτι ὁ Μάρκος Βότσαρης ἐκάθητο εἰς τὸ στρατόπεδον τὸ βράδυ εἰς μίαν ἄκραν καὶ ἔγερνε τὴν ὠραίαν του κεφαλὴν—διότι ἦτο πολὺ ὠραῖος ὁ Βότσαρης καὶ εἶχε καὶ πολὺ γλυκεῖαν φωνήν—καὶ ἔπαιξε τὸ μπουζούκι καὶ ἔτραγουδοῦσε τόσο γλυκὰ τὰ κλέφτικα τραγούδια καὶ τὸν ἤκουον σιωπηλοὶ καὶ καταμαγευμένοι οἱ Σουλῶταί του, τὸν καταλαμβάνει μίαν μελαγχολία, καὶ νομίζει ὅτι ἀκούει τὴν φωνὴν τοῦ ἥρωος νὰ τραγουδῇ τὰ κλέφτικὰ του τραγούδια τὴν παραμονὴν μιᾶς μάχης...

ΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΝΑ ἮΤΟ ΜΕΓΑΛΟΣ ΚΑΙ ΝΑ ἮΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ.

Ὡ! αὐτὴν τὴν μάχην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφονεύθη ὁ Βότσαρης, πόσας φορές τὴν ἀνέγνωσε! καὶ πόσας συγκινήσεις τοῦ ἐπροξένησε!...Καὶ τότε ἀκόμη αὐτὴν ἀνεγίνωσκε, καὶ ἀφοῦ τὴν ἀνέγνωσεν συλλογισθεῖς ὅτι διὰ τὴν ἐλευθερίαν ἀπέθανεν ὁ ἀγαπητός του ἥρωας ἐπῆρε τὸ βιολιὸν του καὶ ἔπαιξε τὸν ὕμνον τῆς ἐλευθερίας: Ἄπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη—διότι ὁ Ἰφικράτης μιμείται καὶ κατὰ τοῦτο τὸν Μάρκον Βότσαρην καὶ παίζει βιολιόν, ὅπως ἐκεῖνος μπουζούκι—ἔπειτα δὲ ἀφῆκε τὸ βιολιόν του καὶ τὰ τετράδια τῆς μουσικῆς, ἀκούμβησε τὸν ἀγκῶνά του καὶ τὴν χεῖρά του ἐπὶ τῶν ἀνοικτῶν σελίδων τῆς «Ἱστορίας» τοῦ Τρικούπη, καὶ σκέπτεται.

Τί σκέπτεται;

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ πατέρας τοῦ Σπύρου καὶ τῆς Μαρίας τοῖς ἔλεγε πόσα πράγματα κάμνει ὁ ἥλιος: ὅτι μᾶς δίδει φῶς, θερμότητα, ζῶην καὶ τόσα ἄλλα ἀκόμη.

— Πῶς προφθάνει καὶ κάμνει τόσα πράγματα ὁ ἥλιος σὲ μιὰ ἡμέρα! εἶπεν ὁ Σπύρος.

— Δὲν τὸ νοιώθεις; Ἐμπνᾶ πρώτ', ἀποκρίνεται ἡ Μαρία.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Κορκοράν.

— Μαρία, νὰ βάλῃς πολλὰ κρομμύδια εἰς τὸ φαγητόν, ἐπειδὴ μ' ἀρέσουν, εἶπεν ὁ κ. Γεώργιος πρὸς τὴν σύζυγόν του μίαν πρώταν.

— Ἐσένα σ' ἀρέσουν, μπαμπᾶ, μὰ τῆς μαμαῆς δὲν τῆς ἀρέσουν, εἶπεν ἡ πενταετής Ἀνθούλα των.

Σκέπτεται νὰ ἦτο μέγας καὶ νὰ ἦτο στρατηγὸς καὶ νὰ ὀδηγῇ εἰς τὴν μάχην πολλὰς χιλιάδας Ἑλλήνων καὶ νὰ νικήσῃ καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ νικητής εἰς τὰς Ἀθήνας μετὰ τὸν στρατόν του ἐνῶ θὰ παιανίζου ἐμπρὸς αἱ μουσικαὶ καὶ θὰ κυματίζου αἱ ἑλληνικαὶ σημαῖαι καὶ θὰ φαίνου μετὰ ἄνθη τοὺς στρατιώτας ἀπὸ τὰ παράθυρα καὶ θὰ φωνάζου χιλιάδες στόματα: Ζήτω ἡ Ἑλλάς! Καὶ τότε ποῦ θὰ ἐπιστρέψῃ αὐτὸς μὲν νὰ εἶνε ἴσως κατ' ὀλιγώτερος; κατὰ ἓνα πόδι ἢ κατὰ ἓνα χεῖρ, ἀλλ' ἢ Ἑλλάς νὰ εἶνε πολὺ περισσοτέρα, πολὺ μεγαλειτέρα ἀφ' ὅ,τι ἦταν ὅταν ἀνεχώρησεν.

Αὐτὰ σκέπτεται ὁ Ἰφικράτης ὁ ὁποῖος μανθάνει τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν καὶ μετὰ τὴν καρδίαν.

Αἰμυλιὸς Εἰμάρμενος

— Καὶ ποῦ τὸ ξεύρεις ὅτι δὲν τῆς ἀρέσουν;

— Γιατί ὅταν τὰ καθαρίζῃ, κλαίει!

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Φιλερῆμου Ἰου.

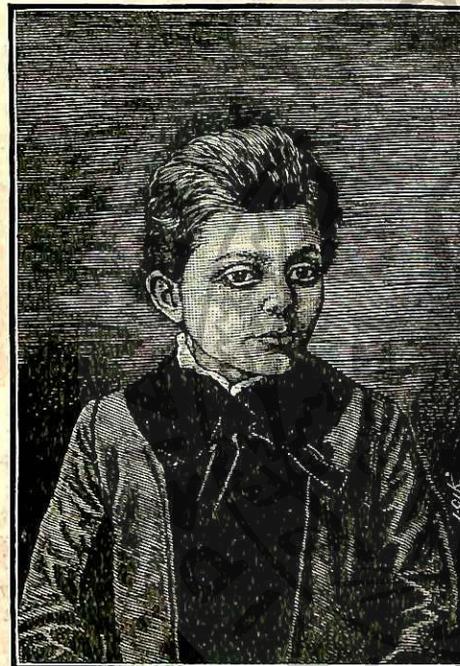
✽

Καὶ ἄλλους δύο ψευδολόγους ἤκουσα προχθές· ἐφιλονίκου, τίνος ἢ πατρὸς ἔχει περισσοτέρας καλλονάς.

— Νὰ ἰδῆς ἔς τὴν πατρίδα μου εἶνε μία λίμνη ποῦ ἔχει τόσα ψάρια ὅσο καὶ νερό, ἔλεγεν ὁ εἰς.

— Αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτα, ἀπαντᾷ ὁ ἄλλος· ἔς τὴ δική μου πατρίδα εἶνε μία λίμνη ποῦ δὲν ἔχει καθόλου νερό, μόνον ψάρια ἔχει!

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Κορυδαλοῦ.

ΜΙΚΡΑ ΣΕΙΣΟΥΡΗΘΡΑ

Βραβευθεῖσα κατὰ τὸν ἕκτον Διαγωνισμὸν τῆς «Διαπλάσεως»

ΤΑΜΕΙΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ*

ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΩΝ**

κατατεθεισών εν τῷ Γραφείῳ τῆς Διαπλάσεως τῶν παιδῶν μέχρι τῆς 6 Ἰουνίου 1883.

Φρ.	Ἐκ.	Φρ.	Ἐκ.	Φρ.	Ἐκ.
193	50	1	50	40	50
1	50	5	40	40	40
1	40	40	40	40	40
2	30	60	40	40	40
30	30	1	80	40	40
5	20	1	20	20	20
1	20	1	10	20	20
20	20	2	20	20	20
20	20	1	10	20	20
20	20	1	50	20	20
20	20	1	50	20	20
20	20	1	50	20	20
1	10	1	50	20	20

Ἐν ὄλφ μέχρι τῆς 6 Ἰουνίου 1883 . . φρ. 232 81

* Ὁ Διοργανισμὸς τοῦ Ταμείου ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς Διαπλάσεως τοῦ παρελλόντος Ἀπριλίου.

** Αἱ συνεισφοραὶ γίνονται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν» ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν δὲ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπευθύνονται: πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν» εἰς Ἀθήνας δι' ἐπιστολῶν ἐλευθέρων ταχυδρομικῶν τελῶν. Μικρὰ ποσὰ γίνονται δεκτὰ καὶ εἰς γραμματῶσημον παντὸς ἔθνους.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Οἱ συνεισφέροντες εἰς τὸ «Ταμεῖον ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ἐπιμελῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν», ἀγαπητὴ Κυπριακὴ Ἀστήρ, δὲν ὀρίζουν πρὸς ποῖα παιδία ἐπιθυμοῦν νὰ στέλλεται ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ. Τοῦτο θὰ τὸ ἐνοήσης ἂν ἀναγνώσης μετὰ προσοχῆς εἰς τὸ φυλλάδιον τοῦ παρελλόντος Ἀπριλίου τὸν Διοργανισμὸν τοῦ Ταμείου καὶ ἰδίως τὰ ὑπ' ἀριθμὸν 3, 9 καὶ 10 ἄρθρα αὐτοῦ. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι καὶ εἰς Κύπρον θὰ σταλῆ, διότι καὶ ἡ Κύπρος εἶνε τέκνον τῆς Ἑλλάδος.

Εἶπα καὶ τὸ ξαναλέγω: ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὸ ἐξωτερικὸν δύνασθε νὰ στέλλετε τὴν συνεισφορὰν σας εἰς τὸ «Ταμεῖον ὑπὲρ τῶν ἀπόρων» διὰ γραμματῶσημου οἰουδήποτε κράτους. Τὸ ἀγοράζετε εἰς τὰ ταχυδρομικὰ Γραφεῖα καὶ τὸ εἰσωκλείετε εἰς τὴν ἐπιστολήν σας.

Δὲν σὰς εἶχα ὑποσχέθῃ ὅτι ἅμα ἐτοιμασθῆ ἡ εἰκὼν τῆς Μικρᾶς Σεισουρήθρας θὰ ἐδημοσιεῖται μαζί καὶ τὴν μικρὰν ἀλλὰ νόστιμον ἐπιστολήν τῆς, μετὰ τὴν ὅποιαν εἶχε συνοδεύσει τὴν φωτογραφίαν τῆς; Ἴδου λοιπὸν ἡ ἐπιστολίστα, ἀκούσατέ την:

«Φιλτάτη ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, Νὰ μὲ συγχωρῆς πολὺ ἐπειδὴ τόσον καιρὸν δὲν σοῦ ἔγραψα ἐπιστολήν* διότι ἤμην ἀσθε-

νῆς. Σοὶ στέλλω τὴν εἰκονογραφίαν μου* θὰ παραξενυθῆς πολὺ πού θὰ μὲ ἰδῆς μετὰ κομμένα μαλλιά* τὰ ἔκοψα καὶ ἐγὼ τὰ μαλλιά μου, διὰ νὰ μὴ μοῦ λέγουν τὴν παροιμίαν: — Μακρὰ μαλλιά ἄγῃ γνῶσι — καὶ ἤθελα καὶ νὰ σοῦ προσενησῶ ἔκπληξιν (σουπριζ), νὰ μὲ ἰδῆς μετὰ κομμένα μαλλιά καὶ μετὰ ἀλλοιωτικὸν μούτρο.

Ἡ φίλη σας
ΜΙΚΡΑ ΣΕΙΣΟΥΡΗΘΡΑ *

Καλὰ ἔκαμες, ἀγαπητὴ Ποσειδῶν, καὶ μοὶ ἔστειλες καὶ μερικὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις πρὸς δημοσιεῖσιν* ἀλλ' ὅλας ὅσας μοὶ ἔστειλες τὰς ἔχω δημοσιεύσει ἄλλοτε. Στεῖλέ μου ἄλλας ἀνεκδότους λοιπόν.

Γράφε μου, μικρούλακι μου Ἐρυθρὸν Ῥόδον, γράφε μου ὅση ἴσως ἔχεις ἀσκήσεις καὶ δὲν πειράζει ἂν κάμνῃ καὶ ὀλίγα λάθη* εἶσαι μικρούλακι ἀκόμη καὶ σοῦ τὰ συγχωρῶ.

Δὲν νομίζεις καὶ σὺ ὅτι ἔχω δίκαιον νὰ ὀμιλῶ μετὰ περισσύτεραν ἐλευθερίαν εἰς τοὺς ἔχοντας ψευδώνυμον παρὰ τοὺς μὴ ἔχοντας; Αἶ; τί λέγεις, καλὴ μου Χριστιανὴ Σουηδῆ; Βλέπεις ὅτι προτιμῶ τοῦτο τὸ ψευδώνυμον δι-

τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι ἔχομεν ἤδη μιαν Δόραν δ' Ἰστρία.

Ἡ Μικρὰ Χρυσάλλις διατὶ δὲν γράφει καὶ τὸ ἰληθὲς ὄνομά της πλησίον τοῦ ψευδώνυμου της; δὲν εἶπα ὅτι πρέπει νὰ τὸ γράφετε; Ἐγὼ θὰ δημοσιεύω μόνον τὸ ψευδώνυμον, ἀλλὰ πρέπει νὰ γνωρίζω εἰς τίνα ἀνήκει ἕκαστον ψευδώνυμον πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως.

Μὰ βέβαια, *Νεοφώτιστε*, τίποτε δὲν δημοσιεύω ἂν δὲν εἶνε καλόν* δὲν θέλω ἐγὼ νὰ ἐκθέτω τὴν ὑπόληψιν τῶν μικρῶν φίλων μου δημοσιεύουσα τὰς πνευματικὰς τῶν ἀσκήσεις, ὅταν δὲν μ' ἀρέσουν. Ὁ καθεὶς δύναται νὰ μοὶ στέλλῃ ὅσας θέλει πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ παιδικὰ πνεύματα, ἀλλ' ἐγὼ δημοσιεύω τὰ καλλίτερα καὶ ἔτσι σὰς βγάξω ἀσπροπρόσωπον. Δὲν κάμνω καλὰ;

Πολὺ εὐγενὴς εἶνε αὐτὸς ὁ *Μὰξ Μάρκμαν** γράφει μετὰ ἕνα τρόπον τόσον ὑποχρεωτικόν! Καὶ εἶνε καὶ ἀποφασιστικὸς, ἔχει θέλησιν, τὸ ὅποιον εἶνε κάλλιστον προτέρημα δι' ἐν παιδί* φαντασθῆτε τί ἀπόφασιν ἔλαβεν αὐτὸς καὶ εἰς ἄλλος φίλος του ὁ *Ἀστὴρ τῆς Μάκρης*: νὰ κάμουν ἐγκράτειαν ἀπὸ τὰ κεράσια καὶ τὸν ἐρχόμενον μῆνα νὰ στείλουν πέντε δραχμὰς εἰς τὸ «Ταμεῖον τῶν ἀπόρων ἐπιμελῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν». «Ὡ! αὐτὴ εἶνε ἀληθὴς θυσία* καὶ πέντε δραχμαὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποκτώμεναι διὰ τῆς ἐγκρατείας, ἰσοδυναμοῦν πρὸς πεντακοσίαις.

Διὰ νὰ δημοσιεύω τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις σου, φίλε μου *Γαιοσεῖστα Ἀπολλῶν*, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μὲ παρακαλέσης* στέλλε μου μόνον σὺ καὶ ἐγὼ θὰ δημοσιεύω τὰς καλὰς χωρὶς νὰ μὲ παρακαλέσης. Ἰκουσε;

Πολὺ χαρῆσαις ἦτο ἡ ἐπιστολή σου, *Ὀκταβία*. Ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ γράφῃς συχνά. Φίλησέ μου καὶ τὸν ἀγαπητὸν *Ὀκταβιανόν*.

Τόσον πολὺ σοῦ ἤρесе λοιπὸν τὸ «Συμπόσιον τῆς οἰκογενείας τοῦ Μουστάκα», *Τὸρρε τοῦ Πελλάγου*; Νὰ εἶχες ὀλίγον ἀπ' αὐτὸν τὸν ζυμὸν, αἶ; Ἄ! περιφημοὶ πράγματι! Τί ὠραῖον γράψιμον κάμνει ὡς τόσῳ αὐτὴ ἡ *Γραῖα Δρόσ** ἤθελα νὰ μπορούσα νὰ στείλω τὴν ἐπιστολήν τῆς εἰς ὅλους τοὺς μικροὺς μου φίλους διὰ νὰ θαυμάσουν καὶ αὐτοὶ, ὅπως ἐγὼ θαύμασα, καὶ διὰ νὰ λάβουν παράδειγμα καλλιγραφίας μερικὸι οἱ ὅποιοι νομίζουν ὅτι εἶνε κόστιαι καὶ κάμνουν ὀρνιθοσκαλισματα, γὰρ νὰ μοῦ δεῖξουν τὴν προκοπὴν τους.

Ναί, βέβαια σὲ ἀγαπῶ, *Πανδώρα*, καὶ δύνασαι νὰ μὲ θεωρῆς πιστὴν σου φίλην* μὴ μοῦ ζητεῖς ὅμως ἀδύνατα πράγματα* θέλεις νὰ σοῦ γράψω ἰδιαιτέραν ἐπιστολήν, μὰ αὐτὸ εἶνε πρᾶγμα ἀδύνατον, φιλιτάτη μου* ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ μὲ κανένα δὲν κρατεῖ ἰδιαιτέραν ἀλληλογραφίαν* ἀκούς; μὲ κανένα. Γράφε μου συχνὰ καὶ πάντοτε μετὰ τὴν αὐτὴν χάριν ἣτις διακρίνει τὸ ὕφος σου καὶ ἐγὼ θὰ σοὶ ἀπαντῶ ἔδῳ εἰς τὴν δημοσίαν ἀλληλογραφίαν μου.

Ἡξέυρεις λοιπὸν τί σημαίνει αὐτὸ τὸ ὠρολόγιον τὸ ὅποσον σοῦ ἔγαρσαν ὁ μαμπιάς σου καὶ ἡ μαμά σου τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς σου, *Κορδαλέ**; Σημαίνει ὅτι σὲ θεωροῦν ἄνδρα πλέον καὶ ὄχι παιδί, σημαίνει ὅτι ἀπαιτοῦν ἀπὸ σὲ πολλὴν φρονιμάδα καὶ λογικότητα, σημαίνει ὅτι ἀπ' ἔδῳ καὶ ἴσως πρὸς πρῆξι νὰ μετρήσῃ μετὰ τὸ ὠρολόγιον τὰς ὥρας καὶ νὰ μὴν ἀφίνης οὐδὲ στιγμὴν τοῦ βίου σου νὰ παρέρχεται εἰς μάτην. — Κύτταξε λοιπὸν νὰ μὴ διαψεύσης τὰς ἐλπίδας τῶν γονέων σου.

Δὲν τὸ εἶπα ἑκατοντάκις ἔως τώρα, φίλοι μου *Ζητιμᾶ* καὶ *Μικρούλη*, ὅτι μόνον πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ παιδικὸν πνεῦμα δέχομαι πρὸς δημοσιεῖσιν παρὰ τῶν μικρῶν μου φίλων; τί μοῦ στέλλετε λοιπὸν ποιήματα καὶ μετὰ παρακαλεῖτε νὰ τὰ δημοσιεύσω, ἀφοῦ γνωρίζετε καλῶς ὅτι δὲν τὰ δημοσιεύω; Ἐκτὸς τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων

καὶ τοῦ παιδικοῦ πνεύματος δημοσιεύω καὶ τὰς ἀπαντήσεις εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς ἐκείνων τῶν μικρῶν φίλων μου οἱ ὅποιοι κρίνονται ἄξιοι τοῦ βραβείου. Ἀπαντήσατε λοιπὸν καὶ σεῖς εἰς τὸν ἕνατον διαγωνισμὸν καὶ ἴσως βραβεύθητε.

Μερικὰς ἐκ τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τὰς ὁποίας μοὶ ἔστειλες, *Φιλελεύθερε Ἑλληῖν*, τὰς ἔχω δημοσιεύσει, ἀλλὰ πάλιν δὲν μοὶ ἤρσαν. Περιμένω νὰ μοὶ στείλῃς ἄλλας καλλιτέρας μαζί μετὰ λύσεις των, διότι ἐγὼ δὲν ἔχω καιρὸν νὰ τὰς εὐρίσκω* ἔχω τόσας ἄλλας ἀσχολίας! Σὲ εὐχαριστῶ πολὺ, ἀγαπητὴ *Τῆψηλόφρον Δαριά**, διὰ τὴν τόσῃν ἀγάπῃν σου διαβίβασε, σὲ παρακαλῶ, καὶ εἰς τὸν καλὸν πατέρα σου τὰς εὐχαριστίας μου.

Αἶ! λοιπὸν *Τσιντσαμίνι*, ἐτελείσεις τὰς ἀντιγραφὰς εἰς τὸ καθαρόν διὰ τὰς ἐξετάσεις; Πιστεύω ὅτι θὰ ἐβαλες ὅλην σου τὴν προσοχὴν ὄχι μόνον νὰ τὰς καλλιγραφήσης, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ κάμῃς ἀνορθογραφίας. Φίλησέ μου τὸν μικρὸν *Μενέλαον** καὶ πέ του νὰ κάμῃ γρήγορα καὶ αὐτὸς νὰ μάθῃ νὰ μοῦ γράφῃ!

Ἡμᾶ, παιδί μου, *Μικρὸ Λεμβοῦχε*, εἰξέυρω νὰ συμβουλεύω τὰ παιδία, ὄχι ὅμως καὶ τὰ σκυλάκια! Μὲ ποῖα γλώσσα νὰ τοὺς μιλήσω!

Ἔχετε ἰδεῖ τὴν «Ἰστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως» τοῦ Σπυρίδωνος Τριχοῦπη; Εἶδετε πόσον ὀγκώδης εἶνε; Τέσσαρες τόμοι ἀπὸ 400 σελίδας περίπου ἕκαστος. Ἐ! λοιπὸν αὐτὴν τὴν ἱστορίαν τὴν ἀνέγνωσεν ὁ φίλος μου *Κάρολος ΙΒ'* ὁ *Σουηδὸς* κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας του. Εὖγε, *Κάρολε*, εὖγε!

Καλὰ λές, *Πρωτόσειρος Μέλισσα*, δὲν φαίνεται πλέον ἡ *Τσάτσα Γελαστή*. Τί νὰ γίνεταί; διατὶ δὲν μοῦ γράφει πλέον;

Ἄλλας πνευματικὰς ἀσκήσεις στείλέ μου, *Τούλιε Καῦσαρ*, ἀλλας, ἀνεκδότους. Φίλησέ μου καὶ τὴν μικρὰν ἀδελφοῦλα σου* εἶπέ μου καὶ τὸ ὄνομά της.

Τόσον καιρὸ πού δὲν σὰς ἔγραφα, τί νομίζετε; ὅτι ἀπέθνηκα; Μὴ τὸ νομίζετε, δὲν ἀπέθανα ὄχι! μόνον εἶμαι ὀλίγον ὀκνηρὰ* μοὶ γράφει ἡ Μικρούλα Τραλαῶ. Ὀκνηρὰ! μόνον ὀκνηρὰ! — Ἐ καὶ νὰ εἶνε κανεὶς ὀκνηρὸς εἶνε ὡς νὰ εἶνε ἀποθαμμένος, ἀγαπητὴ μου. Εὐτυχῶς ὅμως ἡ μικρὰ μου φίλη μοὶ ἀποδεικνύει ὅτι δὲν εἶνε τόσο ὀκνηρὰ, ὅσον λέγει* δὲν εἶνε καθόλου μάλιστα ὀκνηρὸς ὁποῖος γράφει τόσα πολλὰ καὶ τόσο ὠραῖα στὴν φίλην του ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ. Δύνασαι βέβαια, *Νέε Ἡρακλῆ**, νὰ ἀποκρίσῃς τὸ φύλλον πού ἔγραψες ἀντὶ λεπτῶν 30. Τώρα πού *Γιαῖτες* κύτταξε νὰ ἀποδείξῃς εἰς τοὺς φίλους σου ὅτι ἀδίκως σὲ ὠνόμαζαν ἀνάποδον.

Ὁ κ. Αἰμίλιος Εἰμαρμένος μετὰ παρακάλεσε νὰ σοὶ διαβιβάσω τὰς εὐχαριστήσεις σου διὰ τὴν φωτογραφίαν σου πού τοῦ ἔστειλες, φίλε *Ἀπλανὸς Ἀστὴρ*. Τὸ ἴκουσε;

Μὴ φοβῆσαι, μικρὰ μου *Πομφόλυξ*, μήπως σὲ ἐπιπλήξω* ἐν πρώτοις ἡ ἐπιστολή σου εἶνε τόσο ὠραῖα, τόσο νόστιμη* καὶ ἔπειτα ἐγὼ δὲν νομίζω κακὸν τὸ νὰ εὐχαριστοῦνται τὰ παιδάκια νὰ τρέχουν στὰ θυμάρια καὶ στὰ λιβάδια, σὰν τὸν μικρὸν τὸν *γαϊδαρόλο* τοῦ *κηποῦ* σου* ἀπ' ἐναντίας μάλιστα ἡ μόνη μου χαρὰ θὰ ἦτο ἂν ἐμάταινα ὅτι ὅλα τὰ παιδάκια εἰμποροῦν νὰ τρέχουν κάποτε κάποτε, στὰ θυμάρια καὶ στὰ λιβάδια μετὰ ἕνα καλὸν ὀδηγόν, ἐννοεῖται, ὅπως ὁ ἰδικὸς σου.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς *Ἀνθος* τῶν *Λευκῶν*, *Σ. Σαρηνιάννη**, *Ἀπτερον Νίκη**, *Μικρὸν Δουκίαν**, *Ἀγγελικὴν Χατζοπούλου**, *Μαρθωνομάχον**, *Ν. Καστανάκη**, *Βασιλικὴν Μαραγκοπούλου**, *Γεωλοχίτην**, *Μικρὸν Λεμβοῦχον**, *Χρυσοστέφανον**, *Ἀπόλλωνα**, *Φλογεράν Ἀκτίνα**, *Ἑλικωνιάδα Παρθένον**, κλπ. κλπ. κλπ.

τρία παιδιὰ ὁ πτωχὸς ὁ Παπα-Θεοφάνης: τὸν Σταμάτη, τὸν Δημήτηρ, καὶ τὸν Γιαννάκη ἢ καυμένη ἢ παπαδιά, ἢ Παπα-Θεοφάναινα ἔφτυνε αἷμα ἕως ὅτου νὰ τὰ οἰκονομήσῃ μὲ ὅσα τῆς ἔφερνε ὁ ἄνδρας τῆς· τί πτωχικὰ ποὺ ἔπερνούσαν! τὴν νύκτα τοὺς ἔφεγγε ἓνα λυχνάρι μὲ λάδι· κρέας μόνον καμμίαν μεγάλην ἑορτὴν ἔδραζεν εἰς τὴν χωματένιαν χύτραν των· τὸ κακόμοιρον ῥάσον τοῦ παπᾶ ἐπάληυνεν ἔχι μίαν φορὴν ὅπως ὅλα τὰ ῥάσα καὶ ὅλα τὰ φορέματα, ἀλλὰ τέσσαρας: πρῶτα εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ Παπα-Θεοφάνη καὶ ἔπειτα εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ καθενὸς παιδιοῦ.

Καὶ ὅμως ὁ Παπᾶ-Θεοφάνης, μὲ ὄλην του τὴν πτωχίαν, τὸν Σταμάτη καὶ τὸν Δημήτηρ τοὺς ἔστελλε εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ κάθε ἑσπέρας ἐφορούσε τὰ ματογυαλιά του καὶ τοὺς ἐδιάβαζε τὸ μάθημά των· τὸν Σταμάτη μάλιστα τὸν ἔμαθε καὶ νὰ κανοναρχᾶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ νὰ κρατῇ τὸ ἴσο ὅταν ὁ ψάλτης ἔψαλλε τὸ χερουδικόν, καὶ νὰ λέγῃ καὶ τὸν Ἀπόστολον.

Ὁ Σταμάτης ἦτο δέκα χρόνων· δὲν ἦτο δὲ διόλου εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν τόσῃν πτωχίαν των, καὶ πολλάκις ἐσυλλογίζετο ὅτι ὅταν γείνη μέγας καὶ ὀνομάζεται Σταμάτης Παπαθεοφανόπουλος, — τί εὐμορφὸ καὶ μακρὸ ὄνομα, αἰ; — ὁ ἀποκτήσῃ χρήματα πολλά, καὶ δὲν θὰ κάθηται πλέον εἰς τὸ Βαθρακονῆσι, εἰς ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ χαμόσπητο, ἀλλὰ εἰς κανὲν ὠραῖον μαρμαρίνον σπητι μὲ σιδερένια κάγκελα καὶ πράσινα παραθυρόφυλλα (εἰς τὰ παραθυρόφυλλα δὲν ἐπέμενε, εἰμποροῦσαν νὰ εἶνε καὶ στακτιά, ἀλλὰ τὰ σιδερένια κάγκελα, μ' ἓνα κηπαράκι ἔμπρὸς εἰς τὴν αὐλήν, τὰ ἤθελε δίχως ἄλλο)· τότε θὰ φορῇ καὶ ὠραῖα φορέματα καὶ καπέλο ὑψηλό — ὅσον περισσότερα χρήματα ἔχῃ τόσο ὑψηλότερον θὰ τὸ φορῇ — καὶ γάντια, καὶ θὰ πηγαίνη καὶ εἰς τὸ Θέατρον, ἀπὸ τὴν θύραν ἐννοεῖται, ὅπως ὅλοι ὅσοι ἔχουν λεπτὰ, καὶ ὅχι ὅπως τώρα, ποὺ σκαρφαλόνει ἀπὸ τὸν τοῖχον ὡς ἄν γάτος· ὦ, ὦ, τί θὰ κάμνη ὅταν γείνη μέγας καὶ ὀνομάζεται Σταμάτης Παπαθεοφανόπουλος!

* *

Αὐτὰ ἐσκέπτετο καὶ ἐν Σάββατον· διότι ὅταν ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον τὸ μεσημέρι ἐστάθη ἔμπρὸς εἰς ἓν ὠραῖον καινούργιο σπητι καὶ ἐθαύμασε καὶ τὰ μάρμαρα του τὰ κάτασπρα καὶ γυαλιστερά, καὶ τὰ πράσινά του παραθυρόφυλλα, καὶ τὸ κηπαράκι του μὲ τὰ κάγκελα καὶ μὲ τὰ μικρὰ δρομάκια του τὰ στρωμάτια, μὲ τὰ πετραδάκια, καὶ τὸν κύριον μὲ τὰ ὠραῖα φορέματα, μὲ τὰ γάντια, μὲ τὸ ὑψηλὸ καπέλλο ποὺ τὸν ἐπερίμενε ἢ ἀμαξά του ἔμπρὸς εἰς τὴν θύραν καὶ μόλις ἀνέβη, μόλις ἔκαμεν ὁ ἀμαξᾶς τὸ καμτσίκι του κλάκ! ἔφυγεν ὡς ἄστραπὴ ὅλον τὸ ἀπομεινόμερον εἰς ἐκεῖνο τὸ σπητι, εἰς ἐκεῖνον τὸν

κύριον, εἶχε τὸν νοῦν του καὶ ἐνῷ ἔπαιζεν ἀκόμη· εἰς αὐτὰ εἶχε τὸν νοῦν του καὶ ὅταν ἀπὸ τὴν αὐλήν των ἀνέβη εἰς τὸ μικρότερον των δωμάτιον· διὰ νὰ πάρῃ χαρτί διὰ τὸν ἀετὸν ποὺ ἔκαμε. Ἐπάνω εἰς ἓν παλαιὸν τραπέζι πλησίον εἰς τὸν τοῖχον ἦτο τὸ Ὀρολόγιον, τὸ ὁποῖον ὅταν ἦτο μικρότερος ὁ Σταμάτης τὸ ἐκράτει ὡρας ὀλοκλήρους ἀνοικτὸν εἰς τὰ γόνατά του καὶ ἔδλεπε τὰς εἰκόνας του καὶ τὰ κόκκινα κεφαλαῖα γράμματά του· τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο τραπέζι εἶχεν ἓν συρτάρι, τὸ ὁποῖον πάντοτε ἦτο κλειδωμένον· ἀλλ' ἐκεῖνη τὴν ἡμέραν τὸ κλειδί ἦτο εἰς τὴν κλειδωνίαν καὶ τὸ συρτάρι ἀνοικτόν. Ὁ Σταμάτης τὸ ἐτρέβηξε καὶ... ἔμεινε ἀκίνητος, παραζαλισμένος, ἀπὸ θαυμασμόν, ἀπὸ ἐκληξίν, ἀπὸ χαρὰν, ἀπὸ συγκίνησιν. Διατί; τί εἶδε μέσα εἰς τὸ συρτάρι; ὦ! ἓνα σωρὸν μικρὰ, χρυσαῖ, λαμπρά, γυαλιστερά νομίσματα. Λίραι τοῦ ἐφάνησαν... δίχως ἄλλο λίραι θὰ ἦσαν... λίρας εἶδε πολλὰς εἰς τὴν ὁδὸν Αἰδίου, μὲσθ εἰς τὰς ὑελίνους μόνετρας τῶν σαράφηδων· δὲν εἶχε πιάσει ποτὲ καμμίαν εἰς τὸ χέρι του, τὰς ἔδλεπε ἀπὸ μακρὸν πάντοτε νὰ λάμπουν, ἀλλὰ τὰς ἐγνώριζεν, ἦσαν λίραι, λίραι! καὶ ποὺ τὰς εὗρε τὸσας ὁ πατέρας του! ὦ ποῖος νὰ τὸ ἐπίστευεν ὅτι μέσα εἰς τὸ πτωχόσπητο, μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ συρτάρι τῆς παλαιᾶς τραπέζης των ἦσαν τόσαι λίραι, τόσος θησαυρός!... Καὶ ἀκουμῶν ἐπάνω εἰς τὸ συρτάρι τὰς παρετήρει, τὰς παρετήρει καὶ αἱ λίραι ἀντανεκλῶντο εἰς τὴν κόρην τοῦ ὀφθαλμοῦ του, γυαλιστεραὶ, χρυσαῖ, μικροῦται... — Ἄχ! νᾶχα κάμποσαις! ἐψιθύρισε. Τί θάκανα θὰ πήγαινα νὰ ἔβλεπα τὸ μεγάλο φεῖδι ποὺ ἔχουν εἰς τὴν Πλατεῖαν τῆς Τραπεζῆς· θὰ πήγαινα εἰς ἓνα ζαχαροπλαστεῖο νάτρωγα πέντε δέκα γλυκά· ἕως τώρα ὄλο κολλῶ τὸ πρόσωπόν μου εἰς τὸ ὑαλὶ τοῦ παραθύρου καὶ τὰ τρώγω ἀπ' ἔξω μὲ τὰ μάτια μου· θάτρωγα καὶ μὴ φορᾶ ἔς τὰ λήθεια· θάπαιρνα καὶ παιγνίδια ἀπὸ κείνα ποὺ ἔχουν τάρχοντόπουλα θάκκαμα καὶ ναυτικὰ φορέματα μὲ φανέλα ῥηγωτὰ καὶ κοντὸ παντελονάκι καὶ ψιλὰς κάλτσαις καὶ σκουφάκι μὲ φοῦντα... Ἄχ! νᾶχα κάμποσαις λίραις.

Καὶ δίχως νὰ ἐννοήσῃ, δίχως νὰ σκεφθῇ τί ἔκαμνε, ἔχωσε τὸ χέρι του εἰς τὸ συρτάρι, καὶ ὅταν τὸ ἔβγαλε τὰ δάκτυλά του ἦσαν κλειστά καὶ ἐκρούσαν ὅσας λίρας εἰμποροῦσε νὰ χωρέσῃ ἢ φοῦντά του. Τὰς ἔβαλεν εἰς τὸ θυλάκιόν του, ἐσκούντη μὲ βίαν τὸ συρτάρι, καὶ κατέδρακε βιαστικὰ τὴν κρὰν των κλίμακα.

* *

Ποῦ ἐπήγαυε; Δὲν τὸ εἶξευρεν. Εὐρέθη εἰς Στάδιον· ἀπὸ τὴν δειροστοιχίαν ἢ ὁποῖα ἐπίσπασεν τοῦ ἀνακτορικοῦ κήπου διηυθύνθη πρὸς τὴν ὁδὸν Κηφισιάς· ἐκεῖ ἐσταμάτησεν ὀλίγον

εἰξεύρων ποὺ νὰ ὑπάγῃ: πρὸς τὴν Πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος ἢ πρὸς τοὺς Ἀσωμάτους; Ἐξῆρα ἤκουσε τὴν καμπάναν τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Πτοχωκομαίου νὰ σημαίνῃ τὸν ἑσπερινόν· ὁ Σταμάτης ἐστάθη· διὰ μιᾶς τοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν του ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην ἦτο Σάββατον, ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ὁ πατέρας του θὰ εἶνε εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ὅτι ἔπειτα ἀπ' ὀλίγο θὰ εἶνε μὲ τὸ φελόνι του, μὲ τὸ ἐπιτραχηλί του ἔμπρὸς εἰς τὴν ἀγίαν Τράπεζαν. Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, θὰ λέγῃ μὲ τὴν δυνατὴν του τὴν φωνήν, καὶ ὁ ψάλτης θ' ἀπαντᾷ μὲ ψαλμωδίαν: Κύριε ἐλέησον! Ὁ πατέρας του θὰ τὸν περιμένῃ τώρα νὰ κανοναρχῆσῃ καὶ νὰ εἰπῇ τὸ Ἅγιος ὁ Θεός. Τί θὰ εἰπῇ ἂν δὲν τὸν ἰδῇ ἐκεῖ; Τὸ εἰξεύρει ἄρα γε ὅτι αὐτὸς ἐπῆρε τὰς λίρας ἐκεῖνας ἀπὸ τὸ συρτάρι;

— ὦ! δὲν τὸ ξεῦρει, εἶπε μὲ τὸν νοῦν του ὁ Σταμάτης, ποὺ νὰ τὸ ξεῦρη! τὰς ἐπῆρα μόνος μου, κρυφά...

Καὶ πῶς λέγεται ἐκεῖνος ποὺ παίρνει μόνος του, κρυφά, πράγμα ποὺ δὲν εἶνε ἰδικόν του; εἶπεν ἔξῃρα.

Πῶς λέγεται; Τὸ εἶξευρε. Λέγεται...

Κλέπτης!...

Ὁ Σταμάτης ἐστάθη· τὸν ἔπιασεν ἀνατριχίλα· ἔκαμε δύο βήματα, ἀκούμβησεν εἰς τὸν κορμὸν μιᾶς μουριάς ἔσκυψε τὴν κεφαλὴν του καὶ ἤρχισε νὰ σκέπτεται.

Κλέπτης! Κλέπτης! ἦτο κλέπτης!... τὰς ἔκλειψεν ἐκεῖνας τὰς λίρας... πόσαι ἦσαν; πόσας λίρας ἔκλειψε; δὲν τὸ εἶξευρε· καὶ οἱ δάκτυλοί του τρέμοντες ἤρχισαν νὰ τὰς μετροῦν μίαν πρὸς μίαν· ἦσαν δεκαοκτώ· δεκαοκτώ! λοιπὸν ἦτο δεκαοκτὼ φορὸς κλέπτης!

Καὶ τότε τοῦ ἦλθαν εἰς τὸν νοῦν ὅσα εἶδεν, ὅσα ἤκουσε διὰ τοὺς κλέπτας· τοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν ὁ τρομερὸς ἐκεῖνος κλέπτης ποὺ εἶδε μίαν ἡμέραν νὰ τὸν πηγαίνουν εἰς τὸν Μενδρεσέ, τὰ χέρια του ὀπισθάγκωνα δεμένα, τέσσαρες χωροφύλακες, καὶ ἀπὸ πίσω ἔτρεφε τὸ πλῆθος· τοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν, ὅλα ὅσα τοῦ εἶπαν διὰ τὰς φυλακὰς πῶς οἱ τοῖχοι των στάζον βρῶμα καὶ ὑγρασία, πῶς οἱ κατάδικοι κοιμῶνται σωριασμένοι εἴκοσι, τριάντα, πενήντα μαζί, εἰς ἓνα στενὸν δωμάτιον, ἐπάνω εἰς μουχλιασμέναις ψάθαις, καὶ δὲν βλέπουν ἥλιο, καὶ δὲν βλέπουν κόσμον καὶ τοὺς δίδουν ἓνα κομμάτι ψωμί ξηρό, μαῦρο, πικρό, καὶ τοὺς φυλάττουν νύκτα καὶ ἡμέρα στρατιῶται καὶ ἂν θελήσουν νὰ φύγουν μπούμ! τοὺς σκοτύνουν... — Ἐκεῖ μέσα θὰ μὲ κλείσουν κ' ἐμένα... χρόνια πολλὰ... καὶ ὄλος ὁ κόσμος θὰ μάθῃ πῶς εἶμαι κλέπτης!...

Καὶ τοῦ ἐφαίνετο ὅτι ὄλοι τὸ εἶξευραν ἀπὸ τώρα, καὶ μὲ τρέμοντα, κομμένα γόνατα ἔφθασεν ἕως

ὅτι ὄλοι ἔδλεπαν εἰς τὸ πρόσωπόν του, εἰς τὰ μάτια του ὅτι ἦτο κλέπτης, ὅτι ὄλων τῶν διαβωτῶν τὸ βλέμμα ἔφθανεν ἕως μὲσθ εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ ἔδλεπε τὰς κλεμμένας λίρας· καὶ τὸν ἔπιασε μίαν τρομάρα, μίαν τρομάρα! καὶ ἤρχισε νὰ τρέχῃ ὡς νὰ τὸν ἐκυνηγοῦσαν· τοῦ ἐφαίνετο ὅτι ὄλοι δι' αὐτὸν ὠμιλοῦσαν· ἓνας σκύλος ἐγαύγιζε, τοῦ ἐφαίνετο ὡς νὰ ἔλεγε: Νὰ ὁ Σταμάτης ὁ κλέπτης, πιάστε τον! ἓνα πτηνὸν ἐκελαδοῦσε: κλέπτης! κλέπτης! τὰ δένδρα ποὺ εἶνε ἔξω ἀπὸ τὴν Ριζαρείον σχολὴν ἐψιθύριζαν εἰς τὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου, καὶ τοῦ ἐφαίνετο ὅτι τὸ ἓνα τὸν ἐδείκνυεν εἰς τὸ ἄλλο μὲ τοὺς σειομένους του κλάδους καὶ τοῦ ἐψιθύριζε: Νὰ τὸς ὁ κλέπτης! Ἡ συνειδησίς του ἀπὸ μέσα τοῦ ἐφώναζε: Εἶσαι κλέπτης, εἶσαι κλέπτης! καὶ τοῦ τὸ ἔλεγε τόσον δυνατὰ ὥστε ὁ Σταμάτης ἔστρεφε καὶ ἔδλεπε μῆπως τοῦ τὸ φωνάζῃ κανεὶς ἀπ' ὀπίσω του.

Ἐξῆρα ἐστάθη κ' ἐτέντωσε ταῦτί του· ὀλίγον ἔλειψε νὰ λιποθυμήσῃ· ὀπίσω του ἤκουε τὸ κτύπημα τῶν πετάλων ἐνὸς ἵππου ποὺ ἐκάλπαζεν, ἐπετοῦσεν, ἐπλησίαζεν· ἐκεῖνα τὰ πέταλα ἐνόμιζεν ὅτι τὸν ἐκτυποῦσαν εἰς τὸ στήθος. Λοιπὸν τὸ ἔμαθαν; τὸν κυνηγοῦν;

— Ἄχ! μ' ἔφθασε· ἄς μὲ πιάσῃ... ἄς μὲ δέσῃ μὲ σχοινιά ἀφοῦ εἶμαι κλέπτης... ποῖος μοῦ εἶπε νὰ κλέψω;

Τί; ἐπέρασε τὸ ἄλογο; ὦχ! ἀνέπνευσεν ἐσώθη· δὲν ἦτο χωροφύλαξ, ἦτο στρατιώτης τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἤρχετο εἰς τὸν στρατῶνα.

Ἐἶχε σταθῆ ἔμπρὸς εἰς τὴν θύραν τῆς Ριζαρείου Σχολῆς· μέσα ἀπὸ τὰ φύλλα τῶν ἐλαίων εἶδε ν' ἀσπρίξῃ τὸ μαρμαρίνον κωδωνοστάσιον τῆς μονῆς τῶν Ἀσωμάτων. Τοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε εὐσπλαγγγὸς καὶ συγχωρεῖ τοὺς ἀμαρτωλοὺς καὶ ἀπεράσισε νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ ἔξω, εἰς τὴν μοναξιά, ποὺ δὲν θὰ τὸν βλέπῃ κανεὶς, νὰ γονατίσῃ ἐπάνω εἰς τὰ μάρμαρα καὶ νὰ παρακαλέσῃ πολὺ, πολὺ τὸν Θεὸν νὰ τὸν συγχωρήσῃ διὰ τὸ ἐγκλημα ποὺ ἔκαμε.

Ἀλλὰ μόλις ἐπροχώρησεν δέκα βήματα οἱ πόδες του ἐκαρφώθησαν εἰς τὸ χῶμα· ἔγεινε κατακίτρινος, κρύος ἰδρὸς τὸν ἔβρεξεν, ἤρχισε νὰ τρέμῃ τόσον πολὺ, ὥστε τὰ δόντια του ἐκτυποῦσαν.

Ἐμπρὸς του ἦτο ἓνας χωροφύλαξ· ἐπλησίαζε πρὸς αὐτόν. Ἄ! νὰ, τώρα θὰ τὸν πιάσῃ, θὰ τὸν δέσῃ, θὰ τὸν πᾶγῃ εἰς τὸν Μενδρεσέ, καὶ θὰ τρέχῃ τὸ πλῆθος ἀπ' ὀπίσω!...

Ὁ χωροφύλαξ ἐπέρασεν ἀπὸ πλησίον του καὶ τὸν παρετήρησε μὲ προσοχὴν ἢ ἀναπνοὴν τοῦ Σταμάτη ἐκόπη.

Ἀλλὰ δὲν τοῦ εἶπε τίποτε κ' ἐπέρασε, καὶ ἀνεχώρησε καὶ δὲν τὸν ἔπιασε.

Τί; Δὲν τὸ εἶξευρε λοιπὸν ὅτι ἔκλειψε;

Καὶ μὲ τρέμοντα, κομμένα γόνατα ἔφθασεν ἕως

εις την Μονήν των Ἀσωμάτων ἐπέρασε τὸ κατώφλιον, τὸν περιβόλον· ἡ βρῦση ποὺ εἶνε εἰς τὸν περιβόλον ἠθέλησε νὰ τοῦ φωνάξῃ καὶ αὐτὴ μὲ τὸν ψιθυρον τοῦ τρέχοντος νεροῦ τῆς: Κλέπτης! κλέπτης! ἀλλ' ὁ Σταμάτης ἐπρόσθασε καὶ ἐμβήκεν εἰς τὸ προαύλιον, καὶ ἐμβήκεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἡ ἐκκλησία ἐμύριζε λιβάνι· εἰς τὰ μανουάλια ἔκαιαν δύο μικρὰ κηρία· ἐμπρὸς εἰς τὰς μεγάλας εἰκόνας τῶν ἁγίων ἔκαιαν κανδήλια· ὁ παπᾶς ἔλεγε τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ Φῶς ἰλαρὸν ἁγίας δόξης· ὁ Σταμάτης παρετήρησε τριγύρω μόνον δύο τρεῖς γέροι καλόγηροι τῆς Μονῆς ἦσαν εἰς τὰ στασίδια· ἐστρωμώχθη εἰς μίαν γωνίαν καὶ ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τοὺς Ἀγίους.

Ἀλλὰ καὶ τώρα ἤρχισε νὰ τρέμῃ· τὸν ἐπικαιεῖνας τρόμος πολὺ μεγαλύτερος, πολὺ τρομερότερος ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ τὸν ἐπικαιεῖν ὅταν εἶδε τὸν χωροφύλακα· ὁ Σταμάτης τοὺς Ἀγίους τοὺς ἐφοβεῖτο περισσότερο καὶ ἀπὸ τοὺς χωροφύλακας· οἱ χωροφύλακες εἰμποροῦσαν νὰ τὸν στείλουν εἰς τὴν φυλακὴν, ἀλλ' οἱ Ἄγιοι εἰμποροῦσαν νὰ τὸν στείλουν... εἰς τὴν κόλασιν!... Καὶ οἱ Ἄγιοι τὸν ἔδλεπαν μὲ ἀγγριεμένους ὀφθαλμούς, ὡχροὶ ἀπὸ τὸν θυμὸν των, πρὸ πάντων ὁ Ἅγιος Νικόλαος ὁ ὁποῖος ἦτο ἐμπρὸς του· ὁ Σταμάτης εἶχε καρφώσει τὸ βλέμμα του ἐπάνω εἰς τὸ πρόσωπόν του καὶ τὸν ἐπαρτηροῦσε, καὶ τὸν ἐπαρτηροῦσε, καὶ τοῦ ἐφάνη ὅτι τὰ χρωματιστά του χεῖλη θὰ κινήθουν, θὰ τοῦ φωνάξουν: Κλέπτη! ὅτι αἱ χεῖρές του θὰ ἀποσπασθοῦν ἀπὸ τὸν τοῖχον, θὰ τὸν πιάσουν, θὰ τὸν στείλουν εἰς τὴν κόλασιν...

Εἰς τὴν κόλασιν!... εἶχε διαβάσει εἰς μερικὰ βιβλία τοῦ πατέρα του, πρὸ πάντων εἰς τὴν Ἀμαρτωλῶν Σωτηρίαν τί τρομερόν, φρικτὸν πρᾶγμα εἶνε ἡ κόλασις μὲ τὰς αἰωνίας φλόγας τῆς, μὲ τὰ βασανιστήρια τῶν διαβόλων, μὲ τὰ νύχια τῶν ἀμαρτωλῶν ποὺ ἐβγαίνουν ἀπὸ τοὺς δακτύλους καὶ πλέουν εἰς καζάνια γεμάτα πίσσαν ποὺ βράζει!... ὦ! ἡ κόλασις! ἡ κόλασις!

Εἰς μίαν βιαίαν κίνησιν τὴν ὁποῖαν ἔκαμεν ἀπὸ τὴν τρομάρα του, αἱ λίραι ἐκωδώνισαν εἰς τὸ θυλάκιόν του.

— Τί; εἶπε· ζητῶ συγχώρησιν ἀπὸ τοὺς ἁγίους, ἀφοῦ τὴν ἀμαρτίαν μου τὴν ἔχω ἐδῶ, εἰς τὴν τσέπη μου; πρέπει νὰ ταῖς ἐβάλω ἀπ' ἐπάνω μου αὐταῖς ταῖς λίραις; πρέπει νὰ ταῖς πάγω εἰς τὴν θέσιν των, εἰς τὸ συρτάρι τοῦ τραπέζιου...

* *

Κ' εὐγῆκε βιαστικὰ ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἤρχισε νὰ τρέχῃ· δὲν ἦτο πλέον κουρασμένος, κομμένος· ἔτρεχεν ὡς νὰ εἶχε πτερὰ εἰς τὰ πόδια του, καὶ δίχως νὰ σταματήσῃ, ἔφθασε μετ' ἐν τέταρτον λαχανικισμένος, εἰς τὸ σπητάκι των.

Ἐμβήκε κρυφὰ κρυφὰ εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου ἦτο ἡ τράπεζα μὲ τὸ συρτάρι· ἐπλησίασε μὲ καρδιοκτύπ' ἀλλὰ διατὶ ἐστάθη παραζαλισμένος, ἠλίθιος;

Τὸ συρτάρι ἦτο κλειστόν, κλειδωμένον· τὸ κλειδί θὰ τὸ εἶχε πάρει ὁ πατέρας του...

Λοιπὸν; τί νὰ κάμῃ; πῶς νὰ τὰς βάλῃ εἰς τὴν θέσιν των αὐτὰς τὰς καταγραμμένας κλειμμένας λίρας;

Ἄ! ἀνάμεσα εἰς τὸ συρτάρι κ' εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ τραπέζιου ἦτο μία χαραγμάδα· ἀπ' αὐτὴν σιγά, σιγά, ἀργά, ἀργά, μὲ ἀγωνίαν, τρέμων ἤκουε βήματα, τριγμόν, ἀνοιγμα θύρας, φωνήν, ἤρχισε νὰ ρίπτῃ εἰς τὸ συρτάρι μίαν πρὸς μίαν τὰς λίρας· ὡς νὰ εἶχαν πλακωμένην τὴν συνειδήσιν του ἐκεῖναι αἱ δεκαοκτὼ λίραι, ὁσάκις ἔρριπτε μίαν ἐγένετο ἑλαφροτέρα· εἶχε ρίψει δέκα ἐπτὰ, τοῦ ἔμεινε μόνον μία, ἤτοιμάζετο καὶ αὐτὴν νὰ τὴν ρίψῃ, ὅτε ἤκουσε πλησίον βήματα· ἡ καρδιά ἤρχισε νὰ κλωτσοῦ τὸ στήθος του· ἤρχισε νὰ τρέμῃ· τὰ γόνατά του ἐκώπησαν.

— Χάθηκα! ἐψιθύρισε· καὶ προσεπάθησε ἀπελπιστικῶς νὰ τὴν ρίψῃ καὶ αὐτὴν, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασεν· ἡ θύρα ἦνοιξε καὶ ἐμβήκεν ὁ πατέρας του.

Καὶ τὴν εἶδε τὴν λίραν νὰ λάμπῃ εἰς τὴν χεῖρά του! Ἐπλησίασε, τὸν παρετήρησε μὲ αὐστηρὸν βλέμμα, ἐπῆρε τὴν λίραν, ἦνοιξε τὸ συρτάρι καὶ τὴν ἔρριψε μέσα.

Ὁ Σταμάτης ἦτο κίτρινος ὡς νεκρὸς· κρῦς ἰδρὼς ἔσταζεν ἀπὸ τὸ μέτωπόν του· ὁ πατέρας τὸν παρετήρησε καὶ πάλιν· ἐκάθησεν εἰς τὸ μικρὸν ἀνάκλιτρον ποὺ ἦτο ἐκεῖ· ἐβγαλε τὸ καλυμμαῦχί του καὶ τὸ ἀφῆκεν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι· τὰ εἴξενεν ὅλα· ἐπικαιεῖν τὸν Σταμάτη ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν ἔβαλε καὶ ἐστάθη ὀρθὸς ἐμπρὸς του, καὶ τοῦ εἶπε μὲ σοβρὸτητα καὶ μὲ λύπην:

— Εἶνε μεγάλο ἀμάρτημα ἡ κλοπή, καὶ δεκαοκτὼ πεντάραις ἀν' κλέψης ἀκόμη...

— Πεντάραις! εἶπεν ὁ Σταμάτης, καὶ ἀνέπνευσε ὡς νὰ τοῦ ἐσήκωσε κανεὶς καμμιὰ μεγάλη πέτρα ἀπὸ τὸ στήθος του, πεντάραις; δὲν ἦσαν λίραι;

— Λίραι; ποῦ θὰ τῆς εὐρῶ ταῖς λίραις; καὶ νοῦργαις πεντάραις ἦσαν· λίρας ἐνόμισες ὅτι ἔκλεψες; ἄ! ἐννοῶ τί ἔχεις μέσα εἰς τὸν νοῦν σου· σοφά φαίνεται ὅτι εἶσαι ὀλιγώτερον κλέπτης διότι ἔκλεψες πεντάραις καὶ ὄχι λίρας· ὄχι, θὰ ἦσουν κλέπτης καὶ μὴ πεντάρα, καὶ ἔνα μονόλεπτο ἀν' ἐκλεπτες. Καὶ εἶσαι καὶ τώρα κλέπτης. Ἐπρεπε νὰ σὲ τιμωρήσῃ πολὺ· ἀλλ' ἀφοῦ μετενόησες καὶ ἤλθες μόνος σου καὶ ταῖς ἔβαλες εἰς τὴν θέσιν των ταῖς πεντάραις ἀφοῦ βλέπω ἀπὸ τὴν κιστριάδα τοῦ προσώπου σου ἀπὸ τὸ σβύσιμο τῶν ματιῶν σου, πόσο σ' ἐτιμώρησεν ἡ συνειδήσιν σου, σὲ συγχωρῶ. Τοῦτο μονάχα σοφὸν λέγω ὅτι μὲ τὴν πράξιν αὐτὴν ἐλέρωσες τὴν συνειδήσιν σου, καὶ πρέπει τώρα νὰ γείνης παρὰ πολὺ

καλὸ παιδί, νὰ κάμῃς παρὰ πολὺ καλὰς πράξεις, διὰ νὰ τὴν καθάρῃς, καὶ σὲ συγχωρήσῃ καὶ ὁ Θεός.

Καὶ ἐπῆρεν ἀπὸ τὸ τραπέζι τὸ καλυμμαῦχί του, τὸ ἐφόρεσε καὶ ἀνεχώρησε δίχως νὰ στρέψῃ ὀπίσω.

Ὁ Σταμάτης ἀκούμβησε τὸ πρόσωπόν του ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι, τὸ ἐκρυψε μὲ τοὺς δύο του βραχίονας καὶ ἔκλαυσε, ἔκλαυσε, ἔκλαυσε ἡ λύπη του, ἡ ἐντροπή του ἔτρεχαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του, μὲ τὰ δάκρυά του, τὰ ὁποῖα τοῦ ἔκαιον, τοῦ ἐφλόγιζον τὰ βλέφαρά του· καὶ ἀπὸ τὴν χαραγμάδα ἔσταζον τὰ δάκρυα εἰς τὸ συρτάρι καὶ ἔβρεχαν ταῖς καινούργιας πεντάραις, τὰς ὁποίας εἶχε κλέψει, ὡς νὰ ἤθελαν νὰ τὰς καθάρουν καὶ αὐτὰς ἀπὸ τὸ μόλυσμα τῆς κλοπῆς!...

* *

Ὁ Σταμάτης, ὁ ὁποῖος κατὰ βάθος εἶχεν ἀγαθὴν καὶ εὐγενὴ καρδίαν, ἐνόησεν εἰς μίαν στιγμὴν καλὰ, καλὰ, ὡς νὰ ἦτο μεγάλος ἄνθρωπος, ὅτι τίποτε δὲν

εἶνε καλλίτερον ἀπὸ τὴν τιμιότητα εἰς τὸν κόσμον· ναί! αὐτὸ τὸ δέκα ἐτῶν παιδί ἐνόησεν ὅτι δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερα εὐτυχία εἰς τὸν ἄνθρωπον παρὰ νὰ ἔχῃ ἡσυχον τὴν συνειδήσιν του, νὰ εἰμπορῇ νὰ βλέπῃ τοὺς ἀνθρώπους μὲ ὑψηλόν, μὲ καθαρὸν μέτωπον, μὲ τίμιον βλέμμα, νὰ ἀπλώνῃ εἰς αὐτοὺς τίμιον χέρι. Καὶ ὠρκίσθη νὰ εἶνε καὶ νὰ μείνῃ τίμιος, καὶ νὰ ἐργασθῇ, νὰ ἐργασθῇ, νὰ ἐργασθῇ ὅλη του ἡ ζωὴ νὰ εἶνε γεμάτη ἐργασίαν καὶ τιμιότητα. Καὶ λογαριάζει ν' ἀποκτήσῃ πολλὰ μὲ τὸν κόπον του καὶ νὰ φανῇ ὠφέλιμος εἰς ὅσους ἀγαπᾷ καὶ νὰ τοὺς κάμῃ εὐτυχεῖς· ἀλλ' ἀν μὲ ὅλην του τὴν ἐργασίαν, ἀν μὲ ὅλον τὸν κόπον δὲν κατορθώσῃ ν' ἀποκτήσῃ ὅσα τοῦ φθάνουν, τότε δὲν θέλει οὔτε τὸ μαρμάρينو σπῆτι, οὔτε τὰ σιδηρᾶ κάγκελα, οὔτε τὰ πράσινα παραθυρόφυλλα, οὔτε τὰ ὠραία φορέματα· ὄχι, δὲν τὰ θέλει! προτιμᾷ νὰ μείνῃ, νὰ ζήσῃ, νὰ πεθάνῃ εἰς τὸ χαμόσπητό των, εἰς τὸ Βαθρακονῆσι, πτωχὸς — ἀλλὰ τίμιος!

ΑΙΜΥΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΚΡΑΚ! — ΑΧ!

— Σταυράκη, διατὶ ἔρχεσαι τόσο ἀργά; τώρα ἐσχόλασε ἀπὸ τὸ σχολεῖον; ποῦ ἦσο τόσο ὥραν;

— Μητέρα...

Καὶ ὁ Σταυράκης ἀράδειαζεν εἰς τὴν μητέρα του ὅσα ψεύματα τοῦ ἤρχοντο εἰς τὴν γλῶσσαν. Καὶ ἡ δυστυχὴς του μητέρα τὰ ἤκουε καὶ ἔσειε λυπηρὰ τὸ κεφάλι τῆς.

— Ἀχ! παιδί μου, Σταυράκη μου, ἀφῆσέ τα πειὰ αὐτά· γέινε φρόνιμος· στοχάσου πῶς εἶσαι παιδί κ' ἔχεις χήρα μητέρα...

Ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ Σταυράκης πᾶ-

λιν τοιαύτην ὥραν ἤρχετο καὶ πότε τὸ πανταλόνι του ἦτο σχισμένον, πότε τὸ καπέλλο του λερωμένον, πότε τὰ βιβλία του λασιπωμένα καὶ ἡ καυμένη ἡ χήρα τοῦ ἔλεγε καὶ πάλιν μὲ δακρυσμένα μάτια: — Ἀχ! παιδί μου, Σταυράκη μου, ἀφῆσέ τα πειὰ αὐτά· γέινε φρόνιμος, στοχάσου πῶς εἶσαι ὀρφανὸ παιδί κ' ἔχεις χήρα μητέρα...

Ἀλλὰ ποῦ ἐπήγαιεν ὁ Σταυράκης καὶ ἀργοῦσε τόσο πολὺ;

Ποῦ ἐπήγαιεν; Ἐπήγαιεν κ' ἐπαίξε μὲ τὰ παιδιά τοῦ δρόμου, ἐπήγαιεν ἔξω εἰς τὰ χωράφια, καὶ πότε